

Colofon

Uitgave Gemeente Voorschoten
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten
info@voorschoten.nl

MEER WETEN? KIJK OP WWW.VOORSCHOTEN.NL

Inhoudsopgave

Leeswijzer	5
Jaarverslag 2022	7
Inleiding	8
Algemeen	8
Financiële resultaten	12
Recapitulatie	20
P0 Bestuur en ondersteuning.....	21
P1 Veiligheid	33
P2 Verkeer en vervoer	38
P3 Economie	43
P4 Onderwijs	47
P5 Sport, cultuur en recreatie.....	52
P6 Sociaal Domein	61
P7 Volksgezondheid en milieu.....	75
P8 Wonen en bouwen	82
Verplichte paragrafen	89
Paragraaf Lokale heffingen.....	90
Paragraaf Weerstandsvermogen	96
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	105
Paragraaf Financiering.....	111
Paragraaf Verbonden partijen.....	118
Paragraaf Bedrijfsvoering	130
Paragraaf informatieveiligheid en privacy.....	133
Paragraaf Grondbeleid.....	134
Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen	136
Paragraaf Corona.....	137
Openbaarheidsparagraaf WOO	138
Jaarrekening 2022	139
Balans per 31 december 2022	140
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	143
Toelichting op de balans per 31 december 2022.....	147
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	175
Incidentele baten en lasten	176
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	179
Specificatie gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	179
Overzicht van baten en lasten per taakveld	180
Specifieke uitkeringen: Single information, Single Audit.....	182
Wet normering Topinkomens.....	194
Rechtmatigheidsverklaring	196
Bijlagen.....	197
Bijlage 1: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten.....	198
Bijlage 2: Algemene uitkering.....	202
Bijlage 3: Subsidies.....	205
Bijlage 4: Controleverklaring van de accountant	207

Voorwoord en inleiding

Met de jaarstukken 2022 legt het college van burgemeester en wethouders van Voorschoten verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid. Het jaarverslag start met de inleiding waarin kort en bondig wordt ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen in 2022.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) bestaan de jaarstukken uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening omvat het zogenaamde overzicht van baten en lasten en de balans waarop de controleverklaring van de accountant betrekking heeft.

Daarnaast is detailinformatie beschikbaar in de vorm van bijlagen. Hierin is ook de wettelijk verplichte informatie als de SiSa-bijlage en het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld opgenomen.

Jaarstukken

Op grond van artikel 8 van het BBV volgt deze jaarrekening de beleidsbegroting 2022 waar de programma's onderverdeeld zijn in taakvelden. In de programma's is opgenomen welke maatschappelijke doelen we nastreven op de langere termijn en wordt aangegeven welke activiteiten per taakveld we in 2022 daarvoor hebben uitgevoerd en wat het heeft gekost. De beleidsindicatoren geven aan in hoeverre de gewenste maatschappelijke effecten zijn gerealiseerd en hoe deze effecten worden gemeten. Deze beleidsindicatoren worden aangereikt vanuit de VNG (waarstaatjegemeente.nl), tenzij anders aangegeven.

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording bevat de beleidsmatige verantwoording over 2022, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, de kosten van de overhead, het gebruik van de post onvoorzien en het bedrag voor de vennootschapsbelasting.

In dit deel gaan we vooral in op de beleidsmatige verantwoording aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we hiervoor gedaan?
3. Wat heeft het gekost (inclusief verschillenverklaring)?

Beleidsindicatoren

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programmaverantwoording in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren. Deze indicatoren dragen bij om het jaarverslag meer beleidsmatig te maken.

Paragrafen

Naast de programma's moet de gemeenten minimaal zeven programma overstijgende paragrafen in de jaarrekening opnemen. In de paragrafen staat belangrijke informatie voor het krijgen van inzicht in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

De Jaarrekening

De jaarrekening omvat de balans met toelichting en het zogenaamde overzicht van baten en lasten met een toelichting per programma.

Controleverklaring

De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole en leidt tot een controleverklaring van de onafhankelijke accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Algemene disclaimer

Doordat tabellen in de jaarrekening gecompriëerd worden gepresenteerd, kunnen door afrondingen verschillen ontstaan.

Jaarverslag 2022

Algemeen

In deze jaarrekening staan we stil bij de resultaten, inkomsten en uitgaven van de gemeente Voorschoten in 2022. We schetsen een beeld van de hoofdlijnen en de programmalijnen. Bovendien besteden we aandacht aan actuele ontwikkelingen, zoals de nasleep van de coronacrisis, het opvangen van statushouders en Oekraïense ontheemden en de start van het nieuwe college en de nieuwe raad.

Het college van burgemeester en wethouders vindt het belangrijk dat Voorschoten dicht bij de inwoner staat. We maken ons sterk voor een open bestuurscultuur, waarin het draait om bereikbaarheid, transparantie en goede dienstverlening op alle gebieden. Dat doen we vanuit onze kernwaarden vakkundig, betrouwbaar en in eenvoud. We doen dat niet alleen. Waar mogelijk, stimuleren we inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden om te participeren.

Statushouders en Oekraïense ontheemden

Een bijzondere uitdaging in 2022 is het opvangen van meer dan 80 Oekraïense ontheemden in het gemeentehuis. In Hotel de Gouden Leeuw vangen we bovendien 200 statushouders op.

Na het besluit om een deel van het gemeentehuis voor Oekraïense ontheemden in te richten, komt de hulp van alle kanten op gang. Inwoners, ondernemers, Rotary, Lions en vrijwilligersorganisaties toveren het gemeentehuis binnen twee weken om tot een nieuw thuis. Het is hartverwarmend. Met elkaar laten we zien dat we een gemeenschap vormen. Er zijn zelfs inwoners die hun eigen huis voor onze nieuwe dorpsgenoten openstellen.

Door de huisvesting zijn minder werkplekken op het gemeentehuis beschikbaar. Maar daar komen de lessen van de coronacrisis goed van pas. We zijn in staat om deels op afstand ons werk te doen en ook online weten we elkaar te vinden. Er is onderzocht dat medewerkers 50 % thuis en 50 % op kantoor willen werken. Mede daardoor was het mogelijk om ruimte vrij te maken op het gemeentehuis.

Medewerkers

Na de ontvlechting van de werkorganisatie Duivenvoorde verwelkomen we in 2022, 53 nieuwe medewerkers en vertrekken er 34 medewerkers. Per saldo weten we meer nieuwe medewerkers te binden, dat is positief gezien de krappe arbeidsmarkt, maar ook gezien het feit dat kleinere gemeenten hogere in- en uitstroompercentages hebben vergeleken met grotere gemeenten. Toch halen we onze ambitie om iedereen in dienst van de gemeente te krijgen of te houden nog niet. Op een aantal plekken is de arbeidsmarkt erg krap, zoals jeugdzorg consulenten, projectbegeleiders van bouwprojecten of specialistische functies rondom verduurzaming. Dit zet dienstverlening extra onder druk. Bij dienstverlening wordt snel gedacht aan de uitgifte van rijbewijzen en andere documenten, maar dienstverlening is breder dan dat. Zo is de gemeente ook verantwoordelijk voor de energietransitie en voor WMO en Jeugdzorg. Goede medewerkers zijn moeilijker te vinden en procedures duren langer. Als het niet lukt medewerkers te vinden zijn we genoodzaakt om medewerkers in te huren. We verwachten dat deze trend zich in 2023 zal voortzetten.

Ook bij de opvang van Oekraïense ontheemden zetten we onze medewerkers in. Deze medewerkers kunnen we niet overal vervangen, waardoor werkzaamheden en bijbehorende uitgaven deels achterblijven.

We hebben ingezet op arbeidsmarktcommunicatie waaronder een wervingsvideo over het werken bij Voorschoten, en maakten bij de werving van vacatures gebruik van de website www.voorschoten.nl, vacaturebanken en ons eigen netwerk.

Uitstel Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld, naar 1 januari 2024. Deze wet moet ervoor zorgen dat gemeenten op een praktische en flexibele manier oplossingen vinden voor maatschappelijke opgaven. Naast het eenvoudiger en sneller maken van procedures gaan we een cultuuromslag maken: ruimte bieden voor ontwikkeling en waarboren van kwaliteit.

Energiearmoede

Veel huishoudens hebben te maken met energiearmoede. Door de hoge energieprijzen komen veel mensen in de knel. Dit heeft effect op de lichamelijke en geestelijk gezondheid en het sociale leven. Om te voorkomen dat mensen financiële problemen krijgen, krijgen gemeenten geld van de Rijksoverheid om alle huishoudens met een laag inkomen een energietoeslag uit te keren.

De doelstelling van de aanpak is als volgt: acute financiële noodsituaties verlichten, energiebesparende voorzieningen aanbrenen en energieadvies geven aan huishoudens met energiearmoede. De aanpak moet leiden tot lager energieverbruik en een lagere energierekening. In Voorschoten ontvangen 729 inwoners in 2022 de energietoeslag.

Bibliotheek Plus

In 2022 wordt besloten om de Bibliotheek Plus aan de Wijngaardenlaan volgens het voorliggende voorstel niet door te zetten. In het tweede kwartaal van 2023 volgt een nieuw voorstel voor het huisvesten van culturele voorzieningen in Voorschoten.

Coalitieakkoord Voorschoten in Verbinding Vooruit

Het coalitieakkoord telt drie pijlers. Deze vertalen we ook door in de begroting:

1. Voorschoten blijft een heerlijk woondorp
Ook in de toekomst blijft Voorschoten een heerlijk florerend woondorp, met betrokken inwoners, ondernemers en verenigingen. Een dorp met een groen karakter, voldoende voorzieningen, preventieve zorg, zorg en welzijn dichtbij en gezellige centra om boodschappen te doen of lokaal een baan te vinden.
2. Voorschoten heeft meer betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen
We zetten in op het ontwikkelen van meer betaalbare woningen, onder meer voor jongeren, jonge gezinnen en senioren. De focus ligt op jongeren en starters die graag in Voorschoten blijven wonen. Maar die ligt ook op bouwen voor senioren, zodat we doorstromen op de woningmarkt bevorderen. Tot slot besteden we extra aandacht aan levensloopbestendig wonen en bouwen.
3. Voorschoten is duurzaam en toekomstbestendig
Om klimaatveranderingen het hoofd te bieden gaan we aan de slag met oplossingen voor klimaatadaptatie. Duurzaam bouwen is de standaard. Verder brengen we de rioleringen wijkgericht up-to-date. Ook zorgen we dat onze inwoners in de toekomst droge voeten houden en gaan we zorgvuldig om met onze omgeving.

Wonen

Voorschoten biedt ruimte aan verschillende doelgroepen en er komen woningen beschikbaar in verschillende huur- en prijssegmenten. Dat wil zeggen dat er een gevarieerd aanbod is van zowel koop- als huurwoningen. We zetten in op meer betaalbare woningen voor onze inwoners en streven ernaar, dat jongeren in ons dorp kunnen blijven wonen. Ook stimuleren we doorstroming op de woningmarkt, zodat we iedereen een plek kunnen geven. De nadruk ligt op een goede plek voor jongeren en senioren.

In 2022 start de realisatie van Het Fortuyn van Voorschoten. Op de voormalige Intratuinlocatie komen 129 woningen, waaronder 33 sociale huurappartementen.

Voor Huize Bijdorp wordt het bestemmingsplan in 2022 onherroepelijk. De beoogde nieuwbouw bevat ongeveer 60% sociale huurwoningen. Deels gaat het om wonen met zorgcomponent en deels

om regulier wonen. In dit project is ook ruimte voor bijzondere doelgroepen. De huidige inspanningen richten zich op het voorbereiden van de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

De voorbereidingen voor de herontwikkeling van Beresteyn zijn zover gevorderd, dat we in 2022 starten met de sloop en de bouw.

Centrum

Een levendig centrum is essentieel voor Voorschoten als geheel. Daarom hebben we extra aandacht voor de ontwikkelingen in het centrumgebied. Met de nieuwe ontwikkelvisie bekijken we mogelijkheden om meer 'ingroeiplekken' te creëren voor ondernemers.

In de ontwikkelvisie bekijken we de ontwikkelkansen per potentiële locatie: Churchillplein, Treubplein, Wagenerf en MOC-terrein. Vitaliteit van het centrum is het centrale criterium. Ook doen we voorstellen voor de openbare ruimte, zodat we de kwaliteit van het centrum versterken.

Duurzaamheid en klimaat

De energietransitie raakt ook Voorschoten. Duurzame energie moet voor iedere inwoner beschikbaar zijn en iedere inwoner heeft keuzevrijheid voor de energiebron.

In 2022 starten we met het uitvoeren van de transitievisie warmte. Zo beginnen we met het opstellen van het eerste wijkuitvoeringsplan en ontwikkelen we een duurzaamheidscampagne voor de hele gemeente. We doen 8 energiescans bij bedrijven, verstrekken 15 duurzaamheidsleningen en ronden de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) succesvol af.

Verder geeft het Duurzaam Bouwloket 3.243 duurzaamheidsadviezen aan inwoners, organiseren we een interne risicodialoog voor klimaatadaptatie en ontwikkelen we klimaatadaptatiebeleid. Tot slot geven we als gemeente graag het goede voorbeeld. Bij regulier onderhoud van ons eigen vastgoed gebruiken we standaard ledverlichting en we vragen om een energieprestatieadvies.

Onderwijshuisvesting

Een goede onderwijshuisvesting is cruciaal en heeft onze prioriteit. Goede onderwijshuisvesting vraagt om forse investeringen. De komende jaren reserveren we geld om nieuwbouw zoals de Fortgensschool mogelijk te maken.

Het plan is om de nieuwbouw van de Fortgensschool te koppelen aan het vrijspelen van de locatie Prinses Marijkelaan 2-4. Op het moment denken we na over de stedenbouwkundige invulling van deze locatie, waarin een Integraal Kindcentrum met kinderopvang, een peuterspeelzaal, woningbouw en een school is opgenomen.

Goede zorg

Steeds meer mensen doen een beroep op zorg. Voor alle inwoners van verschillende leeftijden in Voorschoten is dit goed geregeld. We staan voor zorg die nu, maar ook in de toekomst voor alle Voorschotenaren toegankelijk blijft, ook in de buurt. Daarom ontwikkelen we het aanbod van gezondheidscentra met voorrang, zodat verschillende zorgdiensten samenkomen. Zo weet een inwoner de huisarts net zo gemakkelijk te vinden als de praktijkondersteuner jeugd. Ook hebben we als doel, dat bij urgente zorg of ondersteuning snel triage plaatsvindt.

Financieel gezond

Financieel sluiten we 2022 af met een hoger resultaat dan begroot. Daar ligt een aantal bijzondere ontwikkelingen aan ten grondslag. Zo stijgt de krapte op de arbeidsmarkt naar recordhoogte. Het duurt langer om nieuwe medewerkers te werven en ook het aanbod aan tijdelijke medewerkers is beperkt.

Daarnaast krijgen gemeenten van het rijk verschillende taken erbij, zoals de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de uitvoering van het klimaatakkoord en de energietoeslag. Er loopt

een pakket aan werkzaamheden vertraging op, waardoor uitgaven achterblijven. Deze werkzaamheden voeren we in 2023 alsnog uit. Daarom stellen we voor om budget door te schuiven.

Ook blijkt, dat we planningsoptimisme lastig kunnen beteugelen. Het doorschuiven van de voorgenomen investeringen voor 2022 bij de najaarsnota leidt tot een positievere liquiditeitspositie. Maar dit optimisme is ook aanwezig in de exploitatiebegroting. In 2023 scherpen we de begrotingsdiscipline verder aan. Onderaan de streep staan de gemeentefinanciën er goed voor. Een prettige en belangrijke conclusie, die vertrouwen geeft in de toekomst van onze parel aan de Vliet!

Financiële resultaten

Rekeningresultaat 2022

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat per programma eerst alle baten en lasten en het saldo daarvan worden verantwoord. Om het gerealiseerde resultaat te bepalen worden vervolgens per programma toevoegingen en/of onttrekkingen aan reserves verantwoord. De resultaatbestemmingen die in dit hoofdstuk samengevat zijn weergegeven, worden in mindering gebracht op het gerealiseerde resultaat. Het hierna resterende bedrag wordt het saldo na bestemming 2022 genoemd en wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Tabel Opbouw resultaat

(bedragen x € 1.000)

	Begroting	Rekening
Totaal baten	75.030	74.267
Totaal lasten	-76.276	-70.009
Saldo van baten en lasten	-1.246	4.258
Onttrekking reserves	8.496	7.391
Toevoeging reserves	-5.715	-5.715
Saldo reservemutaties	2.780	1.676
Begroot / gerealiseerd resultaat	1.534	5.934

Tabel Opbouw resultaat jaarrekening 2022

(bedragen x € 1.000)	Begroting	Rekening
Totaal baten	75.030	74.267
Totaal lasten	-76.276	-70.009
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-1.246	4.258
Onttrekking reserves	8.496	7.391
Toevoeging reserves	-5.715	-5.715
Saldo toevoeging/onttrekking aan reserves	2.780	1.676
Gerealiseerde resultaat	1.534	5.934
Bestemming resultaat		
Budgetoverhevelingen (A+B)		923
Toevoeging en onttrekking aan reserves/ bestemming resultaat (C)		1.412
Saldo na bestemming	1.534	3.599

Gerealiseerd resultaat 2022

Het verwachte resultaat op basis van de najaarsnota 2022 bedroeg € 1.534.000 voordelig.

Het gerealiseerde resultaat over 2022 (voor bestemming) bedraagt € 5.934.000 voordelig. Een uitgebreide toelichting op het verschil tussen het verwachte resultaat in de najaarsnota en het gerealiseerde resultaat treft u aan in de financiële toelichtingen aan het eind van de verschillende programma's in het programmaverslag van deze jaarrekening.

In hoofdlijnen wordt het verschil tussen het verwachte resultaat na de najaarsnota (€ 1.534.000 voordelig) en het gerealiseerde resultaat over 2022 (€ 5.934.000 voordelig) van € 4.400.000 veroorzaakt door een viertal ontwikkelingen:

1. *Arbeidsmarktproblematiek.* In 2022 staat de arbeidsmarkt in Nederland in het teken van een ongekende krapte. Veel werkgevers in vrijwel alle sectoren hebben te kampen met moeilijk vervulbare vacatures en personeelstekorten. Ondanks de coronacrisis en de voortdurend veranderende economische omstandigheden blijft het aantal openstaande vacatures in 2022 groeien. Daartegenover staan steeds minder werkzoekenden. De schaarste op de arbeidsmarkt is ook voelbaar in Voorschoten. Het duurt langer voordat vacatures worden vervuld en daarbij is het aanbod aan externe inhuur beperkt. Het ruimtelijke domein is vanwege de Omgevingswet overvraagd en ook voor jeugd en WMO medewerkers blijkt een structureel tekort. Het effect voor 2022 is een substantiële onderuitputting van de salarislasten van de ambtelijke organisatie. De grootste uitdagingen liggen in dit verband bij ruimtelijke ordening, het realiseren van voldoende betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen en onderwijshuisvesting.

2. *Extra taken rijk.* In 2022 krijgt de gemeente Voorschoten vanuit het rijk extra taken die niet in de begroting 2022 waren voorzien. Het betreft hier de opvang van ontheemden uit Oekraïne en statushouders, maar ook de uitvoering van de energietoeslag en het klimaatakkoord. De extra middelen die hiertoe vanuit het rijk beschikbaar zijn gesteld dragen bij aan het positieve resultaat van de jaarrekening. Het restantbudget voor energietoeslag en uitvoering klimaatakkoord zal worden overgeheveld naar 2023. De middelen die beschikbaar zijn gesteld voor opvang Oekraïne worden, zoals aangekondigd bij de najaarsnota, in een nieuw in te stellen bestemmingsreserve gestort. Doordat Voorschoten een deel van haar eigen middelen, in de vorm van personeel en huisvesting, beschikbaar heeft gesteld draagt ook bij aan het positieve resultaat. Er wordt voorgesteld om het positieve saldo aan lasten, betreffende de inzet van eigen personeel, over te hevelen naar 2023. Zodoende kan werk, dat als gevolg van deze inzet is blijven liggen, worden ingehaald.

3. *Basis op orde.* Na de start in 2021 van de eigen ambtelijke organisatie is in 2022 verder vorm gegeven aan nieuwe organisatie. Er is gewerkt aan een onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers, zodat medewerkers zich meer en sneller thuis voelen in onze organisatie. Daarnaast zijn er procedures vereenvoudigd waar het gaat om het aanvragen van rijbewijzen, paspoorten en is het makkelijker om een afspraak hiervoor te maken. De website is verbeterd en er wordt gewerkt aan communicatie via sociale media. De extra middelen die beschikbaar zijn gesteld voor (inzet voor) de transitie en opbouw van de nieuwe organisatie die nog niet volledig zijn benut. Het restantbudget wordt overgeheveld.

4. *Planningsoptimisme.* De afgelopen jaren is planningsoptimisme een terugkerend item. Bij de najaarsnota zijn verschillende investeringen al doorgeschoven in de planning, waardoor het aantal investeringen dat wordt doorgeschoven bij de jaarrekening beperkt is. Dit heeft dan ook beperkte bijdrage in het resultaat op de jaarrekening, daarentegen heeft het wel effect gehad op de positieve liquiditeitspositie van de gemeente. Dit wordt verder toegelicht in de paragraaf financiering.

De afwijkingen die substantieel bijdragen aan het positieve resultaat staan benoemd in onderstaande tabel. In de programmaverantwoording worden deze verder toegelicht.

Tabel Verschillenverklaring Jaarrekening 2022

Voordelen	Bedragen X € 1.000	Nadelen	Bedragen X €1.000
Overhead	1.741	Cultureel erfgoed	350
Algemene uitkering	659		
Opvang Oekraïne	687		
Maatwerkdienstverlening jeugd	310		
Verkeer en vervoer	298		
Onderwijshuisvesting	232		
Openbaar groen	195		
Sport	284		
Inkomensregelingen	161		
Milieubeheer	123		
Diverse budgetten	60		
Totaal	4.750		350
Saldo	4.400		

Resultaatbestemming

In 2022 zijn de beschikbare budgetten niet in alle gevallen volledig benut. Voor een deel van de middelen die hierdoor niet zijn besteed wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2023. In totaal gaat het hier om een bedrag van € 3.392.307. Naast de budgetoverhevelingen ten laste van het resultaat (A+C; € 922.810+ € 1.412.005) betreft dit overhevelingen welke in 2022 reeds dekking hadden vanuit reserves danwel toegezegde subsidies (€ 1.057.492).

Het saldo van de jaarrekening voor resultaatbestemming (€ 5.934.000) wijzigt als gevolg van bovenstaande resultaatbestemming naar een positief bedrag van € 3.599.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de concernreserve.

De toelichting op de bestemming van het resultaat volgt hieronder. De letters A t/m C verwijzen naar de tabel "Opbouw resultaat jaarrekening 2022" voorin deze paragraaf.

A. Budgetoverheveling ten laste van het resultaat 2022 € 922.810

Doorbelasting personeelskosten Oekraïne (€ 270.728)

Er is een bedrag van € 271.000 aan salarislaster doorbelast naar de opvang van ontheemden uit Oekraïne als gevolg van de inzet van eigen personeel. Hier is de begroting niet op aangepast. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om dit laatste bedrag als incidenteel inhuurbudget over te hevelen naar 2023 zodat achtergesteld werk ingehaald kan worden.

Arbeidsmarktproblematiek (€ 200.000)

Bij de voorjaarsnota is incidenteel budget aangevraagd voor inhuur in verband met de krappe arbeidsmarkt. Daarnaast is inhuur ook noodzakelijk om de werkdruk niet te laten oplopen wat in verzuim kan resulteren. Dit budget was ook voor werving van nieuwe medewerkers en het opleiden van junior medewerkers. Als gevolg van de krappe arbeidsmarkt zijn we er onvoldoende in geslaagd om junior medewerkers aan te trekken. Mede daardoor is er nog voldoende ruimte op de salarislaster en is dit budget nog niet uitgeput en wordt voorgesteld dit bedrag door te schuiven naar 2023.

Energietoeslag (€ 127.082)

In 2022 hebben 729 huishoudens in Voorschoten de energietoeslag ontvangen. Rekening houdend met de uitvoeringskosten resteert er € 127.082. Voorgesteld wordt om dit over te hevelen naar

2023 om dit in te kunnen zetten ter verdere ondersteuning van huishoudens die energiearmoede ervaren.

Baggeren watergangen (€ 82.000)

Bij waterkeringen en afwateringen heeft de gemeente te maken met een cyclus voor het baggeren van de watergangen. In 2022 hebben alleen de voorbereidingswerkzaamheden plaatsgevonden. De uitvoeringswerkzaamheden gaan in 2023 uitgevoerd worden en daarom wordt voorgesteld het restant budget over te hevelen naar 2023.

Projectbureau Wonen (€ 80.000)

Bij de voorjaarsnota 2022 is incidenteel extra budget (€ 100.000) aangevraagd ten behoeve van het aanjagen en stimuleren van woningbouwprojecten. Als gevolg van de arbeidsmarktproblematiek is dit budget niet volledig uitgegeven. Voorgesteld wordt om dit niet bestede budget volledig door te schuiven naar 2023.

Klimaatakkoord (€ 57.000)

Er is sprake van onderuitputting op de in de meicirculaire beschikbaar gestelde middelen voor uitvoeringskosten klimaatakkoord en op het budget voor het milieubeleidsplan. Voorgesteld wordt om een restantbedrag voor uitvoeringsmiddelen klimaatakkoord door te schuiven naar 2023.

Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) (€ 34.000)

Bij de septembercirculaire zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen. Deze middelen zijn in 2022 nog niet besteed. Daarom wordt voorgesteld deze middelen door te schuiven naar 2023, zodat hier verder uitvoering aan gegeven kan worden.

Planmatig onderhoud sporthal Vliethorst (€ 30.000)

In 2022 was door Sportfondsen voor de sporthal gepland om de luchtbehandelingskast te vervangen. Dit bleek echter niet te kunnen daar het voorbereidende technisch werk niet heeft plaatsgevonden als gevolg van het ontbreken van menskracht. Voorgesteld wordt om een deel van dit budget door te schuiven naar 2023.

Onderhoud beeld buitenruimte (€ 27.000)

Bij de najaarsnota 2022 is besloten om de voorziening beeldenplan te laten vrijvallen en het eenmalige voordeel van € 27.000 op taakveld 5.3 Cultuurpresentatie,-productie en participatie in te zetten voor het onderhoud aan een kunstwerk in de openbare ruimte (De Boog bij station Voorschoten) en ten behoeve van het ledenherstel bij culturele verenigingen in Voorschoten. Mede vanwege de korte tijdsduur tussen besluitvorming over de najaarsnota en het einde van het boekjaar is de inzet van deze middelen voor de genoemde activiteiten niet mogelijk gebleken. De noodzaak is wel nog aanwezig en de cultuurcoördinator kan met betrekking tot de culturele verenigingen een rol van betekenis spelen. Daarom wordt voorgesteld om dit bedrag bij de behandeling van de jaarrekening over te hevelen zodat de uitvoering van genoemde activiteiten in 2023 daadwerkelijk plaats kan vinden.

Milieubeleidsplan (€ 15.000)

Er is sprake van onderuitputting op het milieubeleidsplan. Voorgesteld wordt om een restantbedrag van € 15.000 voor middelen milieubeleidsplan door te schuiven naar 2023.

B. Budgetoverheveling waarvoor specifieke dekking beschikbaar is (geen invloed op het resultaat; € 1.057.492)

Specifieke uitkering Energiearmoede (€ 303.292)

De middelen die in het kader van de SPUK (specifieke uitkering) energiearmoede aan de gemeente zijn uitgekeerd hebben een bestedingstermijn tot 31 december 2024. In 2022 zijn voorbereidende maatregelen getroffen om deze middelen effectief in te kunnen zetten, zoals het opzetten van een projectorganisatie, het aantrekken van een gespecialiseerde partij om energiebesparende

maatregelen in huishoudens te kunnen nemen én het betrekken van samenwerkingspartners zoals woningbouwverenigingen. De verwachting is dat de middelen in de jaren 2023 en 2024 volledig zullen worden besteed aan het doel waarvoor ze aan de gemeente beschikbaar zijn gesteld.

Reorganisatie/Ontvlechting (€ 197.732)

Op het incidentele budget voor de reorganisatie (€ 450.000), gedekt vanuit de gelijknamige bestemmingsreserve, zijn € 252.000 lasten gerealiseerd. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld het restantbedrag (€ 198.000) over te hevelen naar 2023 zodat dit ingezet kan worden voor de reorganisatie van het sociaal domein.

Nationaal Programma Onderwijs (€ 154.397)

De specifieke uitkering voor het inhalen van onderwijsachterstanden door de coronacrisis (Nationaal Programma Onderwijs) mag in de jaren 2021-2025 worden besteed. Voor niet bestede middelen in dit tijdvak geldt dat deze aan het einde daarvan moeten worden terugbetaald aan het rijk. Het voor 2022 niet bestede deel ter hoogte van € 154.397 moet daarom inclusief de dekking worden overgeheveld naar 2023.

Specifieke uitkering Wet Inburgering (€ 99.668)

De specifieke uitkering voor de Wet Inburgering is niet volledig besteed. Dit mag worden doorgeschoven naar volgend jaar. Daarom wordt voorgesteld het resterend deel van € 99.668 inclusief dekking door te rijksmiddelen door te schuiven naar 2023.

Motie 227 (€ 91.000)

In 2022 zijn de voorbereidingen gestart voor de uitvoering van motie 227. De uitvoering loopt in 2023, o.a. voor een project waarbij inwoners kunnen worden ondersteund bij het starten van een eigen onderneming en om een betere deelname en verbinding mogelijk te maken met WIJJIJ vanuit Voorschoten. Voorgesteld wordt daarom om het budget inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2023.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (€ 58.763)

Het rijksbudget voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) wordt jaarlijks aan gemeenten beschikbaar gesteld in de vorm van een specifieke uitkering. Voor niet bestede middelen van 2022 geldt dat deze mogen worden overgeheveld naar 2023, mits het minder dan 50% van de SPUK betreft. Omdat aan deze voorwaarde is voldaan, wordt voorgesteld het resterend deel van € 58.763 inclusief dekking over te hevelen naar 2023.

Omklappen sociaal domein (€ 51.677)

In 2022 zijn er kosten gemaakt voor onderzoeken die het omklappen van het sociaal domein voor de onderdelen Wmo en jeugd verder konden concretiseren. Deze kosten werden vanuit de Leidse regio vergoed. Daarmee bleek een reserveonttrekking ter dekking van de kosten in 2022 niet nodig. Voorgesteld wordt om het restant van € 51.677 inclusief dekking uit de concernreserve naar 2023 over te hevelen. Dit kan worden ingezet om per medio 2023 de verkenning van de omklap van het onderdeel werk en inkomen te hervatten.

Verduurzaming vastgoed (€ 40.000)

In zake de verduurzaming vastgoed is een budget van € 62.000 inclusief dekking uit de concernreserve door de raad toegekend. In 2022 is ter voorbereiding van het verduurzamingsproject een onderzoek gestart naar de verduurzaming van de panden uit het kernportefeuille. Dit zal in 2023 worden gecontinueerd. En in 2023 zal na besluitvorming van de raad over de strategische visie voor de verduurzaming het communicatietraject gestart worden. Er wordt voorgesteld het restantbudget (€ 40.000) inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2023.

Deelnemersbijdrage Intratuin (€ 25.000)

De deelnemersbijdrage voor Intratuin is uitgesteld. Voorgesteld wordt om het bijbehorend budget inclusief dekking uit de reserve bovenwijkse voorzieningen door te schuiven naar 2023.

Sportakkoord (€ 17.716)

In het kader van de regeling Sportakkoord heeft de gemeente een aanvullende specifieke uitkering ontvangen. De uitgaven hiervan hebben betrekking op 2023. Volgens de voorwaarden is dit ook toegestaan. Daarom wordt voorgesteld het budget van € 17.716 inclusief dekking over te hevelen naar 2023.

Specifieke uitkering ventilatie in scholen (€ 15.800)

In het kader van de specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) heeft de gemeente middelen ontvangen. De uitgaven hiervan zijn nog niet gerealiseerd. De realisatie mag volgens de voorwaarden tot in 2024 uitgevoerd worden, daarom wordt voorgesteld het budget van € 15.800 inclusief dekking over te hevelen naar 2023.

Preventieakkoord (€ 2.447)

In het kader van de regeling Preventieakkoord heeft de gemeente een aanvullende specifieke uitkering ontvangen. De uitgaven hiervan hebben betrekking op 2023. Volgens de voorwaarden is dit ook toegestaan. Daarom wordt voorgesteld het budget van € 2.447 inclusief dekking over te hevelen naar 2023.

C. Bestemming van het resultaat ad. € 1.412.005

Bestemmingsreserve Opvang Oekraïners (€ 687.000)

De Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne regelt een specifieke uitkering aan gemeenten die de kosten voor een groot deel via normbedragen vergoedt. Van de middelen die in 2022 zijn ontvangen resteert een bedrag van € 687.000. Bij de jaarrekening wordt voorgesteld dit restantbedrag in een nieuw in te stellen bestemmingsreserve Opvang Oekraïne te storten en deze voor 2023 beschikbaar te stellen. Zodoende kan in 2023 verder uitvoering worden gegeven aan het organiseren en bieden van opvang, bijbehorende voorzieningen en andere taken voor vluchtelingen uit Oekraïne. We weten echter nog niet of in 2023 de bekostigingsregeling blijft en welke vraag er komt naar opvang van ontheemden binnen onze gemeente.

Decembercirculaire (€ 467.000)

De middelen verkregen in de decembercirculaire 2022 voor de energietoeslag, de bijzondere bijstand en het versterken van de sociale basis worden verwerkt in de jaarrekening. Deze middelen hebben betrekking op 2022, echter zijn deze te laat binnengekomen om nog uitgaven op te kunnen doen in 2022. Hierom vallen ze in het resultaat en wordt voorgesteld om deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.

Vrijval voorziening buitenonderhoud onderwijs ten gunste van reserve onderwijshuisvesting (€ 232.378 budgettair neutraal)

De termijn voor het onderhoud voor het buitenonderhoud ten laste van deze voorziening is verlopen en daarmee ook de wettelijke grond tot het hebben van een voorziening. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit bedrag ten gunste van de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting te storten.

Storting giro 555 (€ 25.627)

Tijdens de raadsvergadering van 9 maart 2023 is motie 275 aangenomen. Hierin wordt opgeroepen om per inwoner 1 euro te doneren aan Giro555 ten behoeve van de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië.

Resterend saldo

Na de voorgestelde bestemmingen resteert een positief jaarrekeningresultaat na bestemming ter grootte van € 3.599.000. Voorgesteld wordt dit resultaat toe te voegen aan de concernreserve.

Afwikkeling oude investeringskredieten en -budgetten

Jaarlijks stelt de raad middelen beschikbaar voor het doen van investeringen. De praktijk wijst uit dat we door omstandigheden niet alle projecten binnen de voorgenomen termijn (volledig) kunnen uitvoeren waardoor kredieten (deels) onbenut blijven. Om te voorkomen dat door de

gemeenteraad beschikbaar gestelde kredieten te lang aan de integrale afweging van de aanwending van schaarse middelen onttrokken blijven, is in de nota activabeleid verwoord dat kredieten voor investeringen maximaal 2 jaar beschikbaar blijven. Daarom houden we bij het opstellen van de jaarrekening de projecten tegen het licht mede om te zien of de nog niet bestede middelen nodig zijn in 2023.

Voorgesteld wordt om in lijn met Bijlage 2 Jaarrekening 2022 "overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten":

1. Een bedrag van € 266.009 aan restantkredieten af te boeken. Deze restantkredieten hebben betrekking op 24 afgeronde en naar achteren verschoven investeringsprojecten;
2. Een bedrag van € 159.233 voor 10 restantkredieten die in 2021/2022 zijn gestart conform het activabeleid 2 jaar beschikbaar te stellen voor de uitvoering in 2023;
3. In afwijking op de nota activabeleid 1 lopend investeringsproject uit 2020 ad € 1.126 nog één jaar beschikbaar te houden voor de afronding.

Reserves en Voorzieningen

Reserves en voorzieningen worden jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening geëvalueerd. Bij alle reserves wordt beoordeeld of het doel waarvoor de reserves zijn gevormd nog relevant is en of de omvang nog in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Toelichting op de vermogenspositie

Eigen vermogen

Onder voorbehoud van de resultaatbestemming neemt het eigen vermogen ten opzichte van eind 2021 in eerste instantie toe met bijna € 4,3 miljoen aan het eind van 2022. In deze (sub)paragraaf gaan we met name in op de ontwikkeling van de concernreserve, het vrij besteedbare deel en de financieringspositie.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserves*	18.509	20.538
Bestemmingsreserves*	16.622	13.765
Gerealiseerde resultaat	5.934	2.503
Eigen Vermogen	41.065	36.807

*Voor een toelichting op de reserves verwijzen we u naar de balanstoelichting verderop in de jaarstukken.

De algemene reserves

De algemene reserves zijn te onderscheiden in een vrij besteedbaar deel (de concernreserve) van € 13,3 miljoen eind 2022 en een reserve Weerstandsvermogen van € 5,2 miljoen. Het vrij besteedbare deel is in 2022 afgenomen met € 3,2 miljoen. De bestemmingsreserves nemen met € 2,9 miljoen in omvang toe.

Het gerealiseerde resultaat

De jaarrekening 2022 laat een positief gerealiseerd resultaat van € 5,9 miljoen zien en dat is meer dan het begrote overschot (najaarsnota 2022) van € 1,5 miljoen.

Een bedrag van per saldo negatief € 0,1 miljoen van dit resultaat komt voort uit incidentele baten en lasten. Het materieel resultaat bedraagt een overschot van € 6,0 miljoen wat onder andere veroorzaakt wordt door een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds en een vrijval van de voorziening pensioenen.

Wat is nu het effect van dit resultaat op de financiële positie en het eigen vermogen van de gemeente?

Op deze vraag gaan wij hieronder nader in.

Ontwikkeling van het eigen vermogen

In de veronderstelling dat de voorstellen voor resultaatbestemming worden gehonoreerd neemt de concernreserve toe met € 3,4 miljoen tot € 16,7 miljoen.

Ontwikkeling van de schuldpositie

Ultimo 2022 is sprake van een schuldpositie van € 20,6 miljoen dat voor € 24,4 miljoen uit lang aangetrokken geldleningen en voor € 3,8 miljoen uit lang uitgezette geldleningen bestaat. In totaliteit is dit ca. € 0,9 miljoen meer dan vorig jaar, met name door het aantrekken van een langlopende geldlening. Dit heeft wel geleid tot een toename van het saldo op het schatkistbankieren van € 4,0 miljoen naar € 12,3 miljoen. De netto schuldquote is gunstiger uitgevallen met 21% (was 31%). Voor een toelichting op de berekening, zie de paragraaf financiering.

Toekomstig kader investeringsbeslissingen

In het huidige meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met de uitvoering van nog openstaande investeringen uit 2020 en eerder van ca. € 0,3 miljoen, openstaande investeringen uit 2021/2022 van € 4,1 miljoen en van voorgenomen investeringen 2023-2026 van in totaal € 35,3 miljoen. Aan deze investeringsuitgaven is een financieringsbehoefte verbonden omdat het eigen vermogen niet in liquide middelen beschikbaar is. In het lange meerjarenperspectief zullen de hierboven gekwantificeerde investeringen leiden tot een netto schuldquote die flink op zal lopen.

Financiering investeringen

Voorschoten zal elke grotere uitgave extern moeten financieren, mede daarom zijn in 2022 al twee nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken, waarvan één gestort zal worden in 2023. Gedurende de levensduur worden de liquiditeiten voor de benodigde aflossingen (mede) verkregen uit de afschrijvingen. Het is dus zaak om zowel in de exploitatie als in de liquiditeitenplanning voldoende ruimte voorhanden te hebben om de investeringslasten (afschrijvingen, maar ook onderhoud e.d.) en de aflossingen te kunnen voldoen. De exploitatiebegroting dient structureel en reëel sluitend te zijn. Met dit gegeven is niet uit te sluiten dat vermogen toch ingezet wordt om afschrijvingslasten van investeringen te dekken binnen de exploitatie.

Recapitulatie

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	181	-5.720	-5.539	766	-5.562	-4.796	803	-5.395	-4.592
P1 Veiligheid	220	-2.202	-1.982	250	-2.279	-2.029	233	-2.252	-2.018
P2 Verkeer en vervoer	125	-3.230	-3.105	167	-3.648	-3.481	244	-3.444	-3.200
P3 Economie	41	-420	-379	68	-461	-392	57	-454	-397
P4 Onderwijs	302	-1.862	-1.560	739	-2.318	-1.579	720	-2.068	-1.348
P5 Sport, cultuur en recreatie	267	-4.864	-4.596	893	-6.079	-5.186	1.028	-6.015	-4.987
P6 Sociaal Domein	5.468	-21.958	-16.491	8.278	-26.842	-18.564	7.996	-25.134	-17.138
P7 Volksgezondheid en milieu	7.340	-7.435	-95	8.354	-8.512	-158	8.452	-8.283	169
P8 Wonen en bouwen	3.212	-4.582	-1.371	4.070	-4.357	-287	2.746	-2.768	-22
Totaal programma's	17.156	-52.273	-35.117	23.585	-60.058	-36.473	22.279	-55.812	-33.532
Algemene dekkingsmiddelen	43.170	-863	42.307	47.443	-875	46.567	48.268	-901	47.367
Overhead	2.019	-10.472	-8.452	4.002	-15.317	-11.314	3.720	-13.293	-9.573
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	-3	-3
Onvoorzien	0	-26	-26	0	-26	-26	0	0	0
Saldo van baten en lasten	62.345	-63.634	-1.289	75.030	-76.276	-1.246	74.267	-70.009	4.258
Reserves									
P0 Bestuur en ondersteuning	997	0	997	3.558	-1.200	2.358	3.181	-1.200	1.981
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	130	0	130	284	0	284	198	0	198
P3 Economie	0	0	0	63	0	63	30	0	30
P4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P5 Sport, cultuur en recreatie	197	-20	177	3.264	-3.020	244	3.251	-3.020	231
P6 Sociaal Domein	286	0	286	908	-100	808	500	-100	400
P7 Volksgezondheid en milieu	93	0	93	187	-150	37	168	-150	18
P8 Wonen en bouwen	57	0	57	231	-1.245	-1.014	63	-1.245	-1.182
Mutaties reserves	1.760	-20	1.740	8.496	-5.715	2.780	7.391	-5.715	1.676
Gerealiseerde resultaat	64.105	-63.654	451	83.526	-81.991	1.534	81.658	-75.724	5.934

* De Algemene dekkingsmiddelen (taakveld 0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7 en taakveld 3.4, de overhead (taakveld 0.4), de heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) en het bedrag voor onvoorzien (taakveld 0.8 alleen bedrag onvoorzien) zijn in deze tabel apart zichtbaar gemaakt en met regels onder het totaal van programma's opgenomen. De bedragen van deze taakvelden horen bij programma 0 en programma 3 en zijn in deze tabel anders dan in de overige tabellen in deze begroting in mindering gebracht op de bedragen in te tabelregel van programma 0 en programma 3.

PO Bestuur en ondersteuning

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners. De dienstverlening aan inwoners is één van de belangrijkste taken van de gemeente. Inwoners weten waar ze moeten zijn als zij iets van de gemeente nodig hebben. We willen graag de inwoners op een kwalitatief hoog serviceniveau kunnen bedienen. Bij een goede dienstverlening hoort een lage regeldruk: we proberen waar mogelijk regels te vereenvoudigen en regeldruk te verminderen. Informatie aan inwoners is essentieel. Daarom denken we goed na over hoe we communiceren naar de diverse doelgroepen. Daarbij willen we de beschikbare communicatiemiddelen zo effectief mogelijk inzetten. We maken een verbeteringsslag in het afhandelen van e-mails, brieven en telefoontjes, handhaving en de controle daarop. Klachten handelen we snel af en doen dit liever in gesprek dan via papier. De afstand tussen ambtenaren en het dorp verkleinen we.

Voorschoten is een zelfstandige gemeente, maar dat betekent niet dat we alles zelf doen. Daar waar het meerwaarde heeft of wat we simpelweg niet alleen kunnen doen we samen met andere gemeente. Voorschoten richt zich daarbij op de Leidse regio. We maken duidelijke afwegingen over welk beleid in Voorschoten te maken is en voor welk beleid we gebruik willen maken van de regionale denk- en organisatiekracht.

We willen dat inwoners zich herkennen in het bestuur en willen als bestuur dicht bij de inwoners staan. Daarom maken we beleid waar mogelijk in samenspraak met inwoners. Om dit tot stand te brengen willen we onze participatie verbeteren.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 0.1 Bestuur

Belangrijkste ontwikkelingen

- Grip op samenwerking
- Regionale samenwerking continueren en blijven oppakken
- Participatie

Beoogde resultaten

- Oplevering dashboards gemeenschappelijke regelingen
- Vergroten regionale samenwerking met regio Leiden
- Vergroten burgerparticipatie bij bestuurlijke besluitvorming

Focus van regionale samenwerking in de Leidse regio

Regionale samenwerking

Er is door Voorschoten veel samengewerkt met regionale partners, op meerdere beleidsterreinen en in verschillende samenwerkingsverbanden. Regionale samenwerking is voor Voorschoten erg belangrijk. Doelen en ambities konden in veel gevallen alleen bereikt worden door met medeoverheden samen te werken. Voorschoten heeft binnen de samenwerkingen de eigen doelstellingen op de maatschappelijke en ruimtelijke opgaven behartigd. Ook hadden we aandacht voor de regionale doelstellingen waarbij we binnen de verbonden partijen afspraken over maakten.

In het kader van het project Grip op Gemeenschappelijke regelingen is in 2021 door de raad besloten om jaarlijks voor iedere gemeenschappelijke regeling volgens een vastgesteld format een dashboard op te leveren. In 2022 zijn deze dashboards voor het eerst opgeleverd.

Het vaststellen van het raadsvoorstel Omklappen sociaal domein Leidse regio onderdeel jeugd (48022-322128) was een belangrijke stap in het verder versterken van de samenwerking van het sociaal domein in de Leidse regio. Daarbij is besloten dat per 1 januari 2024 voor de gezamenlijke inkoop en afstemming van het beleid jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering de overstap wordt gemaakt van de jeugdhulpregio Haaglanden naar de jeugdhulpregio Leidse regio/ Holland Rijnland.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is de Wet op de gemeenschappelijke regelingen aangepast. Met deze wijziging wordt de betrokkenheid van de gemeenteraden bij het bestuur van een samenwerkingsverband verbeterd. Zo krijgen zij meer invloed op besluiten van een gemeenschappelijke regeling. De gemeenschappelijke regelingen hebben twee jaar tijd om de implementatie van deze wet te regelen.

Communicatie

Het team communicatie heeft veel tijd besteed aan de opvang van Oekraïense ontheemden en statushouders en de bijbehorende communicatie. Al doende ervaren we, hoe krachtig een dorp kan zijn als het erop aankomt. De opvang brachten we succesvol tot stand, mede door de inzet van lokale organisaties en actieve inwoners.

Doordat het communicatieteam in 2022 nog niet op volle sterkte was, moesten we keuzes maken. Eind 2022 is gestart met extra inzet op de sociale media, zodat we onze inwoners nog beter bereiken. Tegelijk voorzien we de pers van steeds meer nieuwsberichten, zodat we inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden steeds tijdig en volledig informeren over alles wat in Voorschoten speelt.

Inwonersparticipatie

Om concreet inhoud te geven aan participatie, betrekken we inwoners steeds tijdiger bij bouwplannen. Ook bevorderen we het werken met het participatiekompas binnen de gemeente. Daarnaast is een start gemaakt met de ontwikkeling van een participatieverordening en onderzoeken we het opzetten van een digitaal burgerplatform, mede met het oog op de nieuwe Wet open overheid.

Taakveld: 0.2 Burgerzaken

Belangrijkste ontwikkelingen

- Een belangrijk uitgangspunt in de dienstverlening is nog steeds digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is. In de Coronatijd is dit van extra waarde gebleken.
- Door digitalisering blijft de aandacht voor identiteitsfraude belangrijk bij Burgerzaken. Aandacht voor adresfraude in het kader van ondermijning en de aanpak adreskwaliteit per 2022 is ook van groot belang.
- In 2022 wordt de Uniforme Samenhangende Objectenregistratie gerealiseerd met daarin de basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid.
- Op 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats.

Beoogde resultaten

- Wij verbeteren de dienstverlening aan inwoners en bedrijven continue op basis van de uitkomsten van de peilingen in 2020 en de continue feedback die wij vragen.
- Het team burgerzaken werkt verder aan de inrichting zodat zij klaar is voor de toekomst.
- We gaan door met huisbezoeken om adresfraude tegen te gaan.
- We door werken door aan de realisatie van de Samenhangende Objectenregistratie.
- Goed verlopen verkiezingen, voor de gemeenteraad op 16 maart 2022 waarbij toegankelijkheid een aandachtspunt blijft.

Dienstverlening

Na de coronaperiode is in 2022 het normale leven weer opgepakt. Dit was merkbaar bij zowel burgerzaken als het Klantcontactcentrum. Een extra taak betrof het uitkeren van leefgeld aan de groep ontheemden uit Oekraïne die in Voorschoten zijn gehuisvest. Na de lockdown was de receptie weer dagelijks bereikbaar tussen half negen en vijf (met uitzondering van de vrijdagmiddag). Ter verbetering van de dienstverlening kunnen de inwoners vanaf augustus 2022 ook documenten ophalen zonder afspraak. In september 2022 is gestart met een proef voor het online verlengen van een rijbewijs. De proef is succesvol verlopen en dit is vervolgens omgezet in een structurele werkwijze.

Veiligheid

In het kader van het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit hebben de medewerkers trainingen gevolgd met betrekking tot adres- en woonfraude en identiteitsfraude. Vanaf 2023 zal tijdens de huisbezoeken door de medewerkers van burgerzaken hier extra aandacht aan worden besteed.

Burgerzaken

Doordat de samenleving weer open ging en mensen weer konden reizen is sprake van een forse toename van het aantal verstrekte reisdocumenten en inschrijvingen. Er zijn veel nieuwe rijbewijzen aangevraagd. Daarnaast zorgde het inschrijven van de inwoners vanuit Oekraïne voor extra werk. Vanaf juli 2022 is een crisisnoodopvang ingericht voor statushouders met een maximum van 200 statushouders. Het inschrijven en vervolgens ook weer uitschrijven bij het vertrek van de statushouders brengt extra werk met zich mee. Hier was ten tijde van het opstellen van de begroting 2022 geen rekening gehouden.

Samenwerkende objectregistraties (SOR)

Eén van de primaire taken van de gemeente is het voeren van authentieke basisregistraties. De BAG is de basisregistratie voor adressen en gebouwen. Deze basisregistratie is goed maar kan beter. Deze verbeteringsslag heet op landelijk niveau de samenhangende objectenregistratie (SOR). Een samenhangende objectenregistratie is een uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid die zich voor gebruikers als één registratie gedraagt. De afspraak is dat de verdere implementatie van de SOR vanuit de samenwerking met Wassenaar vorm wordt gegeven.

Verkiezingen

Op 14, 15 en 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd met een goede opkomst. Ook deze verkiezingen waren een uitdaging in verband met de coronamaatregelen. Er was wederom sprake van meerdere dagen waarop gestemd kon worden. Dit jaar waren voor het eerst prokkelduo's op de stembureau's ingezet. De term prokkel staat voor 'prikkelende ontmoeting' en de Stichting Prokkel stimuleert organisaties om mensen met een verstandelijke beperking een bijdrage te laten leveren aan de samenleving. Zij hebben ook geholpen bij het tellen van de stemmen van de early voters. Dankzij de nauwe samenwerking tussen de vrijwilligers, de prokkelduo's en het ambtelijk team is veel werk verzet en is het proces goed verlopen waardoor de voorlopig definitieve uitslag al voor 23:00 uur kon worden medegedeeld.

Taakveld: 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Belangrijkste ontwikkelingen

Beoogde resultaten

- Strategische-kernportefeuille en verduurzaming vastgoed
- Huisvestingsplan ambtelijke organisatie
- Integraal accommodatiebeleid (MFA)

Uitvoeringsplan verduurzamen gemeentelijk vastgoed

In 2022 is uitvoering gegeven aan de 'pilot verduurzamen maatschappelijk vastgoed'. In 2022 heeft extern onderzoek plaatsgevonden naar de twee buurtcentra/peuterspeelzalen, met als doel om een pandspecifiek verduurzamingsadvies te krijgen. Een energieprestatieadvies met verduurzamingsmaatregelen is afgegeven vanuit het uiteindelijke doel om in 2050 een CO2-neutraal pand te hebben.

In 2022 zijn gesprekken gevoerd met besturen van de buurtcentra en vertegenwoordigers van de peuterspeelzalen, vanuit de afgegeven adviezen. Dit heeft geresulteerd dat in 2022 verduurzamingsmaatregelen zijn aangebracht bij beide panden. Ook zijn afspraken gemaakt voor meerjarige monitoring van de pilot en de impact die deze maatregelen hebben op het verbruik. In 2023 gaan we verder op deze ingeslagen weg.

Integraal accommodatiebeleid (MFA)

In 2022 is van start gegaan met de herijking van het beheerplan vastgoed 2021-2024. Doel was om in 2022 al met een nieuw vastgoedbeleid te komen. In dit nieuwe beleid willen wij een visie verwoorden omtrent onze strategische kernportefeuille en een verduurzamingsbeleid. Voor wat betreft dit laatste willen wij gebruik maken van de resultaten van de pilot verduurzamen maatschappelijk vastgoed.

In 2022 is dit niet gelukt. De projecten ontwikkelvisie centrum, het huisvestingsplan ambtelijke organisatie en de Bib+ hebben zodanig invloed gehad op de eerder afgegeven planning dat we nu in 2023 een gedegen visie over het maatschappelijk vastgoed kunnen presenteren aan de raad.

Ambachts- en Baljuwhuis

Begin 2022 is door de raad besloten dat het Ambachts- en Baljuwhuis niet geleverd wordt aan de potentiële koper. Een rechtszaak was het gevolg, welke op 6 december 2022 plaatsvond. Als gevolg daarvan zijn er gesprekken gevoerd om tot een schikking te komen. In 2023 is deze geëffectueerd in een vaststellingsovereenkomst.

Taakveld: 0.4 Overhead

Belangrijkste ontwikkelingen

Opbouw en ontwikkeling Voorschotense ambtelijke organisatie

Beoogde resultaten

- De basis op orde
- Kwaliteitshandvest
- Huisvestingsplan

Wij hebben in het afgelopen jaar extra ingezet op de werving en selectie van nieuw personeel om voldoende en gekwalificeerde medewerkers aan ons te binden. Door de krapte op de arbeidsmarkt duurt het langer om nieuw personeel te werven en is ook het aanbod van tijdelijk personeel beperkt. Daarnaast krijgen gemeenten vanuit het rijk er in 2022 verschillende taken bij, zoals de opvang van ontheemden uit Oekraïne, maar ook de uitvoering van het klimaatakkoord en de energietoeslag. Door deze extra taken en krapte op de arbeidsmarkt blijven uitgaven achter en heeft een pakket aan werkzaamheden vertraging opgelopen. Ook blijkt planningsoptimisme lastig te beteugelen. Het hebben van een realistische (investerings)planning waarbij wordt gekeken naar beschikbare capaciteit, planning en financiële middelen is essentieel.

In 2022 is het hybride werken niet meer weg te denken. Daarin worden de medewerkers gefaciliteerd door te zorgen voor een goede digitale ondersteuning en wordt aandacht besteed aan vitaliteit.

Binnen informatievoorziening zijn wij het afgelopen jaar bezig geweest met de implementatie van de Wet open overheid (Woo). Deze wet is bedoeld om de overheid transparanter te maken en ervoor te zorgen dat publieke informatie actief openbaar wordt gemaakt. We zijn bezig met het op orde brengen van de informatiehuishouding zodat informatie ook daadwerkelijk beter vindbaar en eenvoudig te ontsluiten is.

De gemaakte kosten op dit taakveld in 2022 hebben betrekking op de sturing en ondersteuning van de primaire processen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
01	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,84
02	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,53
03	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 363,30
04	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	21,29%
05	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	17,55%

De berekening van deze beleidsindicatoren volgt uit gegevens van de eigen salarisadministratie en worden niet aangereikt via de VNG (waarstaatjegemeente.nl).

Taakveld: 0.5 Treasury

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht.

Beoogde resultaten

Niet van toepassing.

In 2022 zijn twee nieuwe langlopende leningen aangetrokken. De eerste lening is gestort op 24 februari 2022 en bedraagt € 5.000.000. Deze lening wordt lineair afgelost, heeft een looptijd van 20 jaar en een rentepercentage van 0,997%. De tweede lening zal worden gestort op 2 mei 2023, bedraagt eveneens € 5.000.000 en heeft een rentepercentage van 1,197%. Deze lening gaat ook lineair afgelost worden en heeft wederom een looptijd van 20 jaar.

Taakveld: 0.61 OZB Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Beoogde resultaten

Toepassen inflatiecorrectie.

Toepassen inflatiecorrectie

De opbrengst van de onroerende-zaakbelasting (OZB) voor woningen is voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex (HCPI)). Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk geweest om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen.

Taakveld: 0.62 OZB Niet-Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Beoogde resultaten

Toepassen inflatiecorrectie.

Toepassen inflatiecorrectie

De opbrengst van de onroerende-zaakbelasting (OZB) voor niet-woningen is voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex (HCPI)). Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk geweest om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen.

Taakveld: 0.64 Belastingen overig

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Beoogde resultaten

Toepassen inflatiecorrectie.

Onder de overige belastingen vallen de hondenbelasting, reclamebelasting, toeristenbelasting, precariobelasting en roerende-ruimtebelastingen.

In de begroting 2022 zijn de opbrengsten voor de hondenbelasting en de toeristenbelasting met het inflatiepercentage van 1,4% verhoogd.

De opbrengst voor de reclamebelasting wordt onder aftrek van de perceptiekosten (kosten van vaststelling) uitgekeerd aan het ondernemersfonds. De opbrengst is voor 2022 niet verhoogd.

De opbrengst van de precariobelasting bestond voor het grootste deel uit precariobelasting op kabels en leidingen. Op basis van een in 2017 aangenomen wet konden gemeenten met ingang van 2022 geen precariobelasting op kabels en leidingen meer heffen. De tarieven voor de overige belastbare feiten zijn met het inflatiepercentage verhoogd.

De opbrengst Bedrijven InvesteringsZone (BIZ)-Dobbewijk wordt onder aftrek van de perceptiekosten uitgekeerd aan de BIZ-vereniging. Op de opbrengst is geen inflatiecorrectie toegepast.

De tarieven voor de roerende-ruimtebelastingen zijn op basis van de wettelijke voorschriften gelijk aan die van de onroerende-zaakbelastingen.

Taakveld: 0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds

Belangrijkste ontwikkelingen

De herijking van het gemeentefonds waarvan de gevolgen, naar het zich laat aanzien, eind 2021 bekend zouden moeten worden.

Beoogde resultaten

Voor 2023 en latere jaren de financiële gevolgen in beeld brengen.

In het verslagjaar zijn drie circulaire verschenen waarover de raad met raadsinformatiebrieven is geïnformeerd. Het betrof de mei-, september- en decembercirculaire. Met betrekking tot de algemene uitkering uit het gemeentefonds spelen nog altijd drie zaken:

1. het bij het lastenniveau van de gemeenten achterblijven van de verstrekte middelen voor de Jeugdzorg;
2. de normeringssystematiek waarbij de *omvang* van het accres (de groei van het gemeentefonds) afhankelijk is van de accres relevante uitgaven van het Rijk gedurende het boekjaar;
3. de herziening/herijking van de *verdelingssystematiek* van het gemeentefonds.

ad 1. In de meicirculaire 2022 is aangekondigd dat het Kabinet voor 2023 € 1,454 miljard extra beschikbaar stelt voor jeugdzorg. Hierbij gaat het kabinet er vanuit dat gemeenten inzetten op

besparingsmaatregelen voor een bedrag van € 374 miljoen op de jeugdzorguitgaven in 2023 (die ook onderdeel is van de reeks van de Commissie van Wijzen). Vanuit de € 1,454 miljard is, vooruitlopend op de nadere invulling van de hervormingsagenda, € 9 miljoen overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS ten behoeve van de uitvoering van de hervormingsagenda in 2023. De besteding van deze middelen vindt plaats in samenspraak met de VNG. Het overige deel, € 1,445 miljard, is toegevoegd aan de algemene uitkering aan gemeenten ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Het kabinet zal bij het afsluiten van de Hervormingsagenda ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden, waarbij het advies van de Commissie van Wijzen het uitgangspunt vormt.

In het Coalitieakkoord van het Rijk is daarnaast een extra besparing in het jeugddomein opgenomen met een omvang van € 100 miljoen in 2024, oplopend naar € 500 miljoen in 2025 en 2026, en structureel € 511 miljoen vanaf 2027. Het kabinet heeft besloten dat deze besparing een Rijksverantwoordelijkheid is. Het is aan het Rijk de besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen waarvoor het Rijk aan zet is en die aanvullend zijn op de beoogde Hervormingsagenda. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd worden door middel van de invoering van een eigen bijdrage.

ad 2. In de meicirculaire 2022 is door het Rijk een voorstel gedaan aan de VNG om de volumecomponent van het accres te bevriezen voor de jaren 2022 – 2025, de VNG heeft hiermee ingestemd. Dit is gedaan in een poging om het accres stabiel te maken. Dit houdt in dat voor de gemeenten het nominale deel van het accres voor de periode 2022 – 2025 niet meer gaat veranderen. Hierin kunnen dus alleen mutaties plaatsvinden voortkomend uit loon- en prijsontwikkelingen. Dit geeft gemeenten de komende jaren zekerheid over de inkomsten en beschikbare vrije ruimte, ook wanneer uitgaven van het Rijk achterblijven bij de ramingen. In de septembercirculaire 2022 is een nieuwe methodiek geïntroduceerd met betrekking tot de trap-op-trap-af systematiek. Het accres wordt gesplitst in twee delen, een volume- en een prijsdeel. Het volumedeel is voor de komende jaren vastgezet, dus ten opzichte van de meicirculaire kunnen alleen nog voor- of nadelen voortkomen uit het prijsdeel. Dit resulteert in accres dat de komende jaren alleen nog mee daalt of stijgt met de inflatie.

ad 3. Het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds is per 1 januari 2023 in werking getreden. Volgens de laatste gegevens is er voor Voorschoten sprake van een structureel nadeel van € 140 euro per inwoner, totaal ca. € 3,6 miljoen. Hierbij is echter wel sprake van een ingroeipad voor de jaren 2023 tot en met 2025 dat het nadeel maximeert tot € 37,50 in 2025. Dit betekent dat voor het resterende nadeel van € 102,50 nog geen duidelijkheid is. Voor nu wordt rekening gehouden met een bestendige gedragslijn en is een stelpost opgenomen voor een extra nadeel van € 15 nadelig per inwoner bovenop het nadeel van €37,50 per inwoner in 2026. Hierbij wordt dus uitgegaan van het doorzetten van het huidige ingroeipad. Het is nog allerminst zeker dat het huidige nieuwe verdeelmodel stand zal houden bij de evaluatie in 2025.

Verder zijn in de decembercirculaire 2022 nog extra middelen ontvangen waar ook lasten tegenover staan. Dit betreft middelen voor de energietoeslag, bijzondere bijstand en het versterken van de sociale basis. Omdat de lasten echter pas in 2023 kunnen worden gerealiseerd is in de Raadsinformatiebrief over de decembercirculaire het voorstel gedaan om middels resultaatbestemming een aantal middelen over te hevelen naar 2023. Voor meer informatie wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief over de decembercirculaire.

Taakveld: 0.8 Overige baten en lasten

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht.

Beoogde resultaten

Niet van toepassing.

Op dit taakveld zijn de lasten en baten verantwoord die niet aan specifieke taakvelden zijn toe te rekenen. Het gaat daarbij onder andere om stelposten, zoals voor loon- en prijsindexatie, de post onvoorzien en eventuele bijstellingen van de voorziening voor dubieuze debiteuren.

Taakveld: 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht.

Beoogde resultaten

Niet van toepassing.

Allesomvattend kan voor nu geconcludeerd kan worden dat het merendeel van de activiteiten buiten de reikwijdte van de vennootschapsbelasting (Vpb) blijven, omdat deze verlieslatend zijn of kunnen steunen op een (winst)vrijstelling. Rekening dient te worden gehouden met een te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting van circa € 500.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Bestuur en Ondersteuning

Naam	Taakveld
Holland Rijnland	0.1 Bestuur
Belastingssamenwerking Gouwe Rijnland	0.61 OZB Woningen 0.62 OZB Niet-Woningen 0.64 Belastingen overig
BNG NV	0.5 Treasury
Alliander NV	0.5 Treasury
Dunea NV	0.5 Treasury

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
0.1 Bestuur	Baten	160	254	260	6
	Lasten	-3.691	-4.333	-4.252	81
	Saldo	-3.531	-4.079	-3.991	88
0.2 Burgerzaken	Baten	282	409	372	-37
	Lasten	-743	-794	-787	8
	Saldo	-461	-385	-415	-30
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	43	103	171	68
	Lasten	-318	-361	-317	45
	Saldo	-275	-259	-146	113
0.4 Overhead	Baten	2.019	4.002	3.720	-283
	Lasten	-10.472	-15.317	-13.293	2.024
	Saldo	-8.452	-11.314	-9.573	1.741
0.5 Treasury	Baten	1.186	879	976	97
	Lasten	-428	-416	-438	-22
	Saldo	757	463	539	76
0.61 OZB Woningen	Baten	6.677	6.784	6.815	31
	Lasten	-289	-314	-315	-2
	Saldo	6.388	6.470	6.499	29
0.62 OZB Niet-Woningen	Baten	1.099	1.125	1.143	18
	Lasten	-53	-53	-53	0
	Saldo	1.047	1.072	1.090	18
0.64 Belastingen overig	Baten	246	295	299	4
	Lasten	-93	-93	-95	-2
	Saldo	153	202	204	2
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	Baten	33.798	38.273	38.933	659
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	33.798	38.273	38.933	659
0.8 Overige baten en lasten	Baten	-304	0	0	0
	Lasten	-994	-99	-40	59
	Saldo	-1.298	-99	-40	59
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	-3	-3
	Saldo	0	0	-3	-3
Totaal baten		45.206	52.125	52.688	563
Totaal lasten		-17.080	-21.780	-19.592	2.188
Saldo van baten en lasten		28.126	30.345	33.096	2.751
Onttrekking reserves		997	3.558	3.181	-378
Toevoeging reserves		0	-1.200	-1.200	0
Mutaties reserves		997	2.358	1.981	-378
Programma resultaat		29.124	32.703	35.076	2.373

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 0.1 Bestuur (voordeel € 88.000)

Het voordeel op dit taakveld wordt grotendeels bepaald door lagere lasten in de bijdrage aan Holland Rijnland. Door toepassing van de btw-transparantiemethode is € 55.000 doorschuif BTW gerealiseerd, € 34.000 voor 2021 en € 21.000 voor 2022. (Naast de btw die gemeenten zelf betalen kunnen gemeenten ook de btw declareren bij het BTW-compensatiefonds die via de zogenoemde btw-transparantiemethode naar de gemeente wordt doorgeschoven.) Het overige voordeel wordt verklaard door lagere lasten voor de raad en griffie.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen (voordeel € 113.000)

Het taakveld heeft een positief resultaat van €113.000 als gevolg van een voordeel op zowel de lasten (€ 45.000) als de baten (€ 68.000). Het voordeel aan de lastenkant betreft niet uitgegeven budget inzake verduurzaming vastgoed. In de begroting is hiertoe een budget van € 62.000 inclusief dekking uit de concernreserve door de raad toegekend. In 2022 is hiervan een bedrag van € 22.000 uitgegeven. Er wordt voorgesteld het restantbudget (€ 40.000) inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2023. Op de baten zijn er meer verkopen van percelen en groenstroken gerealiseerd dan in de begroting geraamd. Het betreft een positieve afwijking van € 78.000. Het restantbedrag, per saldo een nadeel van € 5.000, wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Taakveld 0.4 Overhead (voordeel € 1.741.000)

Het taakveld heeft een substantieel positief resultaat van ruim € 1,7 miljoen dat grotendeels verklaard wordt door lagere personele lasten. Dit is vooral het gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt, die volgens de Sociaal Economische Raad (SER) de afgelopen 50 jaar nog nooit zo groot is geweest.

De salarislaster van de ambtelijke organisatie kennen een flinke onderuitputting, die voor een deel gecompenseerd wordt door de overschrijding op de inhuurlasten. Per saldo heeft dit een voordeel van € 757.000, waarvan € 380.000 incidenteel salarisbudget betreft voor extra werkzaamheden binnen het sociaal domein. Bij de voorjaarsnota is incidenteel budget (€ 200.000) aangevraagd voor inhuur in verband met de krappe arbeidsmarkt en langdurig verzuim in verband met een relatief groot aantal ernstig zieke medewerkers. Als gevolg van de ruimte op de salarislaster is dit budget nog niet uitgeput en zal worden voorgesteld dit bedrag door te schuiven naar 2023. Daarnaast is een bedrag van € 271.000 aan salarislaster doorbelast naar de opvang van ontheemden uit Oekraïne als gevolg van de inzet van eigen personeel. Hier is de begroting niet op aangepast. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om dit laatste bedrag als incidenteel inhuurbudget over te hevelen naar 2023 zodat achtergesteld werk ingehaald kan worden. Tot slot zijn ook andere personele budgetten, zoals opleidingen en secundaire arbeidsvoorwaarden, deels onbenut gebleven (€ 194.000).

Op het incidentele budget voor de reorganisatie (€ 450.000), gedekt vanuit de gelijknamige bestemmingsreserve, zijn € 252.000 lasten gerealiseerd. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld het restantbedrag (€ 198.000) over te hevelen naar 2023 zodat dit ingezet kan worden voor de reorganisatie van het sociaal domein.

De niet gerealiseerde baten op dit taakveld zijn gerelateerd aan niet uitgevoerd werk binnen de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Mens en Samenleving, die is afgesloten met Wassenaar. Hier staan ook lasten tegenover waardoor dit per saldo geen invloed heeft op het resultaat. Daarbij hebben we ook baten ontvangen die niet waren opgenomen in de begroting, zoals UWV-vergoedingen (€ 47.000) en huurbaten als gevolg van de opvang van ontheemden uit Oekraïne (€ 56.000).

Het restant voordeel (€ 18.000) wordt verklaard door overige verschillen aan zowel baten- als lastenkant.

Taakveld 0.5 Treasury (voordeel € 76.000)

Het voordeel op taakveld 0.5 wordt voor een groot deel veroorzaakt door hogere baten (€ 97.000) en voor een minder deel door hogere lasten (€ 22.000). De hogere baten worden door een drietal

factoren verklaard. Vanaf het derde kwartaal van 2022 is weer rente verkregen (€ 51.000) voor de gelden die de gemeente op het schatkistbankieren had staan. Daarnaast is in 2022 ook rente ontvangen (€ 54.000) voor de lening die aan Alliander is verstrekt. Beide extra rentebaten stonden nog niet in de begroting geraamd. Hier staat een kleine afwijking op de toegerekende rente van € 9.000 nadelig tegenover.

De hogere lasten worden grotendeels verklaard door hogere bankkosten en -verschillen (€ 5.000 hoger) en door de toerekening van de rentelasten (€ 14.000). Het resterende verschil (€ 3.000) wordt veroorzaakt door overige kleine afwijkingen.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering (voordeel € 659.000)

Het voordeel op taakveld 0.7 zit volledig in extra baten vanuit de algemene uitkering van het gemeentefonds en wordt verklaard door drie zaken. Het grootste deel, € 580.000, wordt verklaard door het effect decembercirculaire. Vanwege het tijdstip van verschijnen kon de decembercirculaire niet meer in de begroting verwerkt worden en resulteert dit in een verschil. Een ander deel wordt verklaard door het actualiseren van aantallen van de maatstaven bij de decembercirculaire, dit resulteerde in een voordeel van € 25.000. Het restant wordt verklaard door mutaties in oude jaren van de algemene uitkering, dit zorgt voor een voordeel van € 54.000.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (voordeel € 59.000)

Per saldo is er op dit taakveld sprake van een voordeel van € 59.000. Dit is te verklaren door het niet inzetten van het budget voor onvoorzien (€ 26.000) en daarnaast is er ook geen gebruik gemaakt van de stelpost ten behoeve van het onderhoud van de strategische portefeuille (€ 73.000). Naast deze voordelen is er een dotatie van de voorziening dubieuze debiteuren bij de BSGR (€ 40.000) noodzakelijk.

P1 Veiligheid

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een veilig dorp, waarbij wij ons richten op het terugdringen van inbraken en overlast. Burgers voelen zich betrokken bij het veiligheidsbeleid en de contacten met burgers zijn goed. Het accent ligt op preventie. Onze inwoners zijn zelfredzaam, kennen hun eigen verantwoordelijkheid en geven daar actief invulling aan, al dan niet georganiseerd op buurt- en wijkniveau. De afspraken die we maken en acties die we uitvoeren hebben de basis in vrijwilligheid, maar zijn niet vrijblijvend. Omdat elke wijk een andere problematiek kent gaan we hierover met onze bewoners in gesprek, om daar waar mogelijk op wijkniveau maatwerk te kunnen bieden.

Om problemen beter te kunnen signaleren maar ook aan te pakken, gaan we de samenwerking met de verschillende actoren zoals politie, welzijnsorganisatie, scholen en woningbouwcorporaties verbeteren.

Het handhaven van de geldende wet- en regelgeving is voor ons belangrijk. We gaan onze BOA's gericht inzetten om te controleren of mensen zich op straat aan de regels houden.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Belangrijkste ontwikkelingen

De kennis over de risico's uit het Risicoprofiel 2020-2023 kennen, duiden en vertalen naar maatregelen ten behoeve van:

- Advisering omgevingsvisies- en plannen;
- Evenementenveiligheid, externe veiligheid;
- Veilig Leven-activiteiten;
- Toezicht en handhaving.

Beoogde resultaten

Analyseren, duiden en implementeren maatregelen van thema's uit het Regionaal Risicoprofiel: klimaatadaptatie, continuïteit, energietransitie en cultureel erfgoed.

Rookmelder- en risico-communicatiecampagne en operationeel maken hollandsmiddenveilig.nl

Wervingscampagne en netwerken lokale brandweerkazerne.

Opbouwen en trainen nieuwe personele crisisorganisatie voor samenwerkingsverband Bevolkingszorg Regio Leiden.

Dekkingsplan opkomsttijden brandweer, Visie 2030 brandweer, materiele vervangingstrajecten.

Contact houden met (convenant)partners.

Algemeen

De Veiligheidsregio Hollands Midden biedt met haar eindrapportage¹ inzicht over de voortgang van de beleidsdoelen, activiteiten en planningen over het Jaarplan VRHM 2022. Uit de eindrapportage

¹ <https://www.vrhm.nl/algemene-onderdelen/documentzoeker/container-0/vrhm-stukken/algemeen-bestuur/2023/23-februari-2023/8-t3-rapportage-jaarplan-vrhm-2022/>

blijkt dat niet alle onderdelen uit het jaarplan zijn behaald. Oorzaken hiervoor liggen in het doorschuiven van werkzaamheden van 2021 naar 2022 wegens opgelopen achterstanden door de coronacrisis, de inzet van medewerkers op de vluchtelingen- en Oekraïne-crisis, een niet passende personele formatie en een te ambitieus jaarplan.

Op lokaal niveau heeft Voorschoten te maken gehad met één GRIP-opschaling (storm Eunice) en drie slow-crisissen waaronder de (afwikkeling van de) coronacrisis, de Oekraïne-crisis en de COA-opvangcrisis. Voorschoten heeft na de ontvlechting van werkorganisatie WODV een nieuwe personele crisisorganisatie opgebouwd en getraind, inclusief haar collegeleden, waardoor het samenwerkingsverband binnen Bevolkingszorg Regio Leiden stevig staat. Daarnaast zijn er goede contacten met de lokale brandweer.

Gezamenlijke doelen VRHM Regionaal Beleidsplan 2020-2023

Voor het kennen en duiden van de risico's uit het Regionaal Risicoprofiel lopen de thema's energietransitie, continuïteit en cultureel erfgoed grotendeels conform planning, het thema klimaatadaptatie loopt achter. Wel is de regionale planvorming voor het falen van regionale keringen bijna gereed en heeft Voorschoten gewerkt aan haar klimaatadaptatiebeleid. Voor veilig leven-activiteiten is een campagne uitgevoerd over de invoering van de rookmelderplicht in woningen, voorschoten heeft met lokale personen meegedaan aan deze campagne. Op regionaal niveau loopt een maandelijkse campagne op het gebied van risicocommunicatie, is de website "hollandsmiddenveilig.nl" ook voor Voorschoten operationeel inzetbaar bij incidenten en crises en zijn er gesprekken gevoerd met woningbouwcoöperaties over (brand)veiligheid.

Ondanks het uitstel van de invoering van de Omgevingswet heeft de veiligheidsregio hierover opleidingen gegeven aan adviseurs, is er een blauwdruk geschreven over de adviesrol en is er aangesloten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

De veiligheidsregio onderhoudt contact met haar vaste (convenant)partners en de samenwerking is bevorderd door de afgelopen crisissen, de basis is op orde. Het is nog niet gelukt om samenwerkingen verder uit te werken aan de hand van de methodiek van Partnerprofiel.

Bevolkingszorg

De veiligheidsregio is bezig geweest met het opleiden, trainen en oefenen van crisisfunctionarissen, hiervoor heeft de regio ook meerdere scenario-uurtjes georganiseerd. In gezamenlijkheid hebben de ambtelijke crisisfunctionarissen van Voorschoten deelgenomen aan 124 opleidingen, trainingen en/of oefeningen. Ook collegeleden hebben meegedaan aan bestuurlijke crisistrainingen waardoor zij de crisisstructuur kennen en op bestuurlijk niveau weten hoe zij kunnen handelen. De VRHM constateert dat haar informatie- en samenwerkingsplatforms voldoen aan de behoefte van gemeenten en heeft verbeteringen doorgevoerd aan de mobiele crisisapplicatie voor crisisfunctionarissen.

Brandweertzorg

De veiligheidsregio heeft het dekkingsplan Brandweer Hollands Midden 2022 – 2025 voorgelegd dat gaat over de opkomsttijden van de brandweer. Met dit nieuwe dekkingsplan worden gebiedsgerichte opkomsttijden geïntroduceerd in plaats van objectgebonden opkomsttijden. De veiligheidsregio heeft gewerkt aan het traject Visie 2030 en de voorbereidingen op het nieuwe Regionaal Beleidsplan. De Visie 2030 is een toekomstvisie die input moet leveren voor de doelen van de komende twee beleidsplanperioden en moet zorgen voor samenhang en draagvlak. Het Brandweer risicoprofiel is afgerond, hierin zijn verschillende scenario's opgesteld die begin 2023 input vormen voor besluitvorming over de implementatie. Tot slot lopen de grote materieel vervangingstrajecten, waar het gaat om aanschaf en implementatie, door binnen de bestaande planning.

Op lokaal niveau is bestuurlijk kennis gemaakt met de nieuwe ploegchef van de brandweer in Voorschoten en zijn inrichtingswensen rondom de kazerne door de ambtelijke organisatie opgepakt. Door een succesvolle wervingscampagne heeft de brandweerkazerne in Voorschoten een aantal nieuwe (vrouwelijke) brandweervrijwilligers aangetrokken.

Taakveld: 1.2 Openbare orde en veiligheid

Belangrijkste ontwikkelingen

Toenemende focus op bewustwording en noodzaak van aanpak van lokale georganiseerde criminaliteit.

Toenemende regulering van al dan niet vergunde activiteiten in de openbare ruimte (horeca, evenementen) mede als gevolg van terugtrekkende politie en -/capaciteit.

Toenemende noodzaak tot regionale afstemming en samenwerking bij de bovenlokale aanpak van verschillende veiligheidsvraagstukken.

Beoogde resultaten

Versterking van de verbinding tussen zorg en veiligheid en het met ketenpartners afstemmen van lokale casuïstiek.

Verdergaande aanpassing, spreiding en prioritering van de inzet van gemeentelijke handhavers en medewerkers van het HEIT (ontwikkeling richting 24/7 organisatie) en versterking van de samenwerking met de politie.

Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Het veiligheidsbeleid is er op gericht om de veiligheid van onze inwoners samen met onze ketenpartners te waarborgen en daar waar nodig te verbeteren. De aanpak vanuit het integraal veiligheidsbeleid is er op gericht om enerzijds dienstverlenend te zijn aan de inwoners, anderzijds treden we handhavend op waar nodig. In 2022 is het Integraal Veiligheidsplan (IVP) voor de jaren 2023-2026 opgesteld in nauwe samenwerking met o.a. de politie en brandweer.

Inwonersparticipatie heeft plaatsgevonden door middel van een enquête. Vanaf augustus werken de wijkboa's met een moderne digitale handhavingsapplicatie waardoor de taken efficiënter worden uitgevoerd. In december is de eerste WPG audit uitgevoerd. Dit betreft een audit op de Wet politie gegevens, oftewel de wijze waarop bij handhaving met vertrouwelijke informatie wordt omgegaan.

Aanpak Ondernijning

In 2022 is veel aandacht besteed aan kennismaking met en bewustwording van signalen van ondernijning. In samenwerking met politie en Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) zijn presentaties en trainingen verzorgd voor de ambtelijke organisatie. Het lokaal signalenoverleg is opgestart, waarbij verschillende partijen intern en extern lokale ondernijningssignalen met elkaar delen. Ondernemers worden geïnformeerd tijdens hiervoor georganiseerde bijeenkomsten of de regisseur ondernijning schuift aan bij besprekingen met de ondernemersverenigingen. De 'ondernijningsbus' met informatie over ondernijning was in december aanwezig op de weekmarkt en de website is aangevuld. Vanaf oktober kunnen inwoners via de gemeentelijke website een melding doen bij Meld Misdaad Anoniem (MMA). Er zijn in de loop van het jaar met veiligheidspartners controles uitgevoerd, waaronder bij een aantal garageboxen in december. Daarnaast hebben verschillende bezoeken en controles plaatsgevonden in het centrum bij detailhandel en horeca. Er is gestart met het updaten van het Bibob beleid. De gemeente Voorschoten is aangemeld bij het landelijke Digitaal Opkopers Register (DOR) en Digitaal Opkopers Loket (DOL).

Verbinding Zorg- en Veiligheidsdomein

Diverse focus overleggen hebben plaatsgevonden in samenwerking met het zorgdomein, in gezamenlijkheid wordt per casus een stappenplan doorgesproken en ieders taken bepaald. In 2022 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een integrale jeugd aanpak die vooral is gericht op jeugdoverlast. Hier wordt samengewerkt tussen het zorg- en veiligheidsdomein.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
06 Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	11 (2021)
08 Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,0 (2022)
09 Gewelddismisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,0 (2022)
10 Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,2 (2022)
11 Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,9 (2022)

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Veiligheid

Naam	Taakveld
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	1.1 Crisisbeheer en brandweer

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	119	119	113	-6
	Lasten	-1.591	-1.592	-1.564	28
	Saldo	-1.471	-1.473	-1.450	23
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	101	131	120	-11
	Lasten	-612	-687	-688	-1
	Saldo	-511	-556	-568	-12
Totaal baten		220	250	233	-17
Totaal lasten		-2.202	-2.279	-2.252	27
Saldo van baten en lasten		-1.982	-2.029	-2.018	10
Onttrekking reserves		0	0	0	0
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	0	0	0
Programma resultaat		-1.982	-2.029	-2.018	10

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

P2 Verkeer en vervoer

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid van Voorschoten voor alle modaliteiten, met extra aandacht voor de zwakke verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers, mensen met een beperking, schoolgaande kinderen, etc.).

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 2.1 Verkeer en vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen

Aanleg RijnlandRoute

MIRT-verkenning A4 Burgerveen – N14

In stand houden fysieke leefomgeving

Beoogde resultaten

- Uitvoering plan van aanpak fietsveiligheid
- Verbeteren Lammenschansplein

Uitvoeringsplan verbeteren fietsveiligheid

In juni 2020 is het plan van aanpak Fietsveiligheid unaniem door de gemeenteraad vastgesteld. Vervolgens is gestart met de uitvoering van het aanpakken van de fietsknelpunten en actiepunten uit het plan van aanpak. Op een aantal plaatsen is met kleine ingrepen klein leed aangepakt. Zo zijn er in 2022 op een aantal locaties fietspadpalen verwijderd van fietspaden, en hebben we diverse verkeersveiligheidsacties gedaan zoals: een fietsverlichtingsactie, verbeteren verkeersveiligheid bij de basisschool de Vink, aanbrengen van bakfietsparkeerplaatsen bij de Fortgensschool, verkeersexamens voor basisschoolleerlingen, dodehoeklessen, verkeersplein voor de kleuters gesubsidieerd voor de Nutsschool, enz.

Daarnaast werken we gekoppeld aan herbestratingen en rioleringswerkzaamheden mee aan verbetering van de verkeersveiligheid. Zo zijn er in het project Adegeest voorstellen gedaan om de fietsveiligheid te verbeteren van en naar het sportpark en willen we snelheid remmende maatregelen in de wijk Adegeest realiseren.

Bereikbaarheid

We hebben in 2022 met enige regelmaat overleg met de provincie, Holland Rijnland en de gemeente Leiden gehad over de bereikbaarheid van de regio en over de diverse werkzaamheden op snelwegen, provinciale wegen tot wegen binnen de gemeentegrenzen. We stemmen werkzaamheden met elkaar af middels het meldingssysteem Melvin en geven actief input aan diversen projecten, zoals Rijnlandroute, werkzaamheden A44, de herinrichting van de N206 Europaweg en het Lammenschansplein e.d., zodat de bereikbaarheid van Voorschoten gewaarborgd blijft de komende jaren.

In stand houden fysieke leefomgeving

Vanuit de cluster verkeer is het afgelopen jaar inzet gepleegd om de openbare ruimte toegankelijk te houden tijdens de verschillende bouw- en graafwerkzaamheden.

Daarnaast zien we nog steeds veel vragen en meldingen van burgers en bedrijven over de openbare ruimte ondanks dat we de website van de gemeente cluster verkeer hebben geactualiseerd. Het beantwoorden van al deze vragen kost de nodige inzet en tijd.

In Voorschoten is momenteel een aantal kleinere en grotere bouwlocaties in voorbereiding. Advisering op gebied van ruimtelijke inrichting, toegankelijkheid, veiligheid en parkeren vraagt vanuit cluster verkeer de nodige inzet.

Snelfietsroute Velostrada

De provincie heeft de ambitie dat Zuid-Holland de best bereikbare provincie is, ook per fiets. Daarom stimuleren ze het gebruik van de fiets; hoe maken we het aantrekkelijk om (een deel van) de reis per fiets af te leggen? Concreet betekent dit dat ze fietsnetwerken willen verbeteren, het makkelijker willen maken om over te stappen van auto of OV op de fiets en dat ze innovatieve fietsprojecten willen ontwikkelen.

Via subsidies ondersteunt de provincie de gemeente Voorschoten bij het realiseren van enkele verbeterpunten van de Velostrada (snelfietsroute langs het spoor). In 2022 hebben we bijgedragen aan de voorbereidingen hiervan. In 2023 zal dit nog verder gaan en wordt er een aannemer geselecteerd zodat er in Q2 2024 uitgevoerd kan worden.

Verbeteren verkeersveiligheid

Om de verkeersveiligheid in Voorschoten te blijven verbeteren richten we ons op zowel fysieke maatregelen als op educatieve maatregelen. Zo hebben we in 2022 de website van de gemeente op gebied van verkeer verbeterd door de teksten te actualiseren en meer toe te voegen. Op verzoek van het Adviesraad Sociaal Domein zijn er bij de oversteek nabij de Fortgensschool enkele verbeteringen doorgevoerd voor de toegankelijkheid door enkele obstakels te verminderen. Samen met Veilig Verkeer Nederland en onze buurgemeenten hebben we een Opfriscursus Auto georganiseerd voor automobilisten van 50-plus.

Multatulilaan

Na uitvoerige participatie is in de zomer van 2022 een deel van de Multatulilaan heringericht. Dit om de veiligheid rondom de basisschool en kinderdagverblijf te vergroten. Ter hoogte van de Krimkade is een kruispuntplateau met een voetgangeroversteekplaats (VOP) gekomen. De bestaande VOP bij de Annie M.G. Schmidtdlaan is op een drempelplateau komen te liggen. Daarnaast is met bebording de schoolzone verbeterd.

Aanschaf nieuwe snelheidsinformatiedisplay's

In 2022 hebben we 4 nieuwe snelheidsinformatiedisplay's (SID's) aangeschaft. De oude waren afgeschreven en hadden mankementen waardoor ze niet goed meer functioneerde. De aanschaf van deze SID's was met 50 % subsidie van de PZH. Met deze nieuwe SID's kunnen we meer inspelen op verkeersgedrag van onze weggebruikers op de verschillende locaties in het dorp.

Taakveld: 2.2 Parkeren

Belangrijkste ontwikkelingen

Toename vraag oplaadpunten voor elektrische auto's

Beoogde resultaten

- Uitbreiding aantal oplaadpunten voor elektrische auto's

Laadinfrastructuur faciliteren

Het aanbod aan hybride auto's en volledige elektrische auto's neemt nog steeds enorm toe. De aanvragen voor laadpalen neemt hiermee een vergelijkbare vlucht. In Voorschoten staan nu ca. 80 openbare laadpalen en zijn er ca. 150 openbare parkeerplaatsen beschikbaar voor het opladen van een elektrisch voertuig. Toch gaan de aantallen aanvragen, ook in 2022, nog steeds omhoog.

Naast het plaatsen van deze nieuwe palen vragen huidige palen en hun omgeving ook inzet en capaciteit om vragen van burgers en bedrijven te beantwoorden. Ook de afhandeling van bezwaarschriften kost veel tijd.

Uitbreiding fietsparkeerterrein station De Vink

In de gemeentelijke begroting was een eigen bijdrage van € 46.000 opgenomen voor de uitbreiding van het aantal fietsenstallingen aan de Voorschotense zijde van station De Vink. De overige kosten van de in totaal circa € 300.000 die voor de uitbreiding noodzakelijk zijn worden door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie Zuid-Holland betaald. In 2022 is gewerkt aan het voorlopig ontwerp van de beoogde uitbreiding. Concreet gaat het ontwerp uit van uitbreiding in de bestaande ruimte met 200 fietsparkeerplaatsen en het verwijderen worden 24 fietskluizen. De uitvoering van de werkzaamheden staat gepland voor 2023.

Uitvoering maatregelen uit het parkeeronderzoek centrum

Medio 2020 is het integrale verkeersonderzoek voor het centrum gestart. Naast diverse interviews en een flitspeiling is er ook een onderzoek uitgevoerd naar het parkeren (auto en fiets) in het centrum. De resultaten van het onderzoek zijn medio 2021 met de raad gedeeld. In de raad is er o.a. overeenstemming bereikt over het niet toestaan van fietsen in de Schoolstraat. Eind 2022 zijn er een 6 tal verkeersbesluiten genomen om de verkeerssituatie te verbeteren. Begin 2023 zal begonnen worden met de realisatie hiervan door de bebording aan te passen in het centrum.

Parkeeronderzoek Voorschoten

In geheel Voorschoten is er een parkeeronderzoek geweest naar het aantal geparkeerde auto's in de straten. Dit is op 3 momenten gebeurt om zo het drukste moment te kunnen bepalen. Dit onderzoek helpt ons o.a. bij het beantwoorden van vragen van burgers over parkeerdruk en bij het bepalen van de parkeereis in bestaande en nieuwe projecten.

Taakveld: 2.5 Openbaar vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen

Beoogde resultaten

Pleiten voor verbeteringen in OV-netwerk in en rondom Voorschoten

Openbaar vervoer-visie Leidse regio

De COVID-19 pandemie stelt het openbaar vervoer voor grote opgaven, waaronder een plotselinge drastische teruggang in de reizigersopbrengsten. Vanwege de huidige onzekere marktsituatie was het te prematuur om het programma van eisen voor de nieuwe concessie vrij te geven voor de inspraak. De voorbereidingen voor de nieuwe concessie zijn dan ook opgeschort. De looptijd van de overbruggingsconcessie, die in december 2022 is ingegaan, is daarmee twee jaar verlengd. In de tussentijd hopen we dat de reizigersaantallen zich weer herstellen, en dat de marktwerking in de OV-sector weer zal normaliseren.

Eind november 2020 hebben de vervoerders Arriva en EBS noodgedwongen besloten om tijdelijke versoeringen in de dienstregeling voor 2021 (vanaf 3 januari) door te voeren. Dit is gebeurd in overleg tussen de vervoerders en de provincie Zuid-Holland (opdrachtgever Arriva) en de MRDH (opdrachtgever EBS). Voor Voorschoten heeft dit gelukkig niet geleid tot het verminderen van lijndiensten. Wel zijn er op een aantal dalmomenten minder ritten per tijdseenheid gereden. In 2022 zijn de reizigersaantallen helaas nog niet zodanig gestegen dat de versoeringen teruggedraaid konden worden.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	111	129	214	85
	Lasten	-3.147	-3.568	-3.356	213
	Saldo	-3.035	-3.439	-3.141	298
2.2 Parkeren	Baten	13	38	30	-9
	Lasten	-62	-60	-68	-8
	Saldo	-49	-22	-39	-17
2.3 Recreatieve havens	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-7	-7	-7	0
	Saldo	-7	-7	-7	0
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-14	-13	-13	0
	Saldo	-14	-13	-13	0
Totaal baten		125	167	244	76
Totaal lasten		-3.230	-3.648	-3.444	205
Saldo van baten en lasten		-3.105	-3.481	-3.200	281
Onttrekking reserves		130	284	198	-86
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		130	284	198	-86
Programma resultaat		-2.975	-3.197	-3.002	195

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (voordeel € 298.000)

Dit taakveld sluit af met een positief saldo van € 298.000 waarvan een voordeel van € 85.000 op de baten en een voordeel van € 213.000 op de lasten. De hogere baten worden veroorzaakt door drie verschillende factoren. De ontvangen straatwerk- en degeneratievergoedingen zijn € 27.000 hoger dan geraamd. In 2022 hebben er in Voorschoten verschillende werkzaamheden plaatsgevonden door nuts- en telecombedrijven. Als gevolg van de uitgevoerde graafwerkzaamheden vermindert de levensduur van de verhardingen en hiervoor verkrijgt de gemeente een vergoeding. Daarnaast is er in 2022 een bedrag van € 39.000 binnengehaald voor incidentele schades in de openbare ruimte. De gemeente heeft de werkzaamheden voor schadeverhaal bij een externe partij ondergebracht die hierin gespecialiseerd is. Tot slot heeft de gemeente in het kader van het aanpakken van de fietsveiligheid een subsidie van € 13.000 verkregen vanuit Holland Rijnland.

Het jaar 2022 was voor het beheer van de fysieke leefomgeving en de openbare ruimte een bijzonder jaar. De beheerplannen openbare ruimte werden voorbereid en er werd een startnotitie beheervisie openbare ruimte opgesteld. Daarnaast werd de gemeente geconfronteerd met stijgende kosten als gevolg van explosieve prijsstijgingen, bijvoorbeeld 15% conform de grond, weg en waterbouw index. Door deze marktontwikkelingen en omstandigheden was het zeer lastig

om te bepalen hoeveel lasten er daadwerkelijk gemaakt zouden worden in 2022. Bij de voorjaarsnota 2022 heeft het taakveld 2.1 een aanvullend budget verkregen van € 209.000. Bij de jaarrekening blijkt dat de lasten bij disciplines wegen (€ 95.000), VRI's (€ 44.000), wegmeubilair (€ 15.000) en openbare verlichting (€ 75.000) lager zijn uitgevallen dan begroot. De lagere lasten bij openbare verlichting worden ook veroorzaakt door lagere beheerskosten als gevolg van minder energieverbruik. Tevens zijn er lagere onderhoudskosten doordat de nieuwe LED armaturen minder onderhoud behoeven. Daarnaast zijn de lasten voor straatreiniging en gladheidsbestrijding ook lager uitgevallen (voordeel € 17.000). Hier tegenover staan hogere lasten bij het onderdeel tractie, voornamelijk veroorzaakt door onderhoudswerkzaamheden en brandstofkosten (nadeel € 43.000). Het restantbedrag op de lasten en de baten (€ 25.000) wordt verklaard door overige kleine verschillen.

P3 Economie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven, winkels en horeca;

Meer werkgelegenheid, met aandacht voor banen in de duurzame sector en voor duurzaam ondernemen;

Vitaal en aantrekkelijk houden van het centrum voor inwoners en toeristen.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 3.1 Economische ontwikkeling

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Beoogde resultaten

- Uitvoering taken economische agenda
- Uitvoering van economische projecten agenda Leidse regio 2022
- Versterken lokale detailhandelsstructuur

Coalitieakkoord programma 2022-2026

Het afgelopen jaar is een coalitieakkoord 2022-2026 vastgesteld. Hoofdstuk 2 "Een florerende economie" bouwt voort op opgaven die al zijn opgenomen in de economische agenda om de lokale economie te versterken.

Stimuleren nieuw ondernemerschap

Op verschillende manieren stimuleren wij nieuw ondernemerschap. In 2022 is het project Meraki gestart om mensen met een ondernemersachtergrond uit de bijstand te helpen met een succesvolle start als ondernemer. Daarnaast zijn wij in 2022 gestart met een ontwikkelvisie voor ons dorpscentrum. Een aandachtspunt binnen deze visie is ruimte voor creatieve, culturele en innovatieve startups en mogelijkheden voor ingroeiplekken.

Aantrekken bestaande bedrijven

In samenwerking met de centrummanager en de bedrijventerreinenregisseur is er blijvende aandacht voor een goede invulling van (toekomstige) leegstaande panden die ruimte bieden voor ondernemerschap en bedrijvigheid.

Toekomstklaar maken winkelcentra

In de ontwikkelvisie centrum wordt in de geest van de Omgevingswet een uitwerking gegeven aan de ruimtelijke invulling van de economische kaders opgenomen in het vastgestelde visie document "Stadsdorp in beweging". Zo wordt ruimte geschepd voor behoud van de vitaliteit van het centrum door onder andere meer faciliteiten voor recreatief bezoek in het centrumgebied, behoud van bereikbaarheid en een goede balans tussen wonen en ondernemen.

De winkeltijden voor supermarktbezoek zijn het afgelopen jaar verruimd zodat bestedingen niet wegvloeien naar omringende gemeentes waar de zondagsopenstelling ruimer is.

Voor winkelcentrum Hofland en Beethovenlaan zijn plannen opgesteld voor een herindeling van de omgeving rondom het winkelcentrum en de winkelstrook voor uitvoering in 2023, zodat deze ook in de toekomst veilig en goed te bereiken blijft.

Versterken lokale samenwerking

In 2022 is de samenwerking met de Centrum Ondernemers Vereniging (COV) voortgezet. De gezamenlijke inzet met de centrummanager heeft geleid tot een actief evenementenbeleid en een hogere organisatiegraad van de lokale ondernemers. De detailhandelaren weten elkaar daardoor beter te vinden voor gezamenlijke lokale acties. Deze initiatieven zijn een uitwerking van de detailhandelssubsidie vanuit het Corona budget.

Ook heeft de centrummanager in opdracht van het college een brancheringsonderzoek uitgevoerd. De bevindingen van dit onderzoek leveren inzicht in het optimaal functioneren van het centrumgebied van Voorschoten. De aandacht is hierbij gevestigd op een passende samenstelling van de detailhandelsfunctie.

Versterken regionale samenwerking

Eind 2022 is de regionale samenwerking Economie071 verlengd tot 1 januari 2027. Deze samenwerking is aangegaan met 5 buurgemeenten, onderwijsinstellingen en ondernemersverenigingen om samen de regionale economie versterken. Enkele succesvolle projecten waren WIJII, de bedrijventerreinenstrategie en stagepact.

Internationalisering

De samenwerking met het Leiden International Centre LIC (voorheen Expat Centre Leiden) is tot 1 januari 2025 verlengd. In 2022 heeft de gemeente ingezet op meer binding met de regionale internationals, door onder andere organisatie van expatbijeenkomsten en een standplaats voor het LIC tijdens het weekend van Voorschoten.

Ondernemersfonds

Het college is in 2022 door de centrumondernemers verzocht een onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot oprichting van een ondernemersfonds. Dit verzoek krijgt in 2023 een uitwerking.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
14	Functiemenging	%	CBS/ BAG LISA	38,4% (2021)
16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	167,4 (2021)

Taakveld: 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Beoogde resultaten

- Versterken en verduurzamen bedrijventerreinen
- Een toekomstvisie ontwikkelen voor kleine bedrijventerreinen

Samenwerking bedrijventerreinenstrategie

In de regionale bedrijventerreinenstrategie is een vraag naar grotere bedrijfspanden geïdentificeerd in 2022.

Binnen deze strategie zijn afspraken gemaakt over een goede balans tussen ruimte voor wonen en ondernemen. Voor een betere afstemming tussen vraag en aanbod is een

bedrijventerreinenregisseur aangesteld. Met de bedrijventerreinenregisseur wordt speciale aandacht besteed aan verduurzaming en er is gestart met de initiatiefase voor een regionale ontwikkelmaatschappij.

Het college heeft met de vaststelling van het coalitieakkoord ingezet op het opstellen van een gemeentebrede ontwikkelvisie bedrijventerreinen. De uitvoering van deze visie zal in 2023 starten. Deze visie geeft antwoord op de vraag hoe de gemeente ruimte kan bieden aan hierboven genoemde vraag naar grotere bedrijfspanden.

Taakveld: 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Beoogde resultaten

- Verlenging BIZ Dobbewijk
- Bedrijfsbezoeken voor optimalisatie van accountmanagement

Verlenging BIZ Dobbewijk

In 2022 is de Bedrijven-investeringszone (BIZ) Dobbewijk verlengd. Daardoor wordt de BIZ-bijdrage bij ondernemers gecontinueerd. Het hiermee opgehaalde bedrag wordt ter beschikking gesteld aan de ondernemers (BIZ Vereniging Dobbewijk) die dit besteden ten gunste van de kwaliteit van de openbare ruimte en/of gezamenlijke belangen op het bedrijventerrein.

Taakveld: 3.4 Economische promotie

Belangrijkste ontwikkelingen

Toerisme als middel voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Beoogde resultaten

- Voortzetting VVV in Museum Voorschoten
- Versterkte concurrentiekracht Voorschoten
- Behoud en versterking van verblijfsaanbod

Voortzetting VVV

In 2022 is de voortzetting van de VVV in het museum Voorschoten afgestemd. Het VVV is een toeristisch informatiepunt voor bezoekers van Voorschoten en wil ook zorg dragen dat nieuwkomers (internationals) zich welkom voelen en snel hun weg kunnen vinden in winkelaanbod en maatschappelijke en culturele voorzieningen in Voorschoten. De voortzetting van de VVV is voornamelijk geborgd tot 1 januari 2025.

Versterken concurrentiekracht

In 2022 is met lokale marketing ondernemers gewerkt aan kernwaarden die passen bij Voorschoten. Cultuur, Culinair en Kwaliteit omschrijven de Voorschotense beleving het beste en dragen we uit in onze marketing uitingen.

Het college heeft de lokale ondernemers het afgelopen jaar aangespoord gezamenlijk de schouders onder promotionele activiteiten te zetten. Dit gebeurde onder andere door inzet van het Corona detailhandelsbudget. Acties die het afgelopen jaar mede mogelijk zijn gemaakt: een samenwerking cultuur en horeca, Koningsdag 2022, de gemeentebrede koop lokaal eindejaarsactie, de lokale aanbesteding van de gemeentelijke personeelsbonnen.

Om de binding met de regionale internationals te versterken is een Engelstalige promotie gemaakt, is in samenwerking met het COV en VVV een expatbijeekoms georganiseerd en is er een aparte stand geweest voor expats bij het weekend van Voorschoten.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-302	-277	-269	8
	Saldo	-302	-277	-269	8
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Baten	41	68	57	-11
	Lasten	-38	-104	-109	-4
	Saldo	4	-36	-52	-16
3.4 Economische promotie	Baten	164	87	103	17
	Lasten	-81	-80	-76	4
	Saldo	82	7	27	20
Totaal baten		205	155	160	5
Totaal lasten		-420	-461	-454	7
Saldo van baten en lasten		-216	-306	-294	12
Onttrekking reserves		0	63	30	-33
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	63	30	-33
Programma resultaat		-216	-243	-264	-21

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

P4 Onderwijs

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Al onze inwoners hebben de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen. Daarom is het noodzakelijk dat alle kinderen goed onderwijs krijgen;

Het is belangrijk dat in Voorschoten goede en adequate onderwijshuisvesting is;

We willen sociale achterstanden en taalachterstanden voorkomen;

We willen schooluitval en schoolverzuim voorkomen.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 4.1 Openbaar basisonderwijs

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Beoogde resultaten

De gemeente geeft invulling aan de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs in de gemeente.

Jaarlijks wordt de jaarrekening en de begroting goedgekeurd door de gemeenteraad.

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken om invulling te geven aan de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs, zoals het aanstellen van het bestuur van een openbare school. De gemeente voldoet aan deze verplichting. In Voorschoten bevindt zich 1 openbare school met twee vestigingen, De Voorschotense Openbare Scholen (VOS). Het bestuur van de VOS legt verantwoording af aan de gemeente door het overleggen van de begroting en jaarrekening. Daarnaast wordt over de benoeming en het ontslag door de gemeenteraad een besluit genomen.

Taakveld: 4.2 Onderwijshuisvesting

Belangrijkste ontwikkelingen

Het IHP is in 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Er wordt in 2021 en de daaropvolgende jaren uitvoering gegeven aan de onderwijshuisvestingsplannen van de verschillende scholen die in het IHP zijn opgenomen.

Met de Fortgensschool worden voorbereidingen getroffen voor de bouw van een nieuwe school conform de planning in het IHP.

Beoogde resultaten

Implementeren van het IHP, door de keuzes die in het IHP zijn gemaakt, over noodzakelijke en adequate schoolhuisvesting op middellange termijn, verder te vertalen in toekomstige investeringen.

Conform het IHP wordt jaarlijks vooraf een onderwijshuisvestingsplan opgesteld, waarin de activiteiten op onderwijshuisvesting worden opgenomen.

In 2020 is gestart met de implementatie van het IHP. Dit is een beleidsnota met een kaderstellend karakter. Deze nota geeft een doorkijk welke huisvestingsbehoefte er is voor de komende 16 jaar en biedt daardoor gelegenheid financieel en organisatorisch te anticiperen.

Het college van B&W stelt jaarlijks het 'Programma Onderwijshuisvesting' vast waarin de eventueel goedgekeurde aanvragen voor onderwijshuisvesting van schoolbesturen worden opgenomen. In 2022 heeft de Fortgensschool een aanvraag ingediend voor een definitief bouwkrediet voor de nieuwbouw van de school. De aanvraag is niet opgenomen in het "Programma Onderwijshuisvesting". De reden hiervoor is dat de beoogde bouwlocatie binnen de gestelde termijn niet beschikbaar is. Hierover is overleg geweest met het schoolbestuur van de Fortgensschool en in het Bestuurlijk Overleg met de overige schoolbesturen.

De gemeente heeft als uitgangspunt dat er kwalitatief goede onderwijshuisvesting moet komen, waarbij ook moet worden gekeken naar modulaire en duurzame nieuwbouw van de school; dit ook in relatie met het realiseren van een Integraal Kindcentrum. Het IHP geeft de kaders aan en is een koersdocument voor de periode 2020-2035.

De verantwoordelijkheid voor het onderhoud van scholen ligt bij de schoolbesturen. Dit geldt voor de scholen die momenteel juridisch eigendom zijn van de schoolbesturen. Voor de scholen die nog niet juridisch overgedragen zijn door de gemeente geldt dat het onderhoud nog onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt. De bekostiging voor uitbreiding, renovatie en nieuwbouw is belegd bij de gemeente.

De verordening onderwijshuisvesting is de richtlijn waarin de procedures worden beschreven voor de nieuw-, aan- en verbouw en renovatie van schoolgebouwen. De jaarlijkse aanpassing van de normbedragen is niet gedaan, omdat de normbedragen die door de VNG zijn gepubliceerd niet aansluiten bij de bouwkosten die in 2022 veel hoger zijn door grote stijging van de bouwkosten. De normbedragen geven een koers aan, maar een bouwkundige aanpassing zullen volgens de reële bouwkosten worden berekend. In 2022 is er geen start gemaakt met scholenbouw in Voorschoten.

Taakveld: 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijk wordt veel nadruk gelegd op het actief vormgeven van VVE-beleid door gemeenten.

Er zijn inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijsachterstanden door de Corona maatregelen.

De aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp wordt, door de landelijk stijgende uitgaven voor jeugdhulpvoorzieningen, steeds belangrijker.

Project hoogbegaafdheid wordt financieel ondersteund.

Beoogde resultaten

Voorschoten neemt actief deel aan het Regionaal Overleg Passend Onderwijs in de Leidse regio en levert de trekker voor de werkgroep 'het jonge kind'.

Verbetering samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp met een doorgaande leerlijn;

Verbeteren van de procedure overdrachtsdossier in samenwerking met lokale partijen.

Kwaliteit verhoging bij voorschoolse educatie door inzet pedagogische beleidsmedewerker per 1 januari 2022.

Een herijkt beleidsplan voor- en voegschoolse educatie ter bestrijding van onderwijsachterstanden;

Vermindering laaggeletterdheid door uitvoering het actieplan tegen laaggeletterdheid dat aansluit bij het regionale convenant.

Passend onderwijs

Voor het passend onderwijs is Voorschoten ingedeeld bij de Leidse regio. De gemeenten Leiderdorp en Voorschoten zijn bestuurlijk trekker van de regionale werkgroep Het Jonge Kind. Ook in 2022 heeft Voorschoten actief deelgenomen aan het regionaal overleg passend onderwijs in de Leidse regio.

Er zijn meerdere overleggen geweest met de scholen over de besteding van de Nationaal Programma Onderwijs (NPO) middelen, waarmee achterstanden bij leerlingen als gevolg van Corona maatregelen worden ingehaald. Er is een eerste concept NPO beleidsnotitie opgesteld samen met de scholen. De eerste interventies zijn opgestart en uitgevoerd in 2022. We liggen op koers om de NPO-middelen volledig te besteden voor de daarvoor gestelde doelen.

Voortijdig Schoolverlaters

Er is uitvoering gegeven aan het arbeidsmarktbeleidsplan voor schoolverlaters in het kader van het regionaal beleid Voortijdig Schoolverlaters. Wel zien we dat de uitstroom naar arbeid is toegenomen gezien de economische situatie.

Leerplicht

Voor leerplicht zijn de wettelijke taken uitgevoerd door het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en er is een jaarverslag leerplicht opgesteld. Hieruit blijkt dat het verzuim na Corona in Voorschoten en in de regio is toegenomen. In Voorschoten is het verzuim iets lager dan in de regio.

Coördineren en begeleiden bij plaatsing vluchtelingenkinderen (Oekraïense kinderen van statushouders)

De Oekraïense kinderen zijn vanaf september opgevangen in Kruispuntkerk en ontvangen daar een onderwijsprogramma, waarna zij na de pauze naar de verschillende scholen in Voorschoten gaan om daar het reguliere onderwijsprogramma te ontvangen. Kinderen van statushouders worden geplaatst op regulier onderwijs of, indien nodig, in een schakelklas. Met de Voorschotense scholen zijn afspraken gemaakt over de plaatsing van deze kinderen.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)

In het kader van dit beleidsonderdeel wordt alleen aandacht besteed aan voorschoolse educatie vanwege de beschikbare capaciteit en middelen. Er is een aanbod van 16 uur per week voorschoolse educatie gerealiseerd. Er is ingezet op het doorontwikkelen van de doorgaande lijn 0-4 jaar. Er is een digitaal overdrachtdossier gerealiseerd. Het VE-beleid is uitgevoerd door de Stichting Kinderpeuterspeelzalen Voorschoten (SKV). De subsidieregeling 2022 is uitgevoerd.

Lokale educatieve agenda

In overleg met de scholen is een eerste concept lokale educatieve agenda opgesteld.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	3,4 (2021)
18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	10 (2021)
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	1,2% (2021)

Het verzuim op school is ten opzichte van 2020-2021 iets toegenomen en ook het aantal thuiszitters is met een fractie toegenomen. Dit is voor een deel toe te schrijven aan Covid-19. We zien dat er een kleine toename is van de schooluitval. Wel is het aantal meldingen in 2022 lager dan de jaren daarvoor, omdat er sprake was van digitaal onderwijs. De voortijdig schoolverlaters wordt door de inzet van het Regionaal Bureau Leerplicht beter bereikt en er worden ook specifieke trajecten voor hen ingezet. De meest genoemde oorzaak van het schoolverlaten is de verkeerde schoolkeuze. Het absoluut en relatief verzuim in Voorschoten ligt onder het regionaal gemiddelde. De algemene conclusie is dat leerlingen beter in beeld zijn en scholen melden sneller waardoor problemen eerder worden aangepakt.

Wel zien we dat de uitstroom naar arbeid de afgelopen tijd is toegenomen, omdat de vraag naar arbeid is toegenomen.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Onderwijs

Naam	Taakveld
GR Holland Rijnland (RBL)	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken: Leerplicht

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	12	124	105	-19
	Lasten	-212	-328	-331	-3
	Saldo	-200	-204	-225	-22
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	45	61	278	217
	Lasten	-917	-932	-977	-45
	Saldo	-872	-870	-699	172
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	244	554	337	-217
	Lasten	-733	-1.059	-760	298
	Saldo	-489	-505	-423	82
Totaal baten		302	739	720	-19
Totaal lasten		-1.862	-2.318	-2.068	250
Saldo van baten en lasten		-1.560	-1.579	-1.348	232
Onttrekking reserves		0	0	0	0
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	0	0	0
Programma resultaat		-1.560	-1.579	-1.348	232

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden $\geq$ € 50.000

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting (voordeel € 172.000)

Het voordeel op dit taakveld komt tot stand door de vrijval van de voorziening buitenonderhoud schoolgebouwen € 232.000. De termijn voor het onderhoud voor het buitenonderhoud ten laste van deze voorziening is verlopen en daarmee ook de wettelijke grond tot het hebben van een voorziening. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit bedrag ten gunste van de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting te storten.

De reeds gemaakte voorbereidingskosten voor de huisvesting van de Fortgensschool kunnen omwille van wet- en regelgeving niet worden geactiveerd en dienen te worden verantwoord op de exploitatie. De kosten voor de werkzaamheden bedragen €50.000 en zijn verantwoord op taakveld 4.2. Het restant (€ 10.000) betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (voordeel € 82.000)

Het voordeel op dit taakveld laat zich verklaren door lagere lasten voor leerlingenvervoer (€ 54.000) en voor vroeg- en voorschoolse opvang (€ 24.000). Het restant (€ 5.000) betreft overige kleine verschillen.

P5 Sport, cultuur en recreatie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Gezonde, betrokken en actieve inwoners en sterke verenigingen die zoveel mogelijk zelfstandig kunnen opereren;

Sport is in onze visie belangrijk voor een gezonde en sociale samenleving. Daarom stimuleren wij de samenwerking van sportverenigingen, zodat ze samen sterker worden en minder een beroep hoeven te doen op de gemeente;

We willen dat onze inwoners actief mee kunnen doen aan culturele activiteiten;

We werken aan subsidiebeleid dat gebaseerd is op specifieke doelen die we vervolgens gaan nastreven.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 5.1 Sportbeleid en activering

Belangrijkste ontwikkelingen

Het Lokaal Sport- en preventieakkoord worden samengevoegd tot één akkoord en verder uitgewerkt.

De Voorschotense sportkoepel wordt officieel opgericht.

Er komt een visie op het sportpark Adegeest.

De verenigingen maken optimaal gebruik van de beschikbare ruimte en sportaccommodaties.

Beoogde resultaten

Samen met de partners uit het sociaal domein, onderwijs, sport en welzijn worden de activiteiten uit het sport- en preventie akkoord uitgevoerd.

Voorschotense sportverenigingen worden vertegenwoordigd door de Voorschotense sportkoepel en zal o.a. met de gemeente samen jaarlijks een Voorschotens sportgale organiseren.

Samen met de verenigingen wordt er een toekomstvisie opgesteld over de sport in Voorschoten in het algemeen en op sportpark Adegeest in het bijzonder.

Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare sportfaciliteiten en -accommodaties.

Het doel, om het aantal niet-sporters te laten afnemen naar de streefwaarde, is gehaald.

Samenvoegen Sport- en Preventieakkoord Voorschoten

Het Sport- en Preventieakkoord Voorschoten heet vanaf 1 januari 2023 Vitaliteitsakkoord Voorschoten. In juli is een nieuwe projectleider gestart en de kerngroep breidt uit met meer partijen uit het dorp. Stichting Voorschoten voor Elkaar verzorgt het werkgeverschap van de

projectleider. De partijen voeren veel activiteiten uit zoals een vitaliteitsmaand met vele workshops, lezingen en kennismakingsactiviteiten, een thema-avond voor sportverenigingen en nieuwe sport- en beweegactiviteiten. Het rijk verlengt beide regelingen met de nieuwe naam Sportakkoord 2.0 en verstrekt tot 2026 budget voor het uitvoeren van activiteiten.

Nieuwe sportkoepel Voorschoten

De gemeente Voorschoten heeft een nieuwe sportkoepel. In 2022 is de Sporttafel Voorschoten opgericht. Zij vertegenwoordigen de sport- en beweegaanbieders en geven onder andere gevraagd en ongevraagd advies over sportonderwerpen. Ze zijn actief in de kerngroep van het Sport- en Preventieakkoord en hebben goede ideeën meegegeven voor de nieuwe sportvisie. De sporttafel is een belangrijke partij bij het opstellen van de visie.

Sportpark Adegeest

Het college ondersteunt verenigingen in het verbeteren van sportvoorzieningen op het park. Tennispark Adegeest heeft nieuwe padelbanen aangelegd. Padel is een racketsport met kenmerken van tennis en squash en de snelstgroeiende sport in Nederland. Op het symposium Sport en Bewegen 2022 van de provincie Zuid-Holland is de tweede prijs voor het beste beweeginiatief uitgereikt aan hockeyclub MHC Forescate voor 'Buurthuis van de Toekomst'. De club verhoogt hiermee het gebruik van het clubhuis met meer activiteiten voor de inwoners. Het college waardeert deze en andere initiatieven. Dit neemt niet weg dat er ook uitdagingen zijn zoals de verouderde atletiekvoorziening.

Doelstelling streefwaarde aantal niet-sporters gehaald

Het percentage niet-sporters staat op 41,7% (GGD, www.waarstaatjegemeente.nl). Hiermee voldoet de gemeente aan de gestelde doelstelling van 42% niet-sporters. Het oude percentage niet-sporters was 43,1% in 2016.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
20	Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	41,7% (2020)

Taakveld: 5.2 Sportaccommodaties

Belangrijkste ontwikkelingen

Herziening en aanpassing van de overeenkomsten.

Beoogde resultaten

Er worden in 2022, op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen, nieuwe overeenkomsten opgesteld.

Voor alle sportaccommodaties wordt er een Meerjarenonderhoudsplanung (MOP) opgesteld.

Zorgvuldig contractbeheer op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen.

Inventarisatie hoge energielasten sportverenigingen

De hoge gasprijs heeft invloed op de begroting van sportverenigingen. Voor een aantal verenigingen zijn deze kosten een knelpunt voor het aanbieden van hun verenigingsactiviteiten. Het college voert een inventarisatie uit naar de hoogte van energiekosten bij verenigingen. Dit is bijna afgerond. Het college bekijkt in het eerste kwartaal van 2023 in hoeverre het verenigingsleven wordt gecompenseerd.

Breder gebruik sportaccommodaties

Sportverenigingen en andere partijen weten elkaar steeds beter te vinden. De samenwerking tussen de sport en andere sectoren zoals welzijn, zorg en onderwijs wordt groter. De plannen uit het Sport- en Preventieakkoord versterken deze ontwikkeling. Meerdere sportverenigingen stellen hun clubaccommodatie en sportvelden beschikbaar voor een breder aanbod van activiteiten.

Exploitatie en beheer sportaccommodaties

Sportfondsen Voorschoten heeft een beheer- en exploitatieovereenkomst met de gemeente gesloten. Zij zorgen voor een goede bedrijfsvoering van de binnensportaccommodaties. Het zwembad Het Wedde is één van die accommodaties. Hiermee wordt het zwemmen in Voorschoten tot 2030 behouden. In 2023 staat een nieuw onderhouds- en beheersplan voor de buitensportaccommodaties in de planning.

Taakveld: 5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip

Belangrijkste ontwikkelingen

Invulling geven aan het uitvoeringsprogramma cultuur

In 2021 is de visie op cultuur Voorschoten vastgesteld door de Raad. Het college heeft hieraan een nadere invulling gegeven in het uitvoeringsprogramma cultuur voor 2021 en verder.

Cultuureducatie met kwaliteit

Verdere uitvoering geven aan de landelijke regeling voor het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs (Cultuureducatie met kwaliteit III).

Beoogde resultaten

Cultuurbeleid

Het uitvoeringsprogramma cultuur verwezenlijken.

Cultuurfabriek Voorschoten

Beknopte vastlegging van afspraken over rol en overlegvorm van de Cultuurfabriek Voorschoten met de gemeente.

Cultuureducatie met kwaliteit

Een toename van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs.

Cultuurbeleid

In 2022 is de cultuurvisie voor Voorschoten afgerond. De visie komt tot stand aan de hand van vijf themasessies en tientallen individuele gesprekken. Er is veel aandacht voor de input vanuit de sector zelf. In het eerste kwartaal van 2023 vindt besluitvorming plaats over de visie. De visie vormt de basis voor een uitvoeringsagenda cultuur. De Cultuurfabriek Voorschoten is een belangrijke partner met betrekking tot de invulling van het uitvoeringsprogramma.

Cultuurcoördinator

Naar aanleiding van amendement 143 is er een cultuurcoördinator aangesteld. Hij start voortvarend met het stimuleren van verdere verbinding en samenwerking tussen partijen en initiatieven.

Samenwerking

Samenwerking tussen culturele en andere organisaties wordt ook gestimuleerd op basis van de Maatschappelijke agenda en de bijbehorende subsidieregeling. 15 culturele organisaties ontvangen een subsidie, waarvoor samenwerking een voorwaarde is.

Na twee Corona jaren, vindt het Weekend van Voorschoten weer plaats. Verschillende culturele en andere organisaties laten zich hier zien.

Ook in de eerdergenoemde cultuurvisie is veel aandacht voor integrale samenwerking.

Cultuureducatie met kwaliteit

Voorschoten doet mee aan het regionale projectplan Cultuureducatie met Kwaliteit. De in het kader van de deelregeling Cultuureducatie met kwaliteit voor Voorschoten beschikbaar gestelde middelen zijn in 2022 gematcht. Daarmee worden de Voorschotense scholen begeleid in hun ontwikkeling ter verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie op de betreffende school. Ook is er een regionaal platform dat de verbinding tussen binnen- en buitenschools leren zichtbaar maakt.

Aan het plan om samen met een wijk activiteiten te ontwikkelen en uitvoeren die kinderen de kans bieden om actief, creatief en onderzoekend aan de slag te gaan is in 2022 geen uitvoering gegeven, door beperkte capaciteit.

Taakveld: 5.4 Musea

Belangrijkste ontwikkelingen

Beoogde resultaten

Het behoud en versterking van de cultuurhistorische identiteit en kwaliteit van de gemeente Voorschoten.

Facilitering Museum Voorschoten door:

- Het in 2022 verstrekken van subsidie aan Museum Voorschoten op basis van het subsidieplan;
- Het, op het verzoek van het museum, aan hen in langdurige bruikleen geven van drie objecten uit het Ambachts- en Baljuwhuis.

Taakveld: 5.5 Cultureel erfgoed

Belangrijkste ontwikkelingen

- Inwerkingtreding Omgevingswet
- Implementatie verdrag Faro en Granada
- Klimaatbeleid/ Energietransitie
- Status Nationaal Park Hollandse Duinen

Beoogde resultaten

- Uitvoering Erfgoedagenda 2021-2025

Erfgoedagenda 2022-2026

In voorbereiding op het omgevingsplan is in 2022 de cultuurhistorische waardekaart opgesteld. Deze kaart is het gemeentelijk erfgoedregister en is interactief raadpleegbaar via de website van de gemeente. De kaart bevat de Rijksbeschermden dorpsgezichten, rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, de archeologisch verwachtingskaart en de door de provincie aangewezen Natura 2000 en Natuurnetwerk. De komende jaren zal de kaart worden uitgebreid met gebiedskarakteristieken van het gehele grondgebied van de gemeente en de daaraan gekoppelde criteria voor omgevingskwaliteit. Er zal tevens worden onderzocht of de door de provincie

aangewezen biotopen op de kaart kunnen worden vermeld. Hierdoor wordt alle informatie met betrekking tot het erfgoed gebundeld en beter beschikbaar voor de inwoners van Voorschoten.

Daarnaast is in 2022 begonnen met het actualiseren van de redengevende omschrijvingen uit de jaren 80. Deze omschrijvingen van gemeentelijke monumenten sluiten niet meer aan bij de huidige praktijk en het vastgestelde beleid. De eerste tranche zijn de boerderijen.

Uitvoering geven aan het verdrag van Faro is afhankelijk van de beschikbare financiële middelen. De bestemmingsreserve monumenten kan hier deels voor worden ingezet. Het afgelopen jaar is op hoofdlijnen een voorstel uitgewerkt op welke wijze deze gelden besteed kunnen worden. Ten tijde van de totstandkoming van de jaarrekening is een raadsvoorstel in besluitvorming gebracht.

Kerkervisie

Het project kerkervisie, waarvoor de gemeente een decentralisatie uitkering heeft ontvangen, heeft door (externe) personele omstandigheden vertraging opgelopen. Verwacht wordt dat de visie medio 2023 kan worden vastgesteld.

Taakveld: 5.6 Media

Belangrijkste ontwikkelingen

Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 januari 2022.

Beoogde resultaten

In 2021 zet de bibliotheek haar inzet voort om nieuwe functies uit te voeren, zoals een gedeelte van de veranderopgave inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 juli 2021.

Een lokale omroep met een lokaal toereikend media-aanbod voor de inwoners van Voorschoten.

Naast de van oudsher bekende bibliotheekwerkzaamheden draagt de bibliotheek met haar activiteiten, waaronder gericht op bestrijding van laaggeletterdheid en digibetisme, bij aan het bevorderen van zelfredzaamheid, participatie en preventie. De bibliotheek werkt samen met verschillende maatschappelijke partners.

In het kader van de wijziging Wet Inburgering starten de bibliotheek en Voorschoten Voor Elkaar in 2022 met voorbereidingen voor het activeren van inburgeringsplichtigen, naast de taallessen.

Lokaal toereikend media-aanbod

Onder de uitzendnaam Unity.NU werkt Stichting Agglomeratie Omroep Holland Centraal verder aan de uitvoering van een lokaal toereikend media-aanbod.

Taakveld: 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Klimaatverandering

Toename van ziekten, plagen en exoten bestrijding

Beoogde resultaten

- Uitvoering Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide
- Vergroten betrokkenheid bij de leefomgeving
- Uitvoeren maatregelen bijenplan ter vergroting van de biodiversiteit

Uitvoering meerjarenprogramma Duin Horst & Weide 2.0

In 2022 is het Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide 2.0 vastgesteld. Landschapstafel Duin Horst & Weide heeft als doel het vitaal en authentiek houden van het buitengebied van Duin Horst & Weide. Daarbij is een strategisch partnerschap aangegaan met het Nationaal Park Hollandse Duinen (NPHD).

Via het meerjarenprogramma worden groene en recreatieve projecten gekoppeld aan projecten op het gebied van klimaatverandering, natuurvriendelijk boeren, energietransitie, kwaliteitsverbetering en het beter zichtbaar en beleefbaar maken van het cultuurlandschap. Het programma heeft een flexibele opzet om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen. Door vertraging van de verbreding van de A4 is verkennend onderzoek voor de ecologische verbindingzone over de A4 uitgesteld.

Vergroten betrokkenheid bij de leefomgeving

Onder de noemer 'Meedoen met groen' is het adopteren van groen ook in 2022 onder de aandacht gebracht. Inwoners van Voorschoten nemen op steeds meer locaties het groenbeheer in hun leefomgeving over van de gemeente. Ook worden boomspiegels en geveltuinen onderhouden. Er wordt een hogere onderhoudskwaliteit behaald en de sociale samenhang in de buurt versterkt. In 2022 zijn er een aantal locaties gerealiseerd. De hoeveelheid adoptiegroen is ten opzichte van 2016 gestegen met gemiddeld 564 m² per jaar. Inmiddels wordt in 2022 circa 1,3 hectare beheerd door inwoners, die actief ondersteund worden door de gemeente. De komende jaren wordt deze ondersteuning voortgezet.

Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2021-2025

Het Uitvoeringsprogramma 2021-2025 van Leidse Ommelanden staat voor versterking en ontwikkeling van de kwaliteit van de groene leefomgeving van de Leidse regio. De nieuwe samenwerkingsovereenkomst (SOK) is ondertekend en de bijdrage voor programmamanagement voortgezet (€ 5.000). In het uitvoeringsprogramma staat doorontwikkeling van de genoemde ambitie centraal. Dit betekent een accentverschuiving van het versterken van de groene, recreatieve stad-landverbindingen naar verdere verstedelijking, landbouwtransitie, energietransitie en klimaatverandering. Uitvoering van het programma wordt opgeschort als gevolg van de recente ontwikkelingen van het landelijk gebied.

Maatregelen uitvoeren ter vergroting van de biodiversiteit

De *bij* wordt door de gemeente als indicator gebruikt voor de biodiversiteit. Nieuwe inrichtingsplannen voor openbaar groen, zoals Het Fortuyn van Voorschoten worden beoordeeld op bij-vriendelijkheid. Bij de beheeruitvoering wordt keurmerk Kleurkeur gehanteerd dat rekening houdt met bijen en biodiversiteit.

In het kader van het bijenactieplan zijn er in 2022 samen met de bijenambassadeurs een aantal insect-vriendelijke inrichting- en beheermaatregelen uitgevoerd. Grote stukken intensief gazon langs het Franshalsplantsoen zijn omgevormd naar bloemrijk gras in combinatie met bomen en bloembollen.

Bij het vervangen van openbaar groen op de Leidseweg is gekozen voor minimaal 50% bij-vriendelijke bomen en beplanting. Hierdoor neemt de biodiversiteit in Voorschoten met kleine stapjes toe.

Beheer en onderhoud openbaar groen

Voor de stand van zaken van onderstaande onderwerpen wordt verwezen naar de Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen in deze jaarrekening.

Actualiseren van de beheerplannen

Vooruitlopend op de nieuwe beheerplannen 2023 t/m 2026, hebben er een aantal inspecties plaatsgevonden. Voor het groen een NEN inspectie en voor de bomen een boomveiligheidscontrole (BVC) met de daarbij behorende onderhoudstoestand.

Stormschade 2022

In het voorjaar van 2022 heeft Gemeente Voorschoten last gehad van stormen. Er is schade veroorzaakt in het boombestand, waarbij een aantal bomen verwijderd en vervangen zijn.

Bestrijding van ziekten, plagen en exoten

Op basis van Europese wetgeving wordt de duizendknoop en de reuzen berenklaauw bestreden. Het frequent maaien en afvoeren van maaisel van de duizendknoop heeft ervoor gezorgd dat de oppervlakte op enkele locaties is afgenomen. Proactieve bestrijding van de eikenprocessierups heeft tot gevolg dat de rupsen niet voor overlast zorgen.

Onderhoud groen

In Vlietwijk aan het Franshalsplantsoen zijn populierenbomen vervangen omdat deze aan het einde van hun levensduur waren.

Samenwerkingsverbanden

Naam	Landschapstafel Duin, Horst en Weide
Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Leischendam-Voorburg (Financiën zijn hier ondergebracht)
Bestuur en toezicht	De Landschapstafel is de bestuurlijke samenwerking van 6 gemeenten (Den Haag, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer), maatschappelijke organisaties en ondernemers. Elke gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn eigen projecten.
Doelstelling	Behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van Duin Horst & Weide, gericht op waarborgen van authenticiteit, versterken van de vitaliteit en het vergroten van de leefbaarheid. Er is een gemeenschappelijk uitvoeringsprogramma, het Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide. De provincie geeft geen cofinanciering meer voor de uitvoering van het programma.

Naam	Leidsche Ommelanden
Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	Stuurgroep Leidsche Ommelanden met daarin wethouders van acht deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens de samenwerkende Agrarische natuurverenigingen.
Doelstelling	Toekomstbestendige kwaliteitsimpuls voor behoud en toegankelijk maken van het landschap in de Leidse regio. Deelnemende gemeenten voeren projecten uit op het gebied van recreatie en biodiversiteit.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("- = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	0	20	151	131
	Lasten	-244	-259	-243	16
	Saldo	-244	-239	-92	147
5.2 Sportaccommodaties	Baten	49	628	616	-12
	Lasten	-1.010	-1.728	-1.578	149
	Saldo	-960	-1.100	-962	138
5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	Baten	70	97	74	-23
	Lasten	-175	-284	-203	81
	Saldo	-105	-187	-129	58
5.4 Musea	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-8	-7	-7	0
	Saldo	-8	-7	-7	0
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	26	26	28	2
	Lasten	-225	-320	-665	-346
	Saldo	-199	-294	-638	-344
5.6 Media	Baten	62	62	64	2
	Lasten	-380	-465	-461	4
	Saldo	-318	-403	-398	6
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	Baten	60	60	95	35
	Lasten	-2.822	-3.016	-2.856	160
	Saldo	-2.762	-2.956	-2.761	195
Totaal baten		267	893	1.028	135
Totaal lasten		-4.864	-6.079	-6.015	65
Saldo van baten en lasten		-4.596	-5.186	-4.987	199
Onttrekking reserves		197	3.264	3.251	-13
Toevoeging reserves		-20	-3.020	-3.020	0
Mutaties reserves		177	244	231	-13
Programma resultaat		-4.419	-4.943	-4.757	186

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering (voordeel € 147.000)

Het voordelig saldo wordt grotendeels verklaard door het voordeel op de baten van € 131.000. Dit is het gevolg van de gedeeltelijke vrijval van geraamde lasten voor nog te betalen BTW in het kader van de sportvrijstelling voor de jaren 2019 tot en met 2021 (€ 109.000) en niet geraamde baten voor de specifieke uitkering (SPUK) stimulering sport (€ 22.000). Het restant voordeel (€ 16.000) wordt verklaard door kleine verschillen aan de lastenkant.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (voordeel € 138.000)

Het voordelig resultaat op dit taakveld is het gevolg van een voordeel op het planmatig onderhoud voor de sporthal (€ 225.000). Hiervan is een bedrag van € 44.000 gerelateerd aan niet uitgevoerd planmatig onderhoud voor het boekjaar 2021. Een bedrag van € 181.000 betreft niet uitgevoerd planmatig onderhoud voor het jaar 2022. Dit betreft deels storingsonderhoud dat niet nodig is gebleken en onderhoud dat niet uitgevoerd dient te worden omdat installaties nog in goede staat zijn. Er wordt ook onderhoud doorgeschoven naar 2023, zoals onderhoud van het ketelhuis en het onderhoud aan gevels en daken. Dit past binnen de middelen en onderhoudsplanning van 2023. Daarnaast was voor de sporthal gepland om de luchtbehandelingskast te vervangen. Dit bleek echter niet te kunnen daar het voorbereidende technisch werk niet heeft plaatsgevonden als gevolg van het ontbreken van menskracht. Voorgesteld wordt om een deel van dit budget (€ 30.000) door te schuiven naar 2023. Het positieve resultaat wordt gedempt door een negatief exploitatieresultaat van het zwembad en sporthal De Vliethorst (€ 63.000) en extra kosten voor terreinonderhoud van Voorschoten'97 (€ 13.000). Tot slot zijn er ook minder huurbaten ontvangen (€11.000).

Taakveld 5.3 (voordeel € 58.000)

Het voordeel op taakveld 5.3 is te verklaren door lagere lasten van € 30.000 voor de cultuurcoördinator omdat deze later in het jaar is begonnen. Daarnaast is het onderhoud aan een beeld in de buitenruimte (€ 27.000) nog niet uitgevoerd. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit laatste budget over te hevelen naar 2023. Het restant is te verklaren door overige kleine verschillen aan baten- en lastenkant.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed (nadeel € 344.000)

Het taakveld laat een negatief saldo zien van € 344.000 waarbij het voordeel op de baten € 2.000 bedraagt en het nadeel op de lasten € 346.000. In de civielrechtelijke procedure over de vordering van levering van het Ambachts- en Baljuwhuis te Voorschoten is een vaststellingsovereenkomst afgesloten waarmee kosten ter hoogte van € 350.000 gemoeid zijn. Het restant betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 5.7 Openbaar Groen (voordeel € 195.000)

Het taakveld laat een voordelig saldo van € 195.000 zien waarbij het voordeel op de baten € 35.000 en het voordeel op de lasten € 160.000 bedraagt. Voor het verbeteren van ecologische inrichting binnen de gemeente is een subsidie ontvangen van € 27.000 welke niet begroot was. Het overige verschil bij de baten (€ 8.000) betreft overige kleine verschillen.

Het jaar 2022 was voor het beheer van de fysieke leefomgeving en de openbare ruimte een bijzonder jaar. De gemeente werd geconfronteerd met stijgende kosten als gevolg van explosieve prijsstijgingen, bijvoorbeeld 15% conform de grond, weg en waterbouw index. Door deze marktontwikkelingen en omstandigheden was het zeer lastig om te bepalen hoeveel lasten er daadwerkelijk gemaakt zouden worden in 2022. Bij de voorjaarsnota 2022 heeft het taakveld 5.7 hiervoor dan ook een aanvullend budget verkregen. Nu bij de jaarrekening blijkt dat de lasten als gevolg hiervan bij disciplines groen (€ 20.000) en speelvoorzieningen (€ 42.000) lager zijn. Bij waterkeringen en afwateringen is hetzelfde financiële effect waarneembaar (€ 13.000). Daarnaast hebben we bij waterkeringen en afwateringen ook te maken met een cyclus voor het baggeren van de watergangen. In 2022 hebben alleen maar de voorbereidingen plaatsgevonden. De uitvoering hiervan gaat pas plaatsvinden in 2023 en dit zorgt voor een voordeel van € 82.000. Het restant (€ 3.000) is te verklaren door overige kleine verschillen.

P6 Sociaal Domein

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden;
Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen;
Voorschoten is veilig en er is sociale cohesie;
Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats;
Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste ondersteuning op tijd.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Inwoners worden steeds ouder en wonen steeds langer thuis. De opgave hieruit voortvloeiend is groot en complex en de kosten stijgen nog steeds.

De druk op kwalitatief goede én betaalbare zorg blijft toenemen.

Steeds meer mensen met een psychische kwetsbaarheid gaan/ blijven zo gewoon mogelijk wonen in de wijk. Dit is ingegeven vanuit landelijke ontwikkelingen dat alle mensen een volwaardige plek in de samenleving moeten hebben. Deze ontwikkelingen betekenen een grote uitdaging voor de gemeente die voor deze groep mensen passende ondersteuning moeten organiseren.

Beoogde resultaten

We zetten stevig in op preventie, het verder versterken en het bieden van een sluitend netwerk rondom inwoners.

Door het vroeg signaleren en het snel oplossen van problemen, kunnen later kostbare zorgtrajecten (maatwerkvoorzieningen) worden voorkomen. Dit zorgt voor het verkrijgen van meer grip op de kosten.

Het bieden van een laagdrempelige loketfunctie, fysiek, digitaal en telefonisch bij Voorschoten Voor Elkaar waar inwoners met hun hulpvragen terecht kunnen.

Stichting Voorschoten voor Elkaar geeft vanuit haar opdracht van de gemeente invulling aan het terugdringen van het beroep op maatwerkvoorzieningen om hiermee de kosten voor de gemeente beter beheersbaar te krijgen. Zij doen dit onder andere door vroegsignalering, bieden van ondersteuning, het vergroten van de zelfredzaamheid en de inzet van algemene, laagdrempelige, collectieve voorzieningen.

Stichting Voorschoten voor Elkaar brengt Voorschotenaren met elkaar in contact en ondersteunt hen thuis en in de wijk.

In 2021 wordt ook verder uitgelijnd hoe de lokale toegang goed kan aansluiten op de samenwerking voor het sociaal domein in de Leidse regio.

De gemeente wil dat welzijn en zorgvoorzieningen in de buurt beschikbaar zijn voor alle ouderen en kwetsbare inwoners. De Brede Welzijnsorganisatie "Voorschoten voor Elkaar" vormt één laagdrempelige, toegankelijke en herkenbare centrale toegang voor alle ondersteuningsvragen van inwoners en organisaties. Voor zowel inwoners als professionals is het helder waar ze met hun vragen of signalen terecht kunnen. De aanpak is integraal en vraaggericht en sluit aan op de situatie van de inwoner. Waar nodig vindt snelle toeleiding naar professionele hulp plaats.

In 2022 heeft Voorschoten Voor Elkaar samen met partners in het voorliggend veld gewerkt aan een dekkend aanbod van activiteiten die bijdragen aan de gewenste effecten zoals omschreven in het Beleidsplan Sociaal Domein 2018 – 2021 en de Maatschappelijke Agenda. Aan Voorschoten voor Elkaar is ook gevraagd om hierin nieuw aanbod te genereren dat heel laagdrempelig en toegankelijk is voor inwoners. Voorbeelden hiervan zijn de buurtcirkel, een initiatief waarbij de zorg- en ondersteuningsstructuur van inwoners met een psychische kwetsbaarheid wordt versterkt waardoor mensen beter in staat zijn om zelfstandig te functioneren en de regie op hun leven te houden. Daarnaast zijn zij gestart met het ondersteunen (collectief en individueel) van ontheemden uit Oekraïne en is er één keer in de week een inloopspreekuur ingericht samen met vluchtelingenwerk. De geboden activiteiten bieden structuur waardoor het gevoel van veiligheid en psychosociaal welzijn wordt versterkt.

Verder is er extra ingezet op armoedebestrijding (zie taakveld 6.3) en is het integraal jeugdteam gestart (zie taakveld 6.72) en wordt het werkgeverschap van het sport- en preventieakkoord door Voorschoten voor Elkaar verzorgd (zie taakveld 5.1).

De gemeente wil dat mensen zich meer betrokken voelen bij hun buurt en bij elkaar. Voorschoten voor Elkaar gaat uit van het principe van wederkerigheid: iedereen heeft talenten, en wie iets komt halen, kan ook iets brengen. Voorschoten voor Elkaar heeft zich afgelopen jaar, samen met een aantal samenwerkingspartners, ingezet voor actieve vrijwilligers, een rijk verenigingsleven en sterke informele netwerken. Voorbeelden hiervan zijn het digitaal platform "Voorschoten voor Elkaar", huis-aan-huiskrant "Iedereen doet mee", activiteiten in het Vliethuis en het Vrijwilligerssteunpunt.

Wet Inburgering

Op 1 januari 2022 ging de nieuwe Wet inburgering in. Het doel van deze wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk de taal leren en mee kunnen doen op de arbeidsmarkt en met sociale activiteiten. Dit is een gedecentraliseerde taak. De gemeente is, vanuit haar regierol, verantwoordelijk voor de begeleiding van het inburgeringsproces. Dit betekent onder meer dat de gemeente een brede intake moet afnemen en een passende leerroute moet aanbieden.

Opvang ontheemden uit Oekraïne

Op 24 februari 2022 viel Rusland Oekraïne binnen. Hiermee kwam een grote vluchtelingenstroom op gang. Het kabinet vroeg op 7 maart 2022 de veiligheidsregio's om opvang voor ontheemden uit Oekraïne te realiseren. Door de veiligheidsregio Hollands Midden werd twee keer een beroep op de gemeenten gedaan in de vorm van taakstellingen. Voor Voorschoten betekende dit een taakstelling van in totaal 95 noodopvangplekken. Voorschoten heeft een groot deel van de noodopvang plekken kunnen realiseren door een deel van het gemeentehuis hiervoor beschikbaar te stellen en te verbouwen tot wooneenheden, met alle faciliteiten die daarbij horen. Daarnaast stelde de congregatie van Huize Bijdorp een aantal plekken beschikbaar voor de oudere ontheemden. Voor enkele personen huurt de gemeente Voorschoten een woning. Om de noodopvangplekken te realiseren en alles wat daarbij komt te organiseren is er een projectgroep geformeerd. Naast de zorg voor de ontheemden die verblijven in een gemeentelijke opvang is er ook zorg en aandacht voor de ontheemden die bij particulieren thuis verblijven.

De gemeente ontvangt vanuit het rijk via verschillende regelingen een vergoeding voor de kosten van de opvang. Voor sommige regelingen wordt de vergoeding aan de hand van normbedragen

bepaald. Omdat Voorschoten de opvang van de ontheemden in eigen beheer uitvoert, zijn de kosten veelal lager dan de vergoeding die hiervoor wordt ontvangen. Omdat nog onzeker is hoelang de opvang zal duren en hoe de vergoedingen vanuit het rijk er in de toekomst uit komen te zien, wordt in deze jaarrekening voorgesteld om het overschot te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve. Zie daarvoor het onderdeel resultaatbestemming.

Taakveld: 6.2 Wijkteams

Belangrijkste ontwikkelingen

Inwoners worden steeds ouder en wonen steeds langer thuis. De opgave hieruit voortvloeiend is groot en complex en de kosten stijgen nog steeds.

De druk op kwalitatief goede én betaalbare zorg blijft toenemen.

Beoogde resultaten

Waar de eigen kracht en het netwerk niet toereikend zijn bieden we inwoners ondersteuning.

Het bieden van één laagdrempelige loketfunctie fysiek, digitaal en telefonisch bij Voorschoten Voor Elkaar.

Integraal werken volgens het principe van één huishouden, één plan, één regisseur.

Hulpvragen worden zo licht mogelijk opgelost zonder zware oplossingen te mijden als dit nodig is.

De gemeente krijgt SPUK-gelden van het Rijk om gedupeerden te ondersteunen. Met behulp van een plan van aanpak doet de gemeente dit. De verantwoording aan het Rijk wordt verricht per plan van aanpak. Wij hebben de ondersteuning van gedupeerden bij Voorschoten voor Elkaar (VVE) belegd. Het Instituut voor Publieke Waarden helpt hen hierbij. Met de jaarlijkse verantwoording door VVE declareren wij de SPUK-gelden achteraf bij het Rijk.

Er zijn 27 gedupeerden in Voorschoten waarvan er 6 een plan van aanpak krijgen zoals onderstaand beschreven. Er wordt ingeschat door Instituut Publieke Waarden dat er 10 plannen per jaar worden ingediend door VVE.

Taakveld: 6.3 Inkomensregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen

Het rijk stuurt op het terugdringen door gemeenten van het aantal uitkeringsgerechtigden door middel van financiële prikkels.

Er is een toenemende vraag van werkenden naar ondersteuning op het gebied van schuldhulpverlening en minimabeleid.

Beoogde resultaten

Zorgen voor financiële zelfredzaamheid door het geven van inkomensondersteuning aan wie dat nodig heeft, waarbij speciale aandacht uitgaat naar ondersteuning van minima en naar schuldhulpverlening.

Het uitvoeringsplan financiële zelfredzaamheid voor een integrale aanpak binnen het sociaal domein van armoede- en schuldenproblematiek wordt uitgevoerd.

Uitvoering Minimabeleid inclusief kindpakket, de armoede monitor wordt uitgevoerd.

Het jaar 2022 was wederom een onzeker jaar voor veel mensen. het jaar begon nogmaals met een lockdown vanwege het hoge aantal coronabesmettingen. Daarnaast stegen de kosten voor energie

sterk sinds het najaar van 2021. Door de Russische inval in Oekraïne in februari en de Europese reactie hierop stegen de energiekosten verder. Tot slot kregen we, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, te maken met een historisch hoge inflatie op bijvoorbeeld voedsel en andere levensbehoeften. De forse prijsstijgingen raakt mensen in hun bestaanszekerheid of dat van hun bedrijf. Steeds meer mensen maken zich hier zorgen over.

Tegelijkertijd is er sprake van een zeer hoge mate van personeelskrapte in bijna alle sectoren. Het aantal openstaande vacatures in onze arbeidsmarktregio blijft groeien en schept perspectief voor mensen die in een uitkeringssituatie verblijven en een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Zo vinden inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt vrij snel weer betaald werk. Mede hierdoor daalt het aantal mensen in de bijstand. Eind 2022 ontvingen 276 mensen (huishoudens) een bijstandsuitkering tegenover 296 mensen (huishoudens) aan het begin van het jaar. De afname van bijna 7% ligt boven het landelijk gemiddelde.

Minimaregelingen zijn bedoeld voor mensen die moeten rondkomen van een zeer laag inkomen. Hieronder vallen mensen met een bijstandsuitkering en mensen met een laag inkomen uit werk of een andere uitkering. De bestaanszekerheid staat onder druk. Het koopkrachtpakket van het kabinet moet voorkomen dat meer mensen in armoede terechtkomen. Aanvullend op de landelijke maatregelen komen inwoners van Voorschoten in aanmerking voor verschillende minimaregelingen. In 2022 is een kleine afname te zien van het gebruik van de minimaregelingen ten opzichte van vorig jaar.

De energieprijzen zijn flink gestegen in 2022. Het aantal huishoudens dat in energiearmoede leeft is toegenomen. Hierdoor is onder andere in 2022 een uitkering in het leven geroepen in de vorm van een energietoeslag. De gemeente heeft voor de uitvoering én de uitkering van de energietoeslag financiële middelen gekregen van de Rijksoverheid om alle inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum de energietoeslag uit te keren. De energietoeslag is aan 729 inwoners van Voorschoten toegekend. Hiermee heeft de gemeente ongeveer 90% van de inwoners met een laag inkomen weten te bereiken.

Een belangrijke spil in de armoedebestrijding is het sociaal raadsliedenwerk van Voorschoten voor Elkaar. Ook de armoederegisseur speelt hierin een belangrijke verbindende rol. Gezien de toenemende problematiek is in 2022 extra ingezet op het sociaal raadsliedenwerk en is de inzet van de armoederegisseur structureel geborgd.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	4% (2021)
27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	242,4 (2021)

Taakveld: 6.4 Begeleide participatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Beoogde resultaten

Het Re-integratie-en Participatiebeleid 2019-2022 wordt voor de vrijwillige participatie geïmplementeerd door Voorschoten voor Elkaar. Mensen die niet naar betaald werk begeleid kunnen worden zullen zoveel mogelijk naar vrijwilligerswerk bemiddeld worden.

Monitoring en evaluatie van Re-integratiebeleid en Participatiebeleid.

Maatwerk op grond van Beschut werk in het kader van de Participatie wet voor de nieuwe doelgroep bij DZB Leiden.

De uitvoering van oud en nieuw beschut werk is ondergebracht bij De Zijl Bedrijven Leiden.

Taakveld: 6.5 Arbeidsparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Het arbeidsmarktbeleid 2019-2022 leidt tot een aparte aanpak van personen die reïntegreren naar werk en degenen die in staat worden gesteld te participeren in de samenleving.

Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 januari 2022.

Het Rijk stelt financiële middelen ter beschikking aan de arbeidsmarktregio om samenwerking te verstevigen.

Beoogde resultaten

Inkoop van trajecten die leiden naar participatie en zelfredzaamheid van inburgeraars zoals statushouders en gezinsmigranten. Versterken van het netwerk voor deze groep.

Uitvoering arbeidsmarktbeleid en re-integratiebeleid.

Aansluiting zoeken met de Leidse regio, bijvoorbeeld door verbinding met Economie071 Leidse regio.

Er is uitvoering gegeven aan het re-integratie- en participatiebeleid 2019-2022. Dit betekende meer focus op kandidaten vanuit re-integratie richting werk helpen. Mede door de krappe arbeidsmarkt zijn hier goede ontwikkelingen geweest. Ondanks soms lastige economische omstandigheden. De dalende trend van het aantal mensen met een bijstandsuitkering is ook in de gemeente Voorschoten verder doorgezet.

Eind van het jaar is onderzoek gedaan hoe meer mensen vanuit de participatie aan het werk geholpen kunnen worden of richting meedoen geholpen kunnen worden. De uitkomsten zijn gepresenteerd aan de raad en vormen mede input voor het nieuw op te stellen re-integratie en participatiebeleid.

In 2022 is er door Voorschoten ingezet op een betere verbinding met de Leidse regio en meer lokale zichtbaarheid. Dit resulteert derhalve (doorlopend in 2023) in extra speeddate activiteiten binnen de gemeentegrenzen door het Werkgeversservicepunt, de aanstelling van een coördinator

bij WIJII die expliciet Voorschotense ondernemers en werkzoekenden verbindt aan het project WIJII dat uitgerold wordt binnen de Holland Rijnland regio.

Verder zijn trajecten geselecteerd om mensen uit de bijstand (ook statushouders) aan het ondernemen te helpen. Hiervoor wordt een pilot aangegaan met Meraki. Een programma dat eind 2022 is gestart en in 2023 doorloopt.

Vanuit de arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal zijn extra gelden ingezet om door middel van het regionaal mobiliteitsteam meer aandacht te besteden aan jongeren, voormalig ondernemers en senioren aan het werk te helpen.

In 2022 zijn verschillende voorbereidende gesprekken geweest met betrekking tot de gewenste omklap van Werk en Inkomen naar Leiden. Zowel met Leiden en het voormalig servicepunt071 zelf, als ook met de arbeidsmarktregio, UWV en DZB.

Samen met het WerkgeversServicepunt zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden tot medewerker huishoudelijke hulp in de thuiszorg. In dit traject leren en werken mensen tegelijkertijd.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 65 jaar	CBS/LISA	473,3 (2021)
24	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	72,4% (2022)
26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	1% (2021)
28	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar	CBS	151,8 (2020)

Taakveld: 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Belangrijkste ontwikkelingen

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen die nodig zijn om langer thuis te wonen.

In afwachting op landelijke discussie over de nieuwe wet- en regelgeving blijft een focus nodig op het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners in Voorschoten.

Beoogde resultaten

Kostenbesparende maatregelen Wmo en zelfredzaamheid.

Opzetten van collectieve voorzieningen zoals scootmobielpool.

Mensen vroegtijdig informeren en adviseren over zelfredzaamheid

Collectieve voorlichting aan bewoners en samenleving over levensloopbestendig wonen

Algemeen Kostenbesparende maatregelen

Er is kleine stijging zichtbaar van de Wmo-kosten. Deze wordt o.a. veroorzaakt door een grote collectieve woonvoorziening en andere grotere voorzieningen.

In 2022 is geïnvesteerd in het preventieve veld en de versterking van de uitvoering. De uitvoerders verwijzen vaker door naar algemene voorzieningen en voorkomen een beroep op duurdere zorg.

In 2022 zijn diverse kostenbesparende maatregelen doorgevoerd.

De maatregelen die zijn uitgevoerd horen bij zowel 6.6 als 6.71.:

- De Wmo uitvoering is getraind voor het doen van zorgvuldiger onderzoek en wijzen vaker door naar algemene voorzieningen in het voorliggend veld en algemeen gebruikelijke voorzieningen;
- Daarnaast is Fietsmaatje een succesvol programma dat met externe middelen gefinancierd is.

Taakveld: 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Belangrijkste ontwikkelingen

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen die nodig zijn om langer thuis te wonen.

In afwachting op landelijke discussie over de nieuwe wet- en regelgeving blijft een focus nodig op het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners.

We bereiden in 2021 de decentralisering voor van de maatschappelijke zorg en beschermd wonen.

Beoogde resultaten

Kostenbesparende maatregelen Wmo en zelfredzaamheid

Uitvoering beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2025.

Verordening Wmo wordt in 2022 aangepast aan decentralisatie opgave van 1-1-2023.

De kostenbesparende maatregelen en de versterking van de uitvoering hebben ook effect op het beroep op de maatwerkvoorzieningen. Er is geen groei meer bij de aanvragen huishoudelijke ondersteuning.

De verordening Wmo is aangepast aan de inkoop van nieuwe begeleidingsproducten en gaat in per 1-1-23. Hiermee wordt aangesloten bij de decentralisatie van beschermd wonen.

In het kader van de inkoop van nieuwe begeleidingsproducten in de Leidse regio wordt geïnvesteerd in het voorliggende algemene voorzieningen. Zo heeft Voorschoten voor Elkaar pilots gedraaid voor kwetsbare doelgroepen. Het betreft pilot die er voor zorgen dat mensen zelfstandig kunnen blijven wonen. De welzijnsactiviteiten kunnen een beroep op de reguliere zorg voorkomen.

Schuldhelpverlening

In 2022 is verder gewerkt aan de uitvoering van het beleidsplan schuldhelpverlening 2021-2024. 15 inwoners hebben zich gemeld voor schuldhelpverlening in Voorschoten. Naast schuldbemiddeling werkt de gemeente ook met saneringskrediet. Dat zorgt voor overzicht en rust waardoor de inwoner zich weer kan richten op de toekomst. Het team Eerste Hulp Bij Geldzorgen (vroegsignalering) heeft 182 huishoudens bereikt op basis van signalen van woningcorporaties, zorgverzekeraars, energiebedrijven en andere schuldeisers. Mede door het afleggen van huisbezoeken in de avond. Daarnaast is de gemeente aangesloten bij de Nederlandse Schuldhelproute (NSR) om inwoners en ondernemers sneller gepaste hulp aan te kunnen bieden. Het aantal bezoekers Geldfit (toegangspoort NSR) is in 2022 minimaal 420 en er zijn meer dan 84 adviezen gegeven. Het werkelijk aantal bezoekers ligt echter veel hoger door de doorontwikkeling van Geldfit met de lancering van verschillende gidsen, zoals bijvoorbeeld de digitale energiegids.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie
				2022
32	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	550 (2021)

Taakveld: 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Belangrijkste ontwikkelingen

De kosten voor jeugdhulp stijgen. Er wordt steeds vaker, langer en intensiever gebruik gemaakt van (voornamelijk ambulante) professionele hulp en steun bij opvoed- en opgroei problemen. Uitdaging voor 2022 is om verder te gaan met het keren van het tij qua kosten, of in ieder geval met het afvlakken van de groeicurve zodat de kosten beheersbaar worden en de kwaliteit van zorg op peil blijft.

Beoogde resultaten

In 2022 wordt prioriteit gegeven aan de kostenbesparende maatregelen jeugdhulp

Kostenontwikkeling jeugdhulp

De gemeenten hebben sinds de decentralisatie in 2015 te maken met stijgende tarieven en een toenemend gebruik van de jeugdhulp. Ook in 2022 zijn de uitgaven voor jeugdhulp gestegen.

Maatregelen jeugdhulp

Er zijn verschillende acties ondernomen om de kosten voor jeugdhulp omlaag te krijgen en waar mogelijk om te buigen naar het lokale veld, zoals:

- Het doorontwikkelen van het plan voor het vormen van een jeugdteam binnen Voorschoten voor Elkaar en de (gefaseerde) start van het jeugdteam per juni 2022.

- Het lokaal uitvoering geven aan de implementatie van Beter Samenspel ter verdere versterking van de jeugdbeschermingsketen.
- Verdubbeling en structurele inzet van de praktijkondersteuner jeugd bij de huisartsen (voorheen ondersteuner jeugd en gezin), waardoor het aantal verwijzingen naar de Jeugd-GGZ vanuit de huisartspraktijken verder is teruggedrongen doordat jeugdigen door de praktijkondersteuner jeugd eerder passende hulp hadden. Per juli 2022 wordt de praktijkondersteuner ingezet vanuit het jeugdteam van Voorschoten voor Elkaar.
- Gebruik van het regionale richtinggevend kader door de jeugdconsulenten met als doel het grip krijgen op zorgzwaarte en duur van de trajecten.
- Het voortzetten van inzet van GGZ-expertise binnen het preventieve veld. Er zijn binnen Voorschoten voor Elkaar twee medewerkers ingezet met GGZ expertise, die daardoor ouders en jeugdigen konden begeleiden en waar nodig verwijzen naar een passend aanbod. Daarbij kunnen inwoners in 2022 gebruik maken van een uitgebreid preventief GGZ aanbod voor jeugd en volwassenen bij aanbieder Rivierduinen.

Opgave omklappen sociaal domein naar de Leidse regio

- In 2022 is gewerkt aan het overbrengen van gezamenlijke de inkoop en afstemming van beleid Wmo begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en huishoudelijke ondersteuning naar de Leidse regio per 1 januari 2023. De contracten binnen de regio Haaglanden lopen door tot en met 2023 voor de bestaande cliënten.
- De raad heeft in 2022 besloten de gezamenlijke inkoop en afstemming van beleid jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering per 1 januari 2024 te gaan doen met de gemeenten van de Leidse regio/Holland Rijnland, in plaats van met de gemeenten van de jeugdhulpregio Haaglanden. In 2022 heeft hieraan voorafgaand verder onderzoek en overleg met de beide Serviceorganisaties en de gemeenten van beide regionale samenwerkingen plaatsgevonden.
- In 2022 heeft verder onderzoek en overleg plaatsgevonden de gemeente Leiden en Leidschendam-Voorburg naar het overbrengen van de taken uitvoering van Werk en Inkomen. In overleg met alle partijen is, vanwege complexiteit op het gebied van bedrijfsvoering besloten het overleg tijdelijk stil te leggen tot 2023.

Inkoop lokaal en regionaal

- Intensieve Ambulante Gezinsbegeleiding was in 2022 onderdeel van het aanbod dat via de samenwerkingspartners binnen de lokale toegang zonder indicatie in te zetten is voor kwetsbare gezinnen. Deze taken (en die van de ondersteuner jeugd en gezin) zijn per juni 2022 bij het jeugdteam van Voorschoten voor Elkaar ondergebracht.
- De ontwikkel- en resultaatovereenkomsten die in 2021 zijn afgesloten met een groot aantal aanbieders in Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden verband hebben we herzien en verlengd. Hierdoor hebben we verbeteringen kunnen doorvoeren in het aanbod en is er een breed scala aan voorzieningen beschikbaar voor de jeugd in Voorschoten.
- Er is een addendum meerkosten corona 2022 aan de contracten toegevoegd, waarmee aanbieders met middelen vanuit het Rijk gecompenseerd worden voor de nadelige financiële effecten van de coronapandemie die begin 2022 nog heerste, tevens zijn hierin afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over het bovenmatige ziekteverzuim in 2022.
- Diverse zorgaanbieders hebben in 2022 te maken met groot personeelsgebrek en geschikt personeel is moeilijk te vinden. Hierdoor hebben aanbieders niet meer alle jeugdigen met een indicatie kunnen helpen zijn de wachtlijsten bij de aanbieders toegenomen.
- De werkwijzen in relatie tot het berichtenverkeer, de bestedingsruimte en het richtinggevend kader zijn aangepast om de administratieve lastendruk voor aanbieders te verlichten.

Regiovisie jeugdhulp Haaglanden

De Regiovisie is een meerjarenkader en omvat activiteiten die stapsgewijs en veelal doorlopend zullen worden uitgevoerd.

- De tien gemeenten uit de regio Haaglanden hebben, met onder andere hulpverleners, aanbieders, inwoners, onderwijs en huisartsen, de gezamenlijke ambities voor de jeugdhulp 2021 - 2026 geformuleerd en uitgewerkt tot een regiovisie.

- In 2022 hebben we uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsplan Regiovisie en hebben we een start gemaakt met de actualisatie ervan. In het uitvoeringsplan zijn de onderwerpen geprioriteerd waaraan uitvoering gegeven wordt;
- In 2022 hebben we de eerste Regiovisiemonitor opgeleverd, welke inzicht geeft in de behaalde resultaten per thema van de Regiovisie.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	9,1% (2022)

Jeugdhulp is een open einde regeling en aantallen jeugdigen in jeugdhulp en kosten van trajecten kunnen variëren. Zo kan het instromen van enkele grote casussen met hoge kosten van grote invloed zijn op de kosten die een gemeente als Voorschoten maakt. Sinds 2017 zien we de aantallen jeugdigen met jeugdzorg licht afnemen. Het percentage jeugdigen uit Voorschoten met jeugdhulp was in 2022 9,1% tegenover 10,7% in Nederland in de eerste helft van 2022 (bron: CBS).

De kosten nemen toe, onder andere door meer complexe zorg, langere duur van trajecten en meer gespecialiseerde zorg. Het aantal jeugdigen met zorg met verblijf neemt af, wat ook een doel van de transformatie was. De vraag en kosten naar ambulante hulp nemen toe, wat past binnen de doelen van de transformatie om kinderen zoveel mogelijk thuis of lijkend op thuis te laten opgroeien en de ondersteuning niet alleen te richten op het kind maar op het gezin als geheel.

Taakveld: 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Belangrijkste ontwikkelingen

De decentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (Maatschappelijke zorg) vanuit centrumgemeente Leiden. We bereiden ons hierop voor en passen ons lokaal beleid aan deze ontwikkeling

Hiervoor worden diverse maatwerkvoorzieningen ingekocht in de Leidse regio. (zie 6.6. en 6.71)

Beoogde resultaten

Implementatie lokaal uitvoeringsplan Maatschappelijke Zorg. Voldoende voorbereid op de decentralisatie opgave in samenwerking met de Leidse regio.

Er wordt uitvoering gegeven aan de Wet verplichte GGZ (WvGGZ)

Uitvoering suicidepreventieplan 2021/2022

Implementatie lokaal uitvoeringsplan Maatschappelijke Zorg

Naar aanleiding van de doordecentralisatie van de Maatschappelijke zorg is de gemeente Voorschoten per 1 januari 2023 (financieel) verantwoordelijk haar inwoners die dak- en thuisloos raken. In 2022 heeft de gemeente Voorschoten samenwerkingsafspraken opgesteld om deze verantwoordelijkheid in te kleden. De implementatie hiervan is afgerond.

Er wordt uitvoering gegeven aan de Wet verplichte GGZ (WvGGZ)

Per 2020 geldt de Wet verplichte GGZ. Er wordt uitvoering gegeven aan deze wettelijke taak. In 2022 zijn er geen meldingen geweest vanuit de WvGGZ. Twee GGZ-bijeenkomsten hebben plaatsgevonden waar GGZ-partners elkaar troffen. Dit draagt bij aan stevige GGZ-keten waardoor zorgsignalen eerder worden opgepakt.

Uitvoering suïcidepreventieplan 2021/2022

Er is uitvoering gegeven aan het preventieplan. Een 'supranet community' in Voorschoten is aangesteld. Dit is een actienetwerk waar diverse ketenpartners aan deelnemen, er is sprake van een integrale en multi-level aanpak. Het doel is om het aantal suïcides en – pogingen terug te dringen door de juiste ondersteuning te bieden. Om het onderwerp bespreekbaar te maken zijn er op diverse plekken bordjes op bankjes geplaatst om hier aandacht voor te vragen.

Taakveld: 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Belangrijkste ontwikkelingen

Het behouden van de trend dat steeds minder jeugdigen te maken krijgen met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering.

Beoogde resultaten

- Lokale implementatie en borging van Beter Samenspel
- Versterken van het voorveld op het gebied van preventie
- Q sturing
- Contractmanagement, controle en verantwoording

Het percentage jeugdigen dat te maken heeft met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering is de afgelopen jaren stabiel. In de tweede helft van 2022 had 0,7% van alle jeugdigen in Voorschoten een jeugdbeschermingsmaatregel opgelegd gekregen (t.o.v. 1,1% van jeugdigen heel Nederland). Het gaat dus om een klein percentage van het totaal aantal jeugdigen in Voorschoten (bron: www.waarstaatjegemeente.nl).

Voorschoten is in 2021 gestart met de lokale implementatie van het programma Beter Samenspel i.s.m. de Gecertificeerde Instellingen, waaraan in 2022 verder vorm en inhoud is gegeven. Voorschoten neemt hiervoor deel aan het regionale projectleidersoverleg, heeft een lokale werkgroep met afgevaardigden van de gemeente en de gecertificeerde instellingen. In overeenstemming met de Gecertificeerde Instellingen heeft de gemeente een uitvoeringsplan opgesteld. Het programma Beter Samenspel stuurt op een betere en efficiëntere manier van samenwerking tussen het lokale team (vrijwillig kader) en de gecertificeerde instellingen (gedwongen kader) en bereidt de gemeente voor op het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming, dat per 2026 in werking treedt. Met de betere samenwerking tussen het vrijwillig en gedwongen kader beogen we een afname van het aantal en de duur van kinderbeschermingsmaatregelen.

In 2019 heeft een inkooptraject plaatsgevonden voor jeugdbescherming, jeugdreclassering, Crisisinterventieteam Haaglanden, Crisisinterventieteam Haaglanden en Regionaal Expertisecentrum Haaglanden en Jeugdhulp-plus. Deze contracten lopen (2020 - 2024), waardoor er een breed aanbod van voorzieningen aanwezig is. Landelijke problematiek speelt echter ook in de regio Haaglanden, zoals het tekort aan medewerkers voor het uitvoeren van door de rechter opgelegde maatregelen en het beschikbaar hebben van aanbod voor zeer gespecialiseerde zorgvragen. Hiervoor is in 2022 verder geïnvesteerd in en uitvoering gegeven aan de Verbeterplannen Jeugdbescherming en wordt op regionaal niveau frequent overleg hierover gevoerd.

Door de ambitie om het aantal plaatsingen gesloten jeugdzorg terug te brengen naar nul in 2030, is de instroom in de jeugdhulpplus (JHP) sterk gedaald, sterker dan verwacht. Dit heeft geleid tot financiële problemen bij de aanbieders JHP. Om de zorgcontinuïteit te borgen (plicht voor gemeenten), werken gemeenten en aanbieders JHP aan herstel- en continuïteitsplannen en aan het ontwikkelen van alternatieve zorgvormen binnen de zorglocaties van de JHP aanbieders.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	1% (2020)
30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,7% (2022)
31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Geen data

Zowel het percentage als het absolute aantal jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel en een jeugd reclasseringsmaatregel is de afgelopen jaren laag en stabiel. De werkprocessen rond de toegang tot het gedwongen kader jeugdhulp zijn de afgelopen jaren uitgekristalliseerd en beter afgestemd.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Sociaal Domein

Verbonden Partij/ Samenwerkingsverband	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling Inkoopbureau H-10	6.72 Maatwerk dienstverlening 18- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-
Gemeenschappelijke regeling Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie 6.2 Wijkteams 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+ 6.72 Maatwerk dienstverlening 18- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+ 6.82 Geëscaleerde zorg 18-
Gezamenlijke afdeling werk en inkomen	6.2 Wijkteams 6.3 Inkomensregelingen 6.4 Begeleide participatie 6.5 Arbeidsparticipatie 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+ 6.72 Maatwerk dienstverlening 18-

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil 2022 Begr. na wijziging / rekening
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	353	2.826	2.734	-93
	Lasten	-1.922	-4.545	-3.661	884
	Saldo	-1.569	-1.719	-927	792
6.2 Wijkteams	Baten	30	30	38	7
	Lasten	-584	-465	-482	-17
	Saldo	-554	-435	-444	-9
6.3 Inkomensregelingen	Baten	4.924	5.139	4.910	-229
	Lasten	-6.855	-8.504	-8.115	389
	Saldo	-1.932	-3.366	-3.205	161
6.4 Begeleide participatie	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-213	-193	-132	61
	Saldo	-213	-193	-132	61
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	113	113	0
	Lasten	-861	-989	-870	119
	Saldo	-861	-876	-757	119
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.046	-924	-965	-42
	Saldo	-1.046	-924	-965	-42
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	146	146	136	-11
	Lasten	-3.062	-3.225	-3.232	-7
	Saldo	-2.916	-3.079	-3.096	-17
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	0	0	48	48
	Lasten	-6.093	-6.467	-6.030	437
	Saldo	-6.093	-6.467	-5.981	485
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	14	24	18	-6
	Lasten	-259	-312	-283	29
	Saldo	-245	-289	-265	24
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.063	-1.218	-1.365	-147
	Saldo	-1.063	-1.218	-1.365	-147
Totaal baten		5.468	8.278	7.996	-281
Totaal lasten		-21.958	-26.842	-25.134	1.708
Saldo van baten en lasten		-16.491	-18.564	-17.138	1.426
Onttrekking reserves		286	908	500	-408
Toevoeging reserves		0	-100	-100	0
Mutaties reserves		286	808	400	-408
Programma resultaat		-16.204	-17.756	-16.738	1.018

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 6.1 Inkomensregelingen (voordeel € 792.000)

Het voordeel op taakveld 6.1 van per saldo € 792.000 wordt grotendeels veroorzaakt door een voordeel op de opvang van de Oekraïense vluchtelingen van € 687.000. Hiervan wordt in het hoofdstuk resultaatbestemming voorgesteld om dit te storten in een nieuw in te stellen reserve. Daarnaast zijn de lasten voor Langer thuis wonen € 42.000 lager, net als de opvang van statushouders in de Gouden Leeuw (€ 22.000). Ten slotte is er sprake van een voordeel van per saldo € 54.000 op de Wet Inburgering. Het restant van € 4.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (voordeel € 161.000)

Het voordeel van per saldo € 161.000 op dit taakveld is te verklaren door een voordeel op de Gebundelde Uitkering (BUIG) van € 107.000 en op het budget voor de energietoeslag van € 127.000. Van dit laatste budget wordt bij het onderdeel resultaatbestemming voorgesteld om dit over te hevelen naar 2023. Daarnaast is er sprake van een nadeel op de BBZ (bijstandsbesluit zelfstandigen) van € 14.000, de afrekening van de uitvoeringskosten van Werk en Inkomen van € 35.000 en hogere kwijtscheldingen voor belastingen van € 21.000. Het restant van € 3.000 nadelig betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 6.4 Begeleide Participatie (voordeel € 61.000)

Het voordeel op dit taakveld wordt veroorzaakt door lagere lasten voor beschut werk (€ 15.000) en voor de bijdrage aan De Zijl Bedrijven (DZB) van € 46.000.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (voordeel € 119.000)

Het voordelig saldo op dit taakveld is opgebouwd uit een nadeel op de lasten voor ondersteuning van statushouders van € 30.000, en een voordeel op de afrekening van het uitvoeringskosten van Werk en Inkomen van € 45.000. Daarnaast is het budget op basis van motie 227 nog niet benut. Hiervoor hebben in 2022 wel voorbereidingen plaatsgevonden, maar dit zal starten in 2023. Daarom wordt bij het onderdeel resultaatbestemming voorgesteld om dit budget van € 91.000 over te hevelen naar 2023. Het restantverschil (€13.000) wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Taakvelden 6.72 en 6.82 (samen taakvelden jeugd) (voordeel € 326.000)

Per saldo is er op de taakvelden maatwerkvoorzieningen 18- en geëscaleerde zorg 18-, die samen het onderdeel jeugd bestrijken, sprake van een voordeel van € 326.000. Ten opzichte van de begroting is er sprake van lagere lasten voor de regionaal ingekochte zorg (€ 87.000), de PGB's (€ 25.000) en de preventieve maatregelen (€ 18.000). Op de afrekening van de oude jaren is er een voordeel van € 245.000. Op de landelijk ingekochte zorg en de overige regionale voorzieningen is er beide sprake van een nadeel van respectievelijk € 63.000 en € 53.000. Ten slotte bleken de kosten voor de omklap van het sociaal domein vergoed te worden middels een bijdrage uit de Leidse regio, met een voordeel van € 55.000 tot gevolg. Hierdoor was geen onttrekking uit de reserve nodig van € 52.000. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld dit over te hevelen naar 2023. Het restant verschil van € 12.000 betreft overige kleine verschillen.

P7 Volksgezondheid en milieu

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Inwoners zijn zich bewust van hun gezondheid en de effecten van een gezonde leefstijl;
Vermindering van de hoeveelheid restafval;
Een duurzame leefomgeving en versterking van de milieukwaliteiten van de leefomgeving;
Voorschoten creëert een gezonde leefomgeving voor haar inwoners.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 7.1 Volksgezondheid

Belangrijkste ontwikkelingen

RDOG HM geeft in 2022 nader uitvoering aan Programma RDOG2024.

Lokaal Preventie Akkoord Voorschoten gaat uitgevoerd worden.

St HVV ondersteunen bij het vergroten van het aantal burgerhulpverleners die getraind zijn in het gebruik van een AED.

Beoogde resultaten

Programma RDOG2024: om tot een verbetering te komen van de governance, slagkracht, kostenbeheersing en organisatie van de RDOG Hollands Midden.

Lokaal Preventie Akkoord: Uitvoering gegeven aan het in 2021 opgestelde Lokaal Preventie Akkoord waarbij tevens zijn opgenomen de in het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid opgenomen actiepunten voor de periode tot en met 2022 wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen en waarbij tevens een vervlechting plaatsvindt met het Lokaal Sportakkoord.

AED's buitenruimte: er zijn meer burgerhulpverleners die getraind zijn in het gebruik van een AED.

Lokaal gezondheidsbeleid en preventieakkoord

In het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid Voorschoten 2020-2022 staat beschreven hoe Voorschoten lokaal het beleid op het gebied van gezondheid wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen gaat uitvoeren in de periode 2020-2022.

In de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid en meer specifiek ook in het Nationaal Preventieakkoord is opgenomen dat er de komende jaren onverminderd wordt ingezet op het bevorderen van gezondheid van de inwoners. Hierbij staan preventie, gezondheidsbescherming, het verminderen van gezondheidsverschillen en een integrale aanpak centraal. Daarmee bieden Het Nationaal Preventieakkoord en de landelijke Nota Gezondheidsbeleid uitgangspunten voor het lokale beleid. Gezondheidsbeleid heeft veel raakvlakken met andere beleidsvelden zoals beleid sociaal domein en sportbeleid, maar ook bijvoorbeeld omgevingsbeleid. Om tot een uitvoeringsprogramma te komen, worden daarom relaties gelegd met deze en andere relevante beleidsvelden, zoals met betrekking tot de eerstelijnszorg (huisartsen), onderwijs, sportbeleid, jeugd en ouderen.

Dit gezondheidsbeleid hangt naast het Nationaal Preventieakkoord ook samen met het Lokaal Sportakkoord. De focus bij dit lokaal gezondheidsbeleid ligt bij de kwetsbare inwoners onder de

jeugd, ouderen en die met een laag sociaal economische status. Aan de hand van de uitgangspunten op het gebied van roken, alcohol, gezonde voeding (tegenaan overgewicht) en bewegen zal samen met onze stakeholders de komende periode gewerkt worden aan het (nog) gezonder maken van onze inwoners.

Gemeenschappelijke Regeling Hecht (voorheen: RDOG Hollands Midden)

De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden heet vanaf 2021 Hecht. Hecht is een deskundige partner in de zorg- en veiligheidsketen met een duidelijk doel: alles draagt bij aan een beter leven van de inwoners van de regio Hollands Midden. Hecht bestaat uit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Hollands Midden, Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) Hollands Midden en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).

Taakveld: 7.2 Riolering

Belangrijkste ontwikkelingen

Fysieke leefomgeving

Beoogde resultaten

- Ontwerp robuust rioolstelsel
- Vervangen riolering project Adegeest
- Effecten inzichtelijk maken van de woningbouw opgave

Ontwerp robuust rioolstelsel

De uitkomsten van het basis rioleringsplan en de afvalwaterstudie vragen een nader ontwerp van het rioolstelsel. Het ontwerp moet de aanpassingen, fasering en kosten in beeld brengen. Met het ontwerpen van een robuust rioolstelsel wordt de eerste stap gezet naar een uitvoering die een bijdrage levert aan de verbetering van de waterkwaliteit. Op dit moment zijn de onderzoeken/rioleringsplannen afgerond van Adegeest, Noord Hofland en Boschgeest. Centraal gebied zuid is nu aan de beurt. Ook is er gestart met het onderzoek naar het centraal afvoeren van stedelijk water met een centrale persleiding.

Vervangen riolering project Adegeest

Het riool in Adegeest is over het algemeen van slechte tot matige kwaliteit, waar herstel en reparatie niet meer toereikend zijn om de afvoer van vuilwater te garanderen. Daarom is vervanging van de riolering in de wijk Adegeest opgenomen in het Integraal Waterketenplan (IWKp) 2019-2023. Dit project biedt de kans om het integraal te realiseren, waarin kansen voor klimaatveranderingen, energietransitie en duurzaamheid meegewogen worden om een duurzame en klimaatbestendige wijk te realiseren. In 2022 is gestart met de voorbereiding van deze vervangingsopgave en de uitvoering zal gefaseerd in de jaren 2023-2027 worden uitgevoerd.

Effecten inzichtelijk maken van de woningbouw opgave

Voorschoten heeft de intentie om de komende jaren nieuwe woningbouw te realiseren. Nieuwe woningen betekent wel meer vervuiling eenheden, waarmee het rioolstelsel extra belast wordt. Met het huidig krap gedimensioneerd en het beperkt functioneren van het rioolstelsel wordt een berekening uitgevoerd met de gegevens die bekend zijn uit het BRP om de effecten en de benodigde financiën van de voorgenomen woningbouw inzichtelijk te maken.

Taakveld: 7.3 Afval

Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijke doel:
30 kg fijn restafval per persoon in 2025.
Invoeren van statiegeld op blikjes.

Beoogde resultaten

Uitvoeringsplan afval

Nascheiden PMD-fractie uit restafval

Op 3 november 2022 heeft de raad een keuze gemaakt om de wijze waarop de PMD-fractie (Plastic verpakkingen, Metalen verpakking en Drankenkartons) wordt gescheiden van het restafval aan te passen van bronscheiden naar nascheiden. Een vervolgstap van het Grondstoffenplan 2021-2025. Door middel van nascheiding wordt naar verwachting een betere scheiding van het PMD gerealiseerd en komen de doelen van de rijksoverheid op het gebied van afvalscheiding dichterbij.

Communicatieplan afval & grondstoffen 2023-2024

In 2022 is een communicatieplan opgesteld getiteld 'Voorschoten Vermindert Restafval'. In het Grondstoffenplan 2021-2025 ligt de nadruk op het beter scheiden van GFT (Groente, Fruit- en Tuinafval en Etensoverblijfselen) en OPK (Oud Papier en Karton) uit het restafval. Het vergroten van het bewustzijn over het belang van afvalscheiding en heldere, effectieve communicatie is essentieel voor het verminderen van het restafval. Het communicatieplan bevat een jaarkalender met verschillende communicatie- en participatieactiviteiten.

Grofvuil op afroep tegen betaling

Er is een begin gemaakt met het tegen betaling ophalen van grofvuil op afroep.

Zwerfafval

De landelijke subsidieregeling van Nedvang voor zwerfafval is in 2022 afgelopen. Met deze subsidie is door vier scholen een lesprogramma zwerfafval afgenomen voor het huidige schooljaar (2022-2023). Daarnaast is gestart met het opzetten van een grondstofjutters project in samenwerking met We are Nature. Er komt begin 2023 een project voorstel voor het betrekken van inwoners bij juten in hun eigen dorpskern.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS statistiek Huishoudelijk afval	223 (2018)

Taakveld: 7.4 Milieubeheer

Belangrijkste ontwikkelingen

Regionale Energiestrategie (RES)

- Regionale samenwerking haalbaarheid/financiering warmtenet
- Concept RES 2.0 – deelnemen in ontwerpproces.
- Lokale implementatie RES
- Monitoring in de regio Holland Rijnland
- Uitvoering Deltaplan ruimtelijke adaptatie

Beoogde resultaten

Regionale Energiestrategie:

- Uitvoeringsplannen Transitievisie Warmte
- Uitvoeringsprogramma RES 1.0 voor Voorschoten uitwerken
- Toename zonnepanelen op daken koop- en huurwoningen, op eigen vastgoed en bedrijfsdaken
- Risicodialoog met adaptatiestrategie
- Projecten indienen voor impulsregeling klimaatadaptatie

Transitievisie warmte/uitvoeringsplannen

Begin 2022 is een plan van aanpak gemaakt voor het project opstellen buurtgerichte routekaarten voortkomend uit de Transitievisie warmte. Er loopt een traject voor het opstellen van een uitvoeringsplan voor de Krimwijk. Eind 2022 hebben de eerste wijkbijeenkomsten plaatsgevonden.

Lokale implementatie Regionale Energiestrategie

Verduurzaming bedrijventerrein Dobbewijk

In het kader van het project verduurzaming bedrijventerrein Dobbewijk, dat we samen met de Omgevingsdienst West-Holland en adviesbureau Klimaatroute uitvoeren, zijn in 2022 8 energiescans bij bedrijven uitgevoerd.

Duurzaamheidslening

In 2022 zijn 15 duurzaamheidsleningen verstrekt. Er zijn 3 leningen volledig afgelost.

Regeling Reductie Energiegebruik Woningen

Deze regeling omvat een subsidie van 70 euro voor het aanschaffen van kleine energiebesparende maatregelen. 1222 huishoudens hebben gebruik gemaakt van deze regeling, waarvan 730 huurders en 492 woningeigenaren. 167 huurders van woningcorporatie de Sleutels hebben een energiebespaarbox ontvangen.

Duurzaam Bouwloket

In 2022 heeft het Duurzaam Bouwloket 3.243 adviezen uitgebracht, waarvan 432 persoonlijke adviezen en 2811 digitale adviezen. Er zijn 943 unieke woningen geadviseerd.

Samenwerking Warmte Leidse Regio

In de samenwerking Warmte Leidse Regio zijn in 2022 ontwikkelingen rond aanlanding en ruimtelijke inpassing van restwarmte uit Rotterdam (WLQ+) gevolgd, ontwikkelingen van andere bronnen (geothermie, aquathermie) gefaciliteerd, is de warmtevraag in de hele regio in kaart gebracht en met stakeholders (woningcorporaties, buurtinitiatieven, lokale initiatieven) samengewerkt om na te gaan hoe de warmtevraag ingevuld kan worden.

Klimaatadaptatie

In 2022 is de interne risicodialoog georganiseerd binnen de gemeente Voorschoten. Voorschoten is deelnemer van het DPRA en er is klimaatadaptatiebeleid ontwikkeld.

Vastgoed

Bij regulier onderhoud wordt standaard LED verlichting toegepast en voor gemeentelijk vastgoed wordt energieprestatieadvies ingewonnen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
34	Hernieuwbare elektriciteit %		RWS	7,4% (2020)

Taakveld: 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Beoogde resultaten

- Herstel padenstructuur
- Plaatsen gedenkmonument

Het service- en onderhoudsniveau van het beheer en onderhoud op Rosenburgh voldeed het gehele jaar aan het basis onderhoudsniveau. In het jaar 2022 is er wel een uitvraag naar een externe partij gegaan om in 2023 een beleidsvisie en beheervisie te maken.

Ook het realiseren van een bestuurlijke opdracht is in 2022 voorbereid.

In maart is er een gedenkboom geplaatst ter aanvulling/vervanging van het huidige gedenkmonument.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Volksgezondheid en Milieu

Naam	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling GGZ subsidies	7.1 Volksgezondheid
RDOG Hollands Midden	7.1 Volksgezondheid
Omgevingsdienst West-Holland	7.4 Milieu: legalisering, toezicht, handhaving

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
7.1 Volksgezondheid	Baten	60	80	80	0
	Lasten	-1.738	-1.777	-1.714	63
	Saldo	-1.678	-1.697	-1.634	63
7.2 Riolering	Baten	2.731	2.993	3.033	40
	Lasten	-1.634	-1.832	-1.832	0
	Saldo	1.098	1.161	1.201	39
7.3 Afval	Baten	4.231	4.810	4.897	87
	Lasten	-2.850	-3.386	-3.354	32
	Saldo	1.381	1.424	1.544	119
7.4 Milieubeheer	Baten	0	111	90	-21
	Lasten	-901	-1.196	-1.052	144
	Saldo	-901	-1.085	-961	123
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	318	359	352	-7
	Lasten	-313	-321	-332	-10
	Saldo	5	38	20	-18
Totaal baten		7.340	8.354	8.452	98
Totaal lasten		-7.435	-8.512	-8.283	229
Saldo van baten en lasten		-95	-158	169	327
Onttrekking reserves		93	187	168	-19
Toevoeging reserves		0	-150	-150	0
Mutaties reserves		93	37	18	-19
Programma resultaat		-2	-121	187	308

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 7.1 Volksgezondheid (voordeel € 63.000)

Op dit taakveld is er per saldo sprake van een voordeel van € 63.000. Dit is te verklaren door het btw-voordeel op de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Hecht (€ 31.000), en door een voordeel op de kosten voor het Centrum voor Jeugd en Gezin (€ 30.000). Het restant wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Taakveld 7.2 Riolering (voordeel € 39.000)

Op dit taakveld is per saldo sprake van een voordeel van € 39.000. De lasten voor riolering zijn voor onttrekking uit de voorziening hoger als gevolg van extra kosten die gemaakt zijn voor het reguliere beheer en onderhoud van de riolering, gemalen en pompinstallaties. Door het uitstellen van vervangingsinvesteringen wordt de technische levensduur van riolering in Voorschoten op de proef gesteld. Dit zorgt ervoor dat er vaker adhoc reparatie- en onderhoudswerkzaamheden moeten plaatsvinden aan het riool. Daarnaast hebben er in 2022 extra inspecties plaatsgevonden om de rioolassets in beeld te brengen. Dit heeft gezorgd voor extra lasten die niet begroot waren (nadeel € 142.000). Het programma riolering kent een gesloten systeem. Dit houdt in dat de

inkomsten uit de rioolheffing alleen voor kosten met betrekking tot riolering mogen worden ingezet. De hogere lasten hebben uiteindelijk geresulteerd in een onttrekking van middelen uit de egalisatievoorziening.

Taakveld 7.3 Afval (voordeel € 119.000)

Op dit taakveld is per saldo sprake van een voordeel van € 119.000, na storting in de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. In 2022 zijn € 32.000 lagere lasten gerealiseerd dan begroot, dit wordt veroorzaakt door een tweetal verschillende factoren, namelijk de hogere lasten op totaalniveau voor afvalverwerking (€ 27.000). Tegenover dit nadeel staat een voordeel bij de tractiekosten. De belangrijkste reden hiervoor is de langere levertijd van de nieuwe tractiemiddelen. De hogere baten worden veroorzaakt door de hogere afvalopbrengsten bij de gescheiden fracties zoals glas, papier en textiel (€ 265.000). Tot slot zijn de kosten van het afvalbrengstation lagere uitgevallen door minder bezoekers en lagere ingeleverde tonnages (€ 214.00). Het programma afval kent een gesloten systeem. Dit houdt in dat de inkomsten uit de afvalstoffenheffing alleen voor kosten met betrekking tot afval mogen worden ingezet. De lagere lasten hebben tot gevolg dat er geen onttrekking uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing vanuit de batenkant noodzakelijk is, welke wel was begroot. De lagere lasten hebben uiteindelijk geresulteerd in een toevoeging van middelen aan de egalisatievoorziening van € 873.000.

Taakveld 7.4 Milieubeheer (voordeel € 123.000)

Het taakveld sluit af met een positief saldo van € 123.000 waarbij er een nadeel is op de baten van € 21.000 en een voordeel op de lasten van € 144.000. Het voordeel op de lasten wordt veroorzaakt door het niet innen van de deelnemersbijdrage Holland-Rijnland RES (€ 24.000) en een terugbetaling voor 2021 voor de deelnemersbijdrage ODWH (€ 16.000). Ook werd in 2022 geen gebruik meer gemaakt van budget voor verduurzaming van het Industrierrein Dobbewijk (€ 34.000). Daarnaast is er sprake van onderuitputting op de in de meicirculaire beschikbaar gestelde middelen voor uitvoeringskosten klimaatakkoord (€ 57.000) en op het budget voor het milieubeleidsplan (€ 15.000). Voorgesteld wordt om een restantbedrag van voor uitvoeringsmiddelen klimaatakkoord en de resterende middelen milieubeleidsplan door te schuiven naar 2023. Het restantverschil betreft overige kleine verschillen aan zowel baten- als lastenkant.

P8 Wonen en bouwen

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

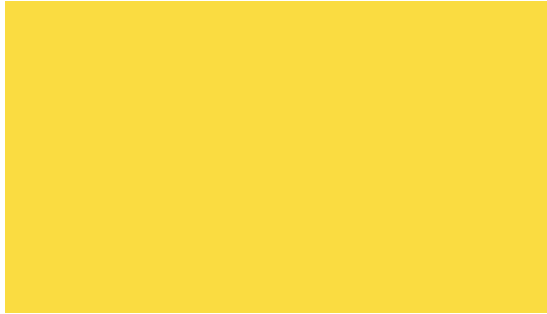
Er moet een goede balans zijn in het woningaanbod, daardoor kan Voorschoten verschillende doelgroepen aan zich binden. Ook bevordert de voldoende beschikbaarheid van woningen de doorstroming;

We willen het dorpse groene karakter behouden, de ruimtelijke opgave voor de komende jaren richt zich daarom op de instandhouding en het beheer van de ruimtelijke structuur van Voorschoten.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 8.1 Ruimte en leefomgeving

Belangrijkste ontwikkelingen

Beoogde resultaten

- Per 1 juli 2022 werken we volgens de minimale eisen van de Omgevingswet.
- Herijken Afwegingskader waarmee de prioritering voor de nieuwe organisatie eenduidig is
- Woningbouwopgave: concreet te verwachten resultaten op diverse locaties en/of startnotities met resultaat in 2022.

(Invoering) Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld, naar 1 januari 2024. Deze wet moet ervoor zorgen dat gemeenten op een praktische en flexibele manier oplossingen vinden voor maatschappelijke opgaven. Naast het eenvoudiger en sneller maken van procedures gaan we een cultuuromslag maken: ruimte bieden voor ontwikkeling en waarborgen van kwaliteit. De transitieperiode om de Omgevingswet volledig in te voeren loopt tot 2029. Tot 2029 zijn een aantal landelijke momenten waarop we zaken geregeld moeten hebben. Doordat er maandelijks nieuwe inzichten zijn in wat we moeten doen en kunnen is het belangrijk om activiteiten en resultaten gedurende het jaar te herijken en bijsturen.

Wat hebben we gedaan?

- Aan de minimale eisen van de VNG is voldaan
- Participatiebeleid voor de initiatiefnemer is uitgewerkt
- Herinrichten werkprocessen

Afwegingskader

Het afwegingskader woningbouw is in 2022 met de vaststelling van het coalitieakkoord herbevestigd. In lijn met een toezegging aan de raad komt de herijking van het afwegingskader periodiek in de P&C-cyclus op de agenda. Op deze manier houden we grip op de prioritering en fasering van projecten en de inzet die daarvoor nodig is. In Q2-2023 volgt er weer een herijking op het afwegingskader.

WONINGBOUWOPGAVE

Bibliotheek+ Van Wijngaardenlaan

Het burgerinitiatief voor een MFA in de huidige bibliotheek aan de Wijngaardenlaan is niet haalbaar gebleken. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuw voorstel voor de bibliotheek en aan een voorstel om de culturele voorzieningen welke momenteel in het Culturele Centrum aan de Marijkelaan gehuisvest zijn, elders in Voorschoten onder te brengen. Het voorstel hiertoe dient medio 2023 aan de raad te worden voorgelegd, zo is afgesproken.

Starrenburg III

Voor Starrenburg-III is begin '22 een Beeldkwaliteit Plan vastgesteld door de gemeenteraad. Tijdens de goed bezochte webinar in juli '22, heeft de ontwikkelaar het laatste concept Stedenbouwkundig Plan getoond. Het verwerken van alle reacties hierop duurt langer dan verwacht. De inbreng van het Hoogheemraadschap ten aanzien van grondwatermanagement is hierbij cruciaal. De gemeente heeft een toetsende rol en is daarmee afhankelijk van het tempo van de ontwikkelaars.

Intratuin

De realisatie van 129 woningen, waarvan 33 sociale huur appartementen, is in 2022 gestart. Met buurtgemeente Leiden heeft regelmatig overleg plaats gevonden over hoe de nieuwe ontsluitingsweg wordt aangesloten op het nieuwe wegennet van Leiden. Dit in aanvulling op de Intentie-overeenkomst. Voor de verkeersaansluiting van Het Fortuyn van Voorschoten op de Trompweg is een Voorlopig Ontwerp vastgesteld door het college van B&W.

Segaar/Arsenaal

De voorbereidingen voor het project Segaar Arsenaal zijn in de afrondende fase beland. Het concept stedenbouwkundig plan met 100 woningen is grotendeels gereed en door de buurt goed ontvangen. Het ontwerp-bestemmingsplan is gereed en kan binnenkort (voor de zomer) in procedure worden gebracht. Tenslotte wordt de laatste hand gelegd aan de afspraken met de ontwikkelaar in de Anterieure Overeenkomst.

Ontwikkelvisie Centrum

Momenteel wordt in samenwerking met bureau Kuiper Compagnons de Ontwikkelvisie Centrum opgesteld als uitwerkingskader van het rapport Blauwberg. In de Ontwikkelvisie staan de ontwikkelkansen per locatie welke mogelijk op termijn beschikbaar komen in het centrum. Vitaliteit van het centrum is hierbij het centrale criterium. Ook worden voorstellen gedaan voor de openbare ruimte als drager van de integrale kwaliteit van het centrum. Onderdeel van de Ontwikkelvisie is een globale grondexploitatie en een uitvoeringsstrategie. De ontwikkelvisie wordt juli 2023 aan de raad gepresenteerd.

Jan Wagtendonkstraat

Dit project heeft een herstart gekregen waarin de buurt nadrukkelijk wordt meegenomen. In lijn met deze toezegging zijn in 2022 gesprekken met omwonenden gevoerd en werden met een bewonerskerngroep afspraken gemaakt over het proces en de participatieaanpak. Dit afstemmingstraject wordt vervolgd in 2023 en dan wordt ook gestart met wijkbrede bijeenkomsten en een modellenstudie. Het resultaat daarvan zal landen in een uitwerkingskader en aan de Raad worden voorgelegd. Participatie staat hierbij centraal.

Jan Evertsenlaan

In 2022 is gestart met een uitgebreid participatietraject om tot een uitwerkingskader te komen. Er is een wijkbijeenkomst geweest om de start van het participatietraject te markeren. In een klankbordgroep waarin eigenaar, ontwikkelaar en bewoners deelnemen zijn procesafspraken gemaakt over het te doorlopen (participatie)traject. Deze krijgt vervolg in 2023. In afstemming met de klankbordgroep wordt een modellenstudie uitgevoerd op basis van de ingebrachte wensen

van de verschillende betrokken partijen. Het resultaat daarvan wordt verwerkt in een uitwerkingskader en aan de Raad voorgelegd. Ook hierbij staat participatie centraal.

Raadhuislaan

In 2022 is gestart met een traject om tot een uitwerkingskader te komen. Er zijn diverse ontwerpateliers met de ontwikkelende partij geweest en er is een eerste bewonersbijeenkomst geweest om de start van het participatietraject te markeren. De modellenstudie krijgt vervolg in 2023. Een voorkeursvariant zal via een uitwerkingskader aan de Raad worden voorgelegd.

Huize Bijdorp

Het bestemmingsplan voor Huize Bijdorp is onherroepelijk. 2022 heeft voor de congregatie en de erfpachtnemer in het teken gestaan van een formele overdracht naar de nieuwe eigenaar. Deze formele overdracht heeft inmiddels plaatsgevonden. De gemeente en de nieuwe eigenaar hebben in 2022 vooral afstemming gehad in het kader van de uitwerking van de concrete plannen en de voorbereiding van de te verlenen omgevingsvergunning.

Prof. Einsteinlaan 5

Ten aanzien van de herontwikkeling aan de Prof. Einsteinlaan (17 eengezinswoningen & 7 appartementen) is de planvorming zover uitgewerkt dat dit heeft geresulteerd in een concrete omgevingsvergunning-aanvraag, eind 2022.

Taakveld: 8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)

Belangrijkste ontwikkelingen

Voor de ontwikkelingen wordt u verwezen naar de paragraaf grondbeleid

Beoogde resultaten

Voor de resultaten wordt u verwezen naar de paragraaf grondbeleid

Geheel volgens het huidige grondbeleid kiest de gemeente voor een vorm van gebiedsontwikkeling, waarbij duidelijk niet gekozen is voor een ondernemende, maar voor een, in meer of mindere mate, faciliterende rol.

De gemeente beperkt zich grotendeels tot het vaststellen van het bestemmingsplan, het uitvoeren van toezicht op activiteiten van derden en het uitvoeren van verplicht kostenverhaal.

Vanuit 2021 zijn budgetten beschikbaar voor de projecten: Foreschate, Starrenburg III, Intratuin, Einsteinlaan en Raadhuislaan. Deze budgetten zijn beschikbaar als gevolg van afgesloten anterieure of intentie overeenkomsten. In 2022 zijn daar de volgende projecten bijgekomen: Wagtendonkstraat en Jan Evertsenlaan. Ook voor deze projecten zullen intentie en/of anterieure overeenkomsten voor worden afgesloten. Voor het Project Nicolaespark zijn middelen besteed aan een gebiedsvisie en bodemonderzoek. Er is nog geen zicht op concrete bouwplannen.

In de raadsvergadering van 8 december 2022 is geconstateerd dat geen gevolg kan worden gegeven aan het verzoek van amendement 144. Voorts heeft het college de opdracht gekregen om voor het eind van het tweede kwartaal van 2023 te komen met een voorstel voor een oplossing voor de huisvesting van culturele voorzieningen in Voorschoten waarvan de uitvoering tenminste in deze collegeperiode kan worden opgestart.

Voor het project Duivenvoorde Corridor is een grondexploitatie vastgesteld en voert de gemeente actief grondbeleid. Veel middelen en capaciteit zijn ingezet op het juridisch afronden van de onteigening van Noortveer. De jaarrekening geeft hiervan de financiële voortgang weer.

In 2020 hebben wij – conform advies van de commissie bezwaarschriften – het besluit genomen geen subsidievoorschot te verstrekken voor het project Deltaplein, omdat een transparant inzicht in de achterliggende boekhouding vooralsnog ontbreekt. De voorziening voor dit project houden we

in stand omdat de subsidie pas na afloop van de juridische procedures definitief kan worden vastgesteld. Deltaplein heeft momenteel drie rechtszaken geïnitieerd (twee op het bestuursrechtelijke spoor en één civielrechtelijk).

Taakveld: 8.3 Wonen en bouwen

Belangrijkste ontwikkelingen

De vraag naar (specifieke) woonruimte neemt toe.

Het aanbod neemt mogelijk daarentegen af, zoals de trend de afgelopen jaren laat zien.

Realisatie van 20% middensegment wordt onderdeel van de actualisaties van provinciale planlijsten.

De gemeente Voorschoten maakt het mogelijk om ontwikkelaars te binden aan het realiseren van 25% sociaal en 20% middensegment d.m.v. de 'Beleidsregel Woningbouw Voorschoten'.

Beoogde resultaten

- Plan van aanpak opstellen voor een nieuwe visie voor wonen.
- Jaarprestatieafspraken 2023 maken met huurdersorganisaties en corporaties.
- Woningbouwprogrammering (en daarin het aandeel sociaal) realiseren.
- Er komt meer inzicht in de uitbreidingslocatie van woonwagens.

Plan van Aanpak opstellen nieuwe woonvisie 2023

Vanuit de regio Holland Rijnland wordt de Regionale Woonagenda geactualiseerd. De intentie was om deze in 2022 vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland. Parallel daaraan zou een plan van aanpak worden opgesteld om te komen tot een nieuwe lokale woonvisie die aansluit bij de actualisatie van de nieuwe regionale visie. Echter, de vaststelling van de Regionale Woonagenda is uitgesteld tot medio 2023. Daarnaast heeft het Rijk een Nationale Woon - en Bouwagenda uitgebracht die van invloed zijn op het vast te stellen woonbeleid zowel in de regio als op lokaal niveau. De regiogemeenten hebben ervoor gekozen de nieuwe colleges en raden een zienswijze over de regionale Woonagenda te laten afgeven.

Jaarschijfafspraken 2023 maken met huurdersorganisaties en corporaties.

Met de komst van de Nationale Woon – en Bouwagenda zijn ook Nationale Prestatieafspraken gesloten tussen het Rijk, de Woonbond, Aedes en de VNG. Deze afspraken hebben eind 2022 geleid tot een concept Woondeal (Regionale Realisatieagenda Holland Rijnland), die in 2023 vertaald moet gaan worden in concrete lokale prestatieafspraken tussen de gemeente, corporaties en huurdersvertegenwoordigers.

Woningmarktmonitor en betaalbare woningvoorraad

In juni 2022 is de woningmarktmonitor geactualiseerd en is er een presentatie gehouden in de commissie Wonen, Ruimte en Groen waarbij een toelichting is gegeven op de ontwikkelingen van de woningvoorraad binnen Voorschoten.

Medio juli is er een themasessie georganiseerd voor de raad om de raadsleden te informeren over instrumenten die ingezet kunnen worden om een betaalbare woningvoorraad te realiseren. De raad is door middel van informatiebrieven ook geïnformeerd over de zelfbewoningsplicht en het instrumentarium dat in zijn algemeenheid bij kan dragen aan het bevorderen en behouden van een betaalbare woningvoorraad. Dit vooruitlopend op de nieuwe woonvisie die in 2023 opgesteld gaat worden.

Kerngroep Wonen en Bouwen

In 2022 zijn er nog geen nieuwe leden geworven en is gewacht met bijeenkomen tot het nieuwe college is geïnstalleerd. Eind 2022 is de kerngroep bijeen geweest om nader kennis te maken met het College.

Regionale ontwikkelingen

In 2022 is de Bestuursopdracht Wonen afgerond en zijn in december de Regionale Woonagenda en de Regionale Huisvestingsverordening ter inzage gelegd ten behoeve van het afgeven van een zienswijze. De Regionale Woonagenda heeft invloed op de nieuwe lokale woonvisie.

Beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Het VTH-beleidsplan 2016-2019 is in 2021 niet geactualiseerd. De keuze is gemaakt om in het zicht van de Omgevingswet geen nieuw sectoraal beleid te maken. De invoering van de Omgevingswet is ondertussen echter 3 maal uitgesteld, laatstelijk tot 1 januari 2024. Door dit herhaaldelijk uitstel is in 2022 alsnog een concept VTH-beleidsplan voorbereid. De besluitvorming volgt in 2023.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022
35	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	424 (2022)
36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2,0 (2022)
37	Demografische druk	%	CBS	88,9% (2022)
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	€ 1.289 (2022)
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	€ 1.372 (2022)

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil 2022 Begr. na wijziging / rekening
8.1 Ruimte en leefomgeving	Baten	0	35	45	10
	Lasten	-900	-1.186	-1.044	141
	Saldo	-900	-1.151	-1.000	151
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	Baten	2.578	2.026	711	-1.316
	Lasten	-2.641	-2.045	-678	1.366
	Saldo	-63	-18	32	51
8.3 Wonen en bouwen	Baten	634	2.009	1.991	-18
	Lasten	-1.041	-1.127	-1.045	82
	Saldo	-407	882	946	64
Totaal baten		3.212	4.070	2.746	-1.324
Totaal lasten		-4.582	-4.357	-2.768	1.589
Saldo van baten en lasten		-1.371	-287	-22	265
Onttrekking reserves		57	231	63	-167
Toevoeging reserves		0	-1.245	-1.245	0
Mutaties reserves		57	-1.014	-1.182	-167
Programma resultaat		-1.314	-1.301	-1.203	98

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening (voordeel € 151.000)

Het taakveld sluit af met een positief resultaat van € 151.000 met een voordeel op de baten van € 10.000 en een voordeel op de lasten van € 141.000. Het voordeel op de lastenkant wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordeel op de lasten van € 46.000 voor de invoering van de Omgevingswet en extra budget uit de septembercirculaire (€ 34.000) voor de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB). Daarnaast is de deelbijdrage voor Intratuin (€ 25.000) uitgesteld en zijn er minder kosten gemaakt voor advies rondom structuur- en bestemmingsplannen (€ 36.000). Voorgesteld wordt om het niet bestede budget voor de WKB (€ 34.000) en de bijdrage voor Intratuin (€ 25.000) over te hevelen naar 2023. Het voordeel op de baten wordt verklaard door extra niet geraamde ontvangsten.

Taakveld 8.2 Grondexploitaties (voordeel € 50.000)

Op de lastenkant is het voordeel € 1.366.000. Dit is voornamelijk te verklaren door verschuiving van voor het boekjaar 2022 geplande kosten in de tijd en betreft € 350.000 plankosten, € 893.000 verwervingen, € 93.000 bouwrijp maken, € 29.000 woonrijp maken en € 1.000 overige. De batenkant heeft een nadeel van € 1.316.000. De grondexploitatie is budgettair neutraal. Het feit dat er sprake is van een verschil van € 50.000 tussen de baten en de lasten is te verklaren door een hogere dotatie aan de voorziening ad € 9.000 en een lagere doorbelasting van uren ad -€ 59.000.

De grondexploitatie zelf sluit af met een saldo van € 614.000. In 2021 was het saldo € 600.000 en daarmee een minimale verslechtering. Het risicoprofiel laat een grote verbetering zien. Door

voortschrijding van de tijd en meer zekerheid over opbrengsten- en kostenposten is hier de verbetering € 519.000.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen (voordeel € 64.000)

Het taakveld sluit af met een positief saldo van € 64.000. Op de lasten is dit een voordeel van € 82.000 en op de baten een nadeel van € 18.000. Het nadeel op de baten wordt grotendeels verklaard door lagere baten op de bouwvergunningen. Het voordeel op de lastenkant wordt voornamelijk veroorzaakt door een onderuitputting op het budget voor aanjagen en stimuleren van woningbouwprojecten (€ 80.000). Dit budget is bij de voorjaarsnota 2022 incidenteel opgehoogd, maar als gevolg van arbeidsmarktproblematiek niet volledig uitgegeven. Voorgesteld wordt om dit niet bestede budget voor het zogeheten projectbureau wonen volledig door te schuiven naar 2023. Het restantverschil op de lasten betreft andere kleine verschillen (€ 2.000).

Verplichte paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

1.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Voorschoten geheven belastingen, bestemmingsheffingen en rechten. De heffingsbevoegdheid ontleent de gemeente aan een wettelijke grondslag, zoals de Gemeentewet en de Wet milieubeheer. Het invoeren, wijzigen en afschaffen van lokale heffingen is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Onder de belastingen vallen de onroerende-zaakbelastingen, de belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, de hondenbelasting, de toeristenbelasting, de precariobelasting en de reclamebelasting.

Onder de bestemmingsheffingen vallen de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

De rechten omvatten een zeer grote groep belastbare feiten. De belangrijkste hiervan zijn de marktgelden, de begrafenisrechten en de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en gemeentelijke basisadministratie.

Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten geldt dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn en dat opbrengst gebruikt wordt voor de dekking van gemaakte kosten.

1.2 Beleid lokale heffingen

'Inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden leveren een rechtvaardige bijdrage in de gemeentelijke voorzieningen.' Zo is het beleid van de gemeente Voorschoten op het gebied van lokale heffingen samen te vatten. De lokale lastendruk blijft in reële termen gelijk, waarbij er van wordt uitgegaan dat leges en rechten kostendekkend blijven of worden. De OZB wordt, anders dan de gebruikelijke indexering en de gemaakte afspraken, niet verder verhoogd.

1.2.1 Aanpassing belastingen

De geraamde opbrengsten van belastingen zijn voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (geharmoniseerde consumenten-prijzenindex). Onderstaand wordt een aantal aanpassingen nader toegelicht.

OZB

Bij het vaststellen van de begroting 2022 is het inflatiepercentage van 1,4% toegepast en zijn de opbrengsten OZB woningen en niet-woningen hiermee verhoogd. Bij de berekening van de OZB-tarieven voor 2022 is rekening gehouden met bovenstaande uitgangspunten en bij de waardeontwikkeling is uitgegaan van een waardestijging van 7,7% voor de woningen en een waardedaling van 0,6% voor de niet-woningen.

Precariobelasting

De tarieven voor de precariobelasting zijn met het inflatiepercentage van 1,4% verhoogd.

Reclamebelasting

De opbrengst van de reclamebelasting wordt in overleg met de centrumondernemers vastgesteld en is voor 2022 niet verhoogd. Het variabele tarief is gelijk gebleven waarbij ook het minimumtarief (€ 400) en maximumtarief (€ 900) ongewijzigd zijn gebleven.

Hondenbelasting

De opbrengst voor de hondenbelasting is met het inflatiepercentage van 1,4% verhoogd.

Toeristenbelasting

De opbrengst van de toeristenbelasting is met het inflatiepercentage van 1,4% verhoogd.

1.2.2 Aanpassing leges en rechten

Volgens de uitgangspunten in de begroting zijn de leges en rechten voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (consumentenprijsindex). Hierop zijn de volgende uitzonderingen:

- Voor de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk is het tarief ongewijzigd gebleven op een percentage van 5,3% van de bouwkosten;
- Tarieven die door het Rijk worden vastgesteld zijn voor dat bedrag opgenomen.

Riool en Afval

Voor de riolheffing en de afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven, rekening houdend met de egalisatievoorziening 100% kostendekkend moeten zijn. Bij het vaststellen van de begroting 2022 is de opbrengst riolheffing met circa 0,2% verhoogd en zijn de tarieven met circa 0,2% gestegen ten opzichte van 2021. Bij het vaststellen van de begroting 2022 is de opbrengst afvalstoffenheffing met circa 17,1% verhoogd (inclusief 1,4% inflatiecorrectie). De tarieven afvalstoffenheffing zijn hierdoor ook met circa 17,1% gestegen ten opzichte van 2021.

1.3 Overzicht tarieven

De belangrijkste tarieven voor belastingjaar 2022 zijn:

Belastingen	Tarief 2022
Onroerende zaakbelasting voor woningen Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde)	0,1376 %
Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde) Tarief gebruiker (% van de WOZ-waarde)	0,2296 % 0,1953 %
Afvalstoffenheffing <ul style="list-style-type: none"> • Aanleunwoning • Etagewoning met eenpersoonshuishouden • Etagewoning met meerpersoonshuishouden • Overige woonruimte met eenpersoonshuishouden • Overige woonruimte met meerpersoonshuishouden	€ 270,72 € 304,44 € 387,84 € 360,12 € 443,76
Rioolheffing <ul style="list-style-type: none"> • Afvoer afvalwater • Afvoer ander water dan afvalwater	€ 235,32 € 13,92
Hondenbelasting <ul style="list-style-type: none"> • Eerste hond • Tweede hond • Elke volgende hond	€ 89,28 € 134,16 € 177,00

1.4 De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2022 voor de belangrijkste belastingen.

Belastingen	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022
1 OZB Eigenaren	€ 7.403.986	€ 7.355.972
2 OZB Gebruikers	€ 484.228	€ 454.822
3 Roerende ruimte belastingen	€ 6.044	€ 5.615
4 Hondenbelasting	€ 143.676	€ 142.026
5 Precariobelasting	€ 60.939	€ 65.787
6 Toeristenbelasting	€ 86.572	€ 103.183
7 Reclamebelasting	€ 84.157	€ 79.282
8 BIZ-Dobbewijk	€ 27.000	€ 27.293

1.5 De opbrengsten van de gemeentelijke heffingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2022 voor de belangrijkste heffingen.

Heffingen		Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022
9	Afvalstoffenheffing	€ 4.455.014	€ 4.378.578
10	Rioolheffing	€ 2.815.082	€ 2.755.302
11	Marktgeden	€ 37.179	€ 27.036
12	Begrafenisrechten	€ 350.000	€ 343.670
13	Leges wabo	€ 1.825.595	€1.804.423

1.5.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van percelen waarvoor een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen bestaat. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de afvalstoffenheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%. Voor de afvalstoffenheffing is over 2022 uiteindelijk € 700.000 toegevoegd aan de egalisatievoorziening. Dit komt door lagere leasekosten als gevolg van latere leveringen van nieuwe tractievoertuigen, lagere kosten bij het brengstation (milieustraat) door minder bezoekers en afvaltonnages en meer inkomsten door hogere vergoedingen.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	3.039.000	2.694.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen*	-167.000	-250.000
Netto kosten taakveld(en)	2.872.000	2.444.000
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	800.000	867.000
BTW	392.000	367.000
Totaal toerekenbare kosten	1.192.000	1.234.000
Totale kosten	4.064.000	3.678.000
Totale opbrengsten	4.064.000	4.379.000
Dotatie ultimo 2022		700.000
Kostendekkendheid	100%	100%

* betreft inkomsten en onttrekking uit voorziening afvalstoffenheffing.

1.5.2 Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval, hemel- en grondwater na te komen. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de rioolheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%. Voor de rioolheffing is over 2022 uiteindelijk € 198.000 onttrokken aan de egalisatievoorziening. Dit komt door het temporiseren en vertraging van de rioleringsvervangingsopgave.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	2.066.000	2.255.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		-2.000
Inkomsten taakveld(en) onttrekking		
Netto kosten taakveld(en)	2.066.000	2.253.000
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	359.000	389.000
BTW	297.000	311.000
Totaal toerekenbare kosten	656.000	700.000
Totale kosten	2.722.000	2.953.000

Totale opbrengsten	2.722.000	2.755.000
Onttrekking ultimo 2022		198.000
Kostendekkendheid	100%	100%

1.5.3 Marktgeden

Marktgeden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is. De opbrengst is afhankelijk van de daadwerkelijke bezetting van de weekmarkt.

Berekening kostendekkendheid marktged	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	37.000	82.500
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld(en)	37.000	82.500
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	3.000	3.000
BTW	3.000	12.500
Totaal toerekenbare kosten	6.000	15.500
Totale kosten	43.000	98.000
Totale opbrengsten	41.000	29.000
Kostendekkendheid	97%	30%

1.5.4 Begraafplaatsrechten

Begraafplaatsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en het gebruik van de diensten die daarbij worden verleend. De gerealiseerde opbrengst is al een aantal jaar relatief stabiel en is hoofdzakelijk afhankelijk van het aantal begrafenissen. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2022 uit op 57%.

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	309.000	332.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld(en)	309.000	332.000
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
Overhead	240.000	256.000
BTW	14.000	15.000
Totaal toerekenbare kosten	254.000	271.000
Totale kosten	563.000	603.000
Totale opbrengsten	318.000	344.000
Kostendekkendheid	56%	57%

1.5.5 Leges

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Deze tarieventabel bestaat uit drie titels: Algemene dienstverlening, Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen) en Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (specifiek voor ondernemers). Binnen de drie titels zijn de leges onderverdeeld in hoofdstukken waarbinnen de samenhangende tarieven zijn geclusterd. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2022 voor de drie titels uit op respectievelijk 68%, 83% en 25%. Voor de leges omgevingsvergunning is in de voorjaarsnota 2022 een hogere opbrengst vermeld, dit komt door niet geraamde bouwleges voor de herontwikkelingslocatie Intratuin. Dit bedrag is bij de voorjaarsnota toegevoegd aan de egaliseringsreserve bouwleges.

Kostendekkendheid Titel 1: Leges Algemene dienstverlening	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden	382.000	412.000
Toe te rekenen overhead	184.000	199.000
Totale kosten	566.000	611.000
Totale opbrengsten	326.000	417.000
Kostendekkendheid	58%	68%

Kostendekkendheid Titel 2: Leges omgevingsvergunning	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden	398.000	380.000
Toe te rekenen overhead	293.000	317.500
Totale kosten	691.000	697.500
Totale opbrengsten	601.000	579.500
Kostendekkendheid	87%	83%

Kostendekkendheid Titel 3: Leges Europese dienstenrichtlijn	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden	15.000	15.500
Toe te rekenen overhead	13.000	14.500
Totale kosten	29.000	30.000
Totale opbrengsten	6.000	7.500
Kostendekkendheid	21%	25%

1.6 Kwijtschelding

In de raadsvergadering van 2 april 2015 is de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Voorschoten 2015 vastgesteld. Hiermee is het kwijtscheldingsbeleid geactualiseerd. Kwijtschelding is in Voorschoten mogelijk voor de onroerende-zaakbelastingen, de roerende-ruimtebelastingen, de hondenbelasting (alleen eerste hond), de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en het begraaftplaatsrecht (onderhouden begraaftplaats). Ook voor ZZP'ers is het mogelijk om onder dezelfde voorwaarden als privé-personen voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

In 2022 zijn de volgende bedragen uitgegeven voor kwijtschelding.

Belastingen	Raming 2022	Werkelijk 2022
OZB	€ 2.000	€ 1.423
Hondenbelasting	€ 3.000	€ 5.274
Afvalstoffenheffing	€ 172.000	€ 160.196
Rioolheffing	€ 113.000	€ 108.554
Totaal	€ 290.000	€ 275.447

1.7 Ontwikkeling woonlasten

Door de totale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in jaar *t* te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar *t-1* (zoals geproduceerd door het Coelo) en uit te drukken in een percentage kan de ontwikkeling van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden geschetst.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Totale woonlasten gezin Voorschoten in jaar <i>t</i>	€ 1.124,00	€ 1.236,00	€ 1.236,00
Woonlasten gemiddelde voor gezin in <i>t-1</i>	€ 776,00	€ 811,00	€ 811,00
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor (x 100%)	144,8%	152,4%	152,4%

Deze vergelijking laat voor Voorschoten zien dat de woonlasten hoger liggen dan het landelijk gemiddelde.

1.8 Samenwerking diverse gemeenten en het Hoogheemraadschap Rijnland

De volledige heffing en invordering, inclusief de waardering in het kader van de Wet WOZ, is overgedragen aan belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR). Voor de gemeente Voorschoten geldt dit voor de onroerende-zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, precariobelasting, reclamebelasting en de BIZ-bijdragen.

1.9 Algemene ontwikkelingen

Verruiming lokaal belastinggebied

De gemeente is voor de inkomsten voor het overgrote deel afhankelijk van inkomsten vanuit de rijksoverheid. Daarbij zorgt de huidige financieringsystematiek voor schommelingen in inkomsten bij de gemeenten en biedt beperkte ruimte voor autonomie. Vanuit het VNG is er overleg met het Rijk voor meer mogelijkheden voor de gemeente om belasting te heffen. De lastenverzwaring voor inwoners dient vervolgens teruggesluisd te worden via lagere inkomstenbelastingen. Momenteel liggen er voorstellen over de verruiming op lokaal belastinggebied die bedoeld zijn voor de periode na 2025.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Op 29 januari 2015 is de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen" vastgesteld door de raad van Voorschoten. Deze nota formuleert de kaders voor succesvol risicomanagement. Uit de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt dat het weerstandsvermogen van de gemeente Voorschoten op dit moment uitstekend is. De vergelijking tussen het benodigde weerstandsvermogen en de beschikbare weerstandscapaciteit levert immers een ratio weerstandsvermogen op van 3,3.

Risico's

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. Met behulp van een risicomanagementinformatiesysteem prioriteert, analyseert en beoordeelt de gemeentelijke organisatie risico's op systematische wijze. Door een goed systeem van risicomanagement kunnen bestuurders en managers vervolgens voor risico's, die het behalen van de doelstellingen van de organisatie bedreigen, passende beheersmaatregelen nemen.

Onderdeel van het proces van totstandkoming van de jaarrekening is de risico-inventarisatie. Daarbij is organisatie breed een uitvraag gedaan om alle risico's in kaart te brengen. Voor ieder risico is een risicoprofiel opgesteld. De inventarisatie heeft een lijst met in totaal 26 risico's opgeleverd.

Conform de nota "risicomanagement en weerstandsvermogen" toont het onderstaande overzicht de tien grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het overzicht is aangevuld met de getroffen beheersmaatregelen. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gaat het college uit van deze 'top 10'. De top 10 behelst circa 90% van de totale financiële omvang van de risico's. Om voldoende dekking te hebben voor deze kleinere risico's, wordt daarnaast een buffer van 10% (van de benodigde weerstandscapaciteit) van de 10 grootste risico's gehanteerd.

Omschrijving	Maximale omvang	Kans (in %)	Gemiddelde omvang	Risicoprofiel
1. Onvoorziene prijsstijgingen door economische ontwikkelingen	2.500	70	1.250	875
2. Algemene uitkering Gemeentefonds	2.500	70	1.250	875
3. Garantstelling	125.385	1	62.692	626
4. Staat van het riool	1.750	70	875	612
5. Technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan	2.000	50	1.000	500
6. Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (incl. Jeugd)	2.874	30	1.437	431
7. Grondexploitatie Duivenvoordecorridor	2.297	35	1.148	401
8. Schade Vuilwateroverlast	2.500	30	1.250	375
9. Personele bezetting	500	70	250	175
10. Vandalisme aan objecten in openbare ruimten	1.000	30	500	150
Totaal				5.020

(bedragen x € 1.000)

De 'top 10' risico's tellen op tot € 5.020.000. Voor de overige risico's is het uitgangspunt dat deze geschat worden op 10% van de totale omvang van deze 'top 10'. Dit komt neer op € 502.000. Inclusief de opslag voor de overige risico's komt het totaal geactualiseerde risicoprofiel uit op € 5.522.000.

Exogene ontwikkelingen, zoals de extreme inflatie zorgen voor een explosieve kostenstijging. Daarnaast nemen de risico's in de openbare ruimten toe door achterstaand werk en klimaatveranderingen. De omvang van de risico's op de grondexploitatie, Garantstellingen en personele bezetting zijn afgenomen. Het risico op structurele meerkosten vanuit de ontvlechting is geheel komen te vervallen.

Per saldo zijn de financiële risico's van de gemeente opnieuw toegenomen ten opzichte van de risicoparaagraaf in programmabegroting 2023. De programmabegroting 2023 was het laatste P&C instrument waarin het gemeentelijk risicoprofiel was geactualiseerd. In deze jaarrekening komt het risicoprofiel € 0,3 miljoen hoger uit.

De 'top 10' risico's zijn hieronder toegelicht.

1. Onvoorziene prijsstijgingen door economische ontwikkelingen

Door de aantrekkende economie in de afgelopen jaren is er over het algemeen sprake van hogere prijzen voor materiaal en arbeid. Dit wordt versterkt door de Coronapandemie en de Oekraïne-crisis waardoor een tekort aan grondstoffen is ontstaan en de prijzen stijgen. Dit zien we onder andere terug in de aanbestedingen en met name in het ruimtelijk domein. Prijsstijgingen zijn van alle tijden. Echter, sinds begin 2022 zien we een versnelling van buitenproportionele prijsstijgingen. Het risico bestaat dat de aanneemsom het beschikbare budget structureel significant overschrijdt. Dit heeft dan ook effect op het begrotingsaldo en de financiering van de gemeente: de benodigde externe financiering en de rentelasten nemen toe. Daarnaast ontstaat het risico dat bepaalde ambities en beleidsdoelstellingen niet, later of moeizaam gerealiseerd kunnen worden.

Toelichting

Projecten maar ook reguliere (onderhoud) activiteiten ondervinden hinder van schaarste aan personeel en materialen, wat een prijsopdrijvend effect heeft. Gehanteerde indexeringen zijn onvoldoende om de stijging van de prijzen voor (infrastructurele) werken door hoogconjunctuur op te vangen. Daarnaast kan dit ook resulteren in aanbestedingen die fors duurder uit dreigen te vallen dan begroot. De gemeentelijke uitgaven op inkopen bedragen op jaarbasis gemiddeld € 25 miljoen. Bij een prijsstijging die gemiddeld 10% hoger ligt dan het prijsniveau waarmee in de begroting rekening is gehouden komt dit neer op € 2,5 miljoen aan hogere uitgaven. De kans dat de gemeente in 2023 en de jaren erna een dergelijke prijsstijging zal moeten opvangen beschouwen wij als zeer reëel. Vandaar dat de kans op dit risico op 70% wordt gesteld.

Beheersmaatregelen

Gedurende de verschillende fasen van de projecten en/of activiteiten moeten kostenraming zo goed mogelijk geactualiseerd worden op basis van de marktontwikkelingen. Ontwikkelingen omtrent, aanneemsommen, indexeringen, inflatie en de eventuele overschrijdingen volgen we op de voet om de financiële risico's te beoordelen. Aan de hand hiervan worden significante afwijkingen op het prijspeil gesignaleerd en waar mogelijk wordt dit aangepast in de ramingen.

2. Algemene uitkering Gemeentefonds

De gemeente loopt het risico op lagere inkomsten algemene uitkering gemeentefonds door exogene ontwikkelingen zoals:

- Nadelige herverdeel-effecten bij wijzigingen in het verdeelmodel;
- Een lagere uitkering van de onderbesteding van het BTW compensatiefonds. (Het BTW compensatiefonds is een fonds dat is gevoed door een onttrekking uit het gemeentefonds. Gemeenten kunnen de BTW die zij hebben betaald voor het uitvoeren van overheidstaken bij dit fonds declareren. Indien er na het verstrijken van een boekjaar nog middelen resterend in

dit fonds, dan worden deze teruggestort naar het gemeentefonds en over de gemeenten verdeeld via de algemene uitkering. Bij het opstellen van de begroting dienen de ramingen van inkomsten uit deze onderbesteding gebaseerd te zijn op het laatste realisatiejaar. Het risico bestaat dat er minder uit dit fonds naar de algemene uitkering terugvloeit terug vloeit dan in het voorgaande jaar.);

- Een lager macrobudget gemeentefonds door onderbesteding van de rijksbegroting (trap op, trap af);
- Ontwikkelingen in de uitkeringsbasis.

Toelichting

De ontwikkelingen op het gebied van de herverdeling van het gemeentefonds worden op de voet gevolgd. Met de meicirculaire 2022 is bekend geworden wat de herverdeeleffecten zijn van de wijzigingen van het objectief verdeelmodel. Voor gemeente Voorschoten pakt het herverdeeleffect structureel nadelig uit met een korting die uiteindelijk kan oplopen tot € 140 per inwoner. Het rijk heeft in de meicirculaire besloten een ingroeipad te hanteren, waarbij het tekort per gemeente in deze kabinetsperiode maximaal mag oplopen tot € 37,50 per inwoner in 2025. Dit is dan ook zo verwerkt in voorliggende begroting.

Hoe dit herverdeeleffect uit zal pakken vanaf 2026, hangt af van een evaluatie van het gewijzigde verdeelmodel, en besluiten over een eventueel nieuw ingroeipad door een volgend kabinet. Het risico bestaat dat het tekort vanaf 2026 nog verder zal oplopen tot maximaal € 140 per inwoner (een verdere daling van de inkomsten met € 102,50 per inwoner). Dit risico loopt de gemeente vanaf 2026 en bedraagt maximaal jaarlijks structureel € 2,63 mln. (25.650 inwoners * € 102,50).

Het maximale risico op de overige beschreven ontwikkelingen wordt geraamd op € 0,3 miljoen. Door nadere afspraken tussen Rijk en VNG over het vastzetten van de volumecomponent van het accres in de jaren 2022-2025 is het risico van nadelige gevolgen door onderbestedingen van de rijksbegroting niet langer aanwezig. Het risico op nadelige effecten op de inkomsten door een hogere beroep op het BTW compensatiefonds en mutaties in de uitkeringsbasis blijft wel aanwezig.

Beheersmaatregelen

In de raming van de algemene uitkering gemeentefonds is in de begroting met ingang 2026, een stelpost opgenomen voor inkomstenderving algemene uitkering als gevolg van een verdere oplopende korting/ als gevolg van het herverdeeleffect. Daarbij is uitgegaan dat ook in 2026 het huidige ingroeipad wordt voortgezet, wat betekent dat de korting in 2026 oploopt met €15 per inwoner. Hiervoor is in de begroting m.i.v. 2026 een stelpost opgenomen van € 385.000.

Rekening houdend met genomen beheersmaatregelen is het maximale risico op een nadeel uit de herverdeling € 2,2 mln. Het maximale risico op de overige beschreven ontwikkelingen wordt geraamd op € 0,3 miljoen. Hiermee wordt het maximale risico algemene uitkering gemeentefonds geschat op € 2,5 miljoen. De kans op dit risico wordt hoog ingeschat en daarom geraamd op 70%.

3. Garantstelling

Het financiële risico dat de gemeente loopt als een garantienemer niet aan zijn of haar betalingsverplichtingen kan voldoen en de geldverstrekker een beroep doet op de door de gemeente afgegeven garantie.

Toelichting

Conform de Financiële Verordening artikel 8 besluit het college niet over het verstrekken van garanties groter dan € 75.000 dan nadat de raad gelegenheid heeft gehad wensen en bedenkingen te uiten. Een actief garantiebeleid vergt ook een actieve sturing op de risico's van afgegeven garanties. Tot op heden zijn er geen signalen binnengekomen dat partijen niet aan hun betalingsverplichtingen konden voldoen en is er nooit door geldverstrekkers aanspraak gemaakt op eerder afgegeven garanties. De kans dat het risico zich zal voordoen wordt om die reden als laag

ingeschat, namelijk maximaal 1%. De financiële impact kan wel heel groot zijn. De maximale omvang van alle nog openstaande bankgaranties aan instellingen en particulieren bedraagt ultimo 2022 € 125,4 miljoen. Doordat partijen hebben afgelost op de openstaande leningen is de totale schuld waar de gemeente borg voor staat met ruim 4 miljoen afgenomen. Vooralsnog kan hiermee het risicoprofiel vastgesteld worden op ca. € 0,63 miljoen.

Beheersmaatregelen

Het gemeentelijk beleid is erop gericht dat er geen nieuwe garantstellingen zonder waarborg worden afgegeven. Bij de afgifte van garanties door de gemeente wordt er gekeken naar de kredietwaardigheid van de partijen. Daarnaast worden de hiernavolgende beheersmaatregelen toegepast:

- Jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening worden de financiële gegevens van de geldnemende organisaties beoordeeld.
- De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.

4. Staat van het riool

Door achterstaand onderhoud van het riool en veranderende klimaatomstandigheden bestaat het risico dat een deel van het riool verzakt of het begeeft.

Toelichting

Momenteel is onvoldoende inzicht in de status van rioolobjecten door verouderde en/of niet uitvoeren van inspecties op de objecten. Geschat wordt dat bij 5% van het riool sprake is van een erbarmelijke staat. Voor de totale vervanging van het riool zou een investeringsbedrag van € 35 miljoen nodig zijn. Voor een onvoorziene vervanging van 5% van het totale riool zou maximaal een bedrag van € 1,75 miljoen nodig zijn. Gelet op de klimaatveranderingen wordt de kans ingeschat op hoog, 70%.

Beheersmaatregelen

Bij het vervangen van het riool werkt de gemeente zo veel als mogelijk risico gestuurd. De inventarisatie van de staat van het riool zal in 2023 worden afgerond. Het op te stellen IWKP 2024-2028 zal toezien op het inlopen van achterstaand onderhoud.

5. Technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan

De kwaliteit van het beton bij de Tunnel Horst en Voordelaan ter hoogte van het gesloten / overkluizend spoordragend deel verkeert mogelijk in slechte staat. De onzekerheid over de eventuele hoogte van deze kosten, brengt een financieel risico met zich mee. Eventueel herstel hiervan vormt een kostenpost die niet begroot is.

Toelichting

ProRail heeft IV infra opdracht gegeven voor betononderzoek aan de toeritten, West en Oost. Op basis van de verzamelde gegevens uit het onderzoek wordt een herbeoordeling uitgevoerd. Na de resultaten van het betononderzoek worden de acties en kosten i.o.m. ProRail en gemeente Voorschoten besproken. De gemeente moet deze kosten volledig betalen, alleen zijn de kosten momenteel nog niet in te schatten.

Beheersmaatregelen

De ontwikkelingen en onderzoeken vanuit ProRail omtrent de technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan worden nauwlettend in de gaten gehouden. Indien nodig wordt de begroting, kosten raming en kans hierop aangepast.

6. Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (incl. Jeugd)

De gemeente loopt het risico op hogere uitgaven binnen het sociaal domein door het open einde karakter van onder andere de jeugdhulp en de Wmo. Factoren die hierbij een rol spelen zijn de stijging van de omgang van de doelgroep, de stijging van de zorgkosten en de toenemende complexiteit van zorgvragen.

Toelichting

Bij het bepalen van het maximale risico wordt uitgegaan van 20% van het totale budget in 2023 van € 14,4 miljoen. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op redelijk klein (30%), omdat de begroting in de reguliere P&C-cyclus wordt aangepast op basis van de laatste prognoses.

Beheersmaatregelen

Gedurende de P&C-cyclus wordt gerapporteerd over de eventuele ontwikkelingen die zich voor hebben gedaan. Eventuele financiële consequenties worden in de reguliere P&C-cyclus verwerkt. Daarnaast bestaat er sinds 2021 een dashboard voor zowel jeugdhulp als de Wmo, waarmee de sturing is verbeterd. Ten slotte wordt er gewerkt aan het implementeren van kostenbesparende maatregelen.

7. Grondexploitatie Duivenvoordecorridor

Financieel verlies op de grondexploitatieprojecten en bestuurlijke imago schade.

Toelichting

In bovenstaande tabel is het risicoprofiel op eindwaarde opgenomen. Op basis van de mondiale prijsstijgingen, veroorzaakt door de hoge vraag naar grondstoffen en het beperkte aanbod door o.a. de coronacrisis en de Oekraïne-crisis, is het risicoprofiel geactualiseerd. Daarbij is uitgegaan van onderstaande risico's:

1. Hogere plankosten € 155.000, kans 25%
2. Hogere kosten, slopen, saneren € 70.000, kans 50%
3. Hogere kosten archeologie € 87.000, kans 25%
4. Hogere kosten woonrijp maken € 552.000, kans 25%
5. Conjunctureel-vertraging € 617.000, kans 25%
6. Conjunctureel-opbrengstdaling € 798.000, kans 50%
7. Niet ontvangen Provinciale subsidie fase € 18.000, kans 50%

De omvang van het risico bedraagt daarmee op € 2.297.000 en is daarmee € 374.000 afgenomen ten opzichte van de laatste actualisatie. Ook de kans dat deze financiële risico's zich zullen voordoen is flink afgeschaald. Deze komt nu uit op gemiddeld 35%. Bij de vorige actualisatie kwam deze nog uit op 49%. De oorzaak van de daling van de risico-omvang en de kans is dat de grondexploitatie Duivenvoordecorridor nu verder in uitvoering is.

Beheersmaatregelen

- Projectrapportages
- Jaarlijkse en tussentijdse bijstelling van de grondexploitatie.

8. Schade Vuilwateroverlast

Als gevolg van storingen, menselijk handelen, verstoppingen, breuk of ander externe onverwachte situaties (stroomstoring/hevige regenval/uitval hoofdgemalen van hoogheemraden) kan het sprake zijn van een niet goed functionerend rioolstelsel water vuil water in het openbaar gebied loopt.

Toelichting

Door klimaatveranderingen neemt de kans op extreme regenval en stroomuitval toe. Het risico daarbij is dat het riool het water niet goed kan verwerken. Het riool in Voorschoten is grotendeels een gemengd stelsel; schoon en vuil water worden door dezelfde rioolbuis getransporteerd. In geval van overstromingen van het riool zal daardoor vervuild water aan de oppervlakte komen. Verwacht wordt dat in dat geval enkele straten onder zouden kunnen lopen. Geschat wordt dat het

herstel van de schade de gemeente maximaal € 2,5 miljoen zal kosten. De kans dat dit gebeurd is de afgelopen jaren door de klimaatveranderingen toegenomen en wordt geschat op 30%.

Beheersmaatregelen

Tijdig onderhoud aan de riolering. Door daarbij een programma op te zetten dat het gemeente stelsel wordt vervangen door een gescheiden stelsel kan de kans op vuilwateroverlast aanzienlijk worden verkleind.

9. Personele bezetting

Het aantrekken en behouden van voldoende en kwalitatief goed personeel is afhankelijk van de aantrekkingskracht van de gemeente op nieuwe medewerkers en het aanbod op de arbeidsmarkt. Op het moment dat vacatures niet kunnen worden ingevuld kan het noodzakelijk zijn gebruik te maken van duurdere inhuur.

Toelichting

Voor steeds meer functies zijn moeilijk of geen geschikte kandidaten te vinden. De krapte op de arbeidsmarkt neemt steeds meer toe. Bij de start van de zelfstandige gemeentelijke organisatie per 1 september 2021 was een groot deel van de functies vacant. Daarnaast zorgen de vergrijzing van het personeelsbestand en nieuwe gemeentelijke opgaven zoals verduurzaming, inburgering, opvang van Oekraïners en statushouders voor een toegenomen vraag naar nieuw personeel. Om de bedrijfsvoering en/of de voortgang van de collegeprogramma's niet in gevaar te brengen, is het op bepaalde functies steeds vaker noodzakelijk om in te huren. Soms levert ook dat een probleem op, omdat goede inhuurkrachten ook steeds schaarser worden. Het risico raakt de financiën (de noodzaak om in te huren wordt steeds groter, wat hogere kosten met zich meebrengt) en de bedrijfsvoering (taken kunnen in het gedrang komen en kennis kan verdwijnen uit de organisatie). Omdat er in de begroting 2023 e.v. ruimte is gecreëerd om de krapte op de arbeidsmarkt op te vangen wordt de maximale omvang naar beneden bijgesteld van € 1 mln. naar € 500.000. De kans dat dit risico zich zal voordoen wordt geschat op 70%.

Beheersmaatregelen

De gemeente heeft de ambitie medewerkers te werven en aan zich te binden om minder afhankelijk te zijn van inhuur. Daarvoor hebben we een aantrekkelijk aanbod aan uitdagingen, opgaven en ambities met passende arbeidsvoorwaarden neergezet en wordt stevig ingezet op het werven van eigen personeel. Om de bedrijfsvoering en/of de voortgang van de collegeprogramma's niet in gevaar te brengen, is inhuur onvermijdelijk. Daarbij kan in 2023 nog gebruik gemaakt worden van de tijdelijke OTO-gelden. Verder wordt gekeken naar diverse maatregelen om de positie als werkgever aantrekkelijker te maken.

10. Vandalisme aan objecten in openbare ruimten

Vandalisme in alle vormen (brandstichting, slopen, graffiti) brengen schade toe aan de objecten openbare ruimte, waardoor de functionaliteit en/of de gebruiker in gevaar komt. Het gevolg is herstellen van de beschadigde objecten in de openbare ruimte.

Toelichting

Vandalisme komt helaas steeds vaker voor. In geval van schade aan objecten in de openbare ruimte kan dat effect hebben op de functionaliteit of het gebruik en zal de schade moeten worden hersteld. Geschat wordt dat dit schadebedrag maximaal 1,0 miljoen per schadegeval kan bedragen. De kans dat dit zich de komende jaren kan voordoen wordt geschat op 30%.

Beheersmaatregelen

Bij het aanleggen/ vervangen van objecten in de openbare ruimten gebruik maken van materialen die hufter proof zijn of eenvoudig zijn te reinigen. Daarnaast zullen de herstellkosten daar waar mogelijk worden verhaald op de vandalen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm. Die ratio geeft de verhouding weer tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten is in onderstaande figuur weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 18.535.000}}{\text{€ 5.522.000}} = 3,3$$

De raad heeft bepaald om als beschikbare weerstandscapaciteit mee te nemen: de Algemene reserve (bestaande uit de vrij besteedbare concernreserve en de reserve weerstandsvermogen) en de Begrotingspost onvoorzien. De stand van de algemene reserve is per balansdatum 31-12-2022 € 18.509.000. De begrotingspost onvoorzien bedraagt € 26.000. Daarmee komt de beschikbare weerstandscapaciteit uit op € 18.535.000.

De omvang van het benodigde weerstandsvermogen is gestegen ten opzichte van de jaarrekening 2021. De Reserve Weerstandsvermogen is in 2022 opgehoogd naar € 5.200.000. De omvang van de reserve blijkt niet langer voldoende om alle risico's af te dekken. Om die reden wordt in het resultaatbestemmingsvoorstel van jaarrekening 2022 voorgesteld om, ten laste van het resultaat, de reserve weerstandsvermogen met € 0,4 miljoen te verhogen tot € 5,6 miljoen. Bij de beoordeling van het weerstandsvermogen is meegewogen dat de kans zeer klein wordt geacht dat alle risico's zich daadwerkelijk voordoen in hetzelfde jaar en mocht dat uiteindelijk toch het geval zijn er altijd nog teruggevallen kan worden op de concernreserve.

De raad heeft besloten om minimaal een ratio van 1,0 te hanteren met een streefratio van 1,4 wat staat voor voldoende weerstandscapaciteit. Hierbij wordt de normeringssystematiek voor weerstandsvermogen gehanteerd, die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de universiteit Twente. Zij hanteren de volgende waarderingstabel ratio weerstandsvermogen:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvermogen van de gemeente Voorschoten is door de toegenomen risico's weliswaar lager dan in 2021, maar nog steeds uitstekend.

Kengetallen

Per 2015 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In de begroting en jaarrekening worden een zestal kengetallen opgenomen. De kengetallen maken het de leden van provinciale staten en de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente. Eerst wordt de samenvatting van de kengetallen weergegeven gevolgd door een toelichting.

Indicatoren Voorschoten VNG

Kengetallen:	Indicatoren Voorschoten (%)			Normen VNG (%)		
	2021	2022		Voldoende	Matig	Onvoldoende
	Verslag	Begroting	Verslag			
1a. Netto schuldquote	31	55	21	<100	>100 / <130	>130
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	26	53	16			
2. Solvabiliteitsratio	43	33	43	>50	<50 / >20	<20
3. Structurele exploitatieruimte	3,4	2,4	6,3	>0,6	<0,6 / >0	0
4. Grondexploitatie	5	11	5	Geen norm		
5. Belastingcapaciteit	144,8	152,4	152,4	<100	>100 / <120	>120

1. Netto schuldquote

De netto-schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van begroting en jaarverslag. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting 'vastligt' voor rente en aflossing. De bovenstaande tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug, bijv. SVN-startersleningen).

2. Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen).

3. Structurele exploitatieruimte

De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten. Dit laat zien in hoeverre de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

4. Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

5. Belastingcapaciteit

De indicator 'belastingcapaciteit' drukt uit hoe de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De woonlasten in Voorschoten liggen hoger dan het landelijk gemiddelde en ook de ontwikkeling van de woonlasten ligt hoger dan gemiddeld. Dit laatste wordt voornamelijk veroorzaakt door de hoge OZB. De

structurele weerstandscapaciteit; maw, over welke capaciteit beschikt de gemeente om structureel tegenvallers op te vangen, is daarmee onvoldoende.

Conclusie voor de financiële positie

De uitkomsten van de kengetallen geven aan dat de financiële positie van de gemeente voldoende/redelijk is. Uit de netto schuldquote blijkt dat de rente en aflossingen gedekt zijn. De solvabiliteit blijft volgens de VNG-normering "matig" maar bij verkoop van de in exploitatie genomen gronden "Duivenvoorde Corridor" zal een aanzienlijk deel van de leningen die zijn aangegaan voor de financiering van de grondexploitatie worden afgelost. Hierdoor zal de solvabiliteit gaan verbeteren. De structurele exploitatieruimte laat zien dat de structurele lasten in 2022 volledig gedekt worden door structurele baten. Daarbij moet geconcludeerd worden dat de gemeentelijke woonlasten hoger liggen dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen binnen de gemeente zoals wegen, riolering, groen en gebouwen-vertegenwoordigen een waarde van circa 260 miljoen euro. De diverse kapitaalgoederen zijn onderdeel van de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer, 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie en 7.2 Riolering. Het beleidsmatige deel van vastgoed staat beschreven onder 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

Voor het goed functioneren van de samenleving is het noodzakelijk dat de gemeente haar eigendommen in goede staat onderhoudt. In samenwerking met betrokken partijen streven wij naar een aantrekkelijke en groene leefomgeving en gemeentelijke gebouwen die optimaal de maatschappelijke functies faciliteren. In samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen wordt hier invulling aan gegeven. De kapitaalgoederen worden beheerd op basis van beheerplannen en worden onderhouden op een beeldkwaliteitsniveau C (laag). Dit houdt een sobere kwaliteit in waarbij de veiligheid is gewaarborgd en kapitaalvernietiging zoveel als mogelijk wordt voorkomen. De professionalisering van het beheer van de openbare ruimte is het afgelopen jaar voortgezet.

Doelstellingen

De openbare ruimte van Voorschoten ontwikkelt zich de komende jaren steeds verder naar een groenere, duurzame, inclusieve en klimaatbestendige leefomgeving. We willen die ontwikkeling vormgeven terwijl er ook gebouwd en onderhouden moet worden. De beheervisie legt de verbinding tussen het strategisch en tactisch beleidskader naar in dit geval de beheerplannen. De huidige visie op beheer is in de praktijk ingebed in de bestaande en (nieuwe) beheerplannen 2023-2026. Op strategisch niveau zijn de beleidsontwikkelingen vastgelegd in de Structuurvisie Voorschoten 2025. Een deel van deze documenten krijgt op termijn een plek binnen de Omgevingsvisie en de Omgevingsplannen.

De ontwikkeling van de leefomgeving vraagt om aanpassingen van het dagelijkse beheer van de openbare ruimte. De gemeente Voorschoten heeft hierin de afgelopen jaren ook ontwikkelingen doorgemaakt. In het verleden werd gestuurd op activiteiten en frequenties in het onderhoud. Tegenwoordig sturen we op beeldkwaliteit via de (CROW) Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek CROW systematiek. Voor Voorschoten is de gewenste (beeld)kwaliteit C-niveau vastgelegd. In de beheervisie ligt de nadruk op risicogestuurd beheer, ook wel levensverlengend beheer genoemd. Bij risicogestuurd beheer wordt op basis van een weging van risico's beheerkeuzes voorgelegd aan het bestuur. Deze keuzes vinden plaats op basis van resultaten uit inspecties. Deze manier van beheren biedt de kans om opgaven beter te combineren en verder vooruit te plannen. Zo kan nog beter worden aangegeven welke budgetten nodig zijn voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Beheerplannen

In 2016 zijn een achttal beheerplannen voor de periode 2016-2020 vastgesteld. Elke gemeente dient te beschikken over actuele beheerplannen, dit is onder andere een eis van de provincie. Eind december 2021 zijn er aan de raad geactualiseerde beheerplannen voorgelegd voor de periode 2021-2023. In 2022 is de gemeente aan de slag gegaan met het opstellen van nieuwe beheerplannen. Verschillende van deze oude (deels geüpdatet) beheerplannen waren namelijk nog gebaseerd op de uitgangspunten rondom onderhoudsniveau B en kwamen dus niet overeen met het huidige vastgestelde kwaliteitsniveau C. Daarnaast zijn er inmiddels nieuwe inspectiemethodieken en hebben er wijzigingen plaatsgevonden in het gemeentelijk areaal. Eind 2022 is de voorbereiding gerealiseerd dat er bij de beheerplannen Wegen, Kunstwerken, Groen, Spelen, Straatmeubilair en RVV sprake is van volledig nieuwe beheerplannen. Bij beheerplan Openbare Verlichting is er een nieuwe financiële vertaalslag gemaakt. Voor de verkeersregelinstallatie wordt in 2023 voor het beheer en onderhoud een regionaal beheerplan opgesteld, met als doel het (technisch) beheer onder te brengen bij de Leidse regio. Bij het

opstellen is hierbij uitgegaan van het vastgestelde onderhoudsniveau C en is er bij de financiële doorrekening van de beheerplannen uitgegaan van actueel prijspeil.

Onderhoudsplannen

In onderstaande tabel zijn de diverse onderhoudsplannen (gebaseerd op de laatst actuele informatie) en de status van het areaal weergegeven.

Onderhoudsplan	Kwaliteitsniveau	Areaal- gegevens	Toelichting
Civieltechnische kunstwerken 2023-2026	C	107 stuks	Van het areaal voldoen 13 stuks niet aan het kwaliteitsniveau. Alle bruggen zijn gereinigd en er is diverse onderhoud uitgevoerd zoals het aanbrengen van slijtlagen, schilderen stijlen, diverse herstelwerkzaamheden. De twee bruggen aan de Valkeweg zijn vervangen. De voorbereiding voor het vervangen van de brug aan de Horstlaan is uitgevoerd. De brug wordt medio juli 2023 vervangen. Prorail heeft nog geen resultaten van het betononderzoek aan de toeritten van de Tunnel Horst en Voordelaan. Na de resultaten worden in 2023 de acties bepaald.
Groen 2023-2026	C	Groen: circa 103 ha Bomen: 11.889 stuks	In de gemeente zijn diverse vervangingsprojecten van groen uitgevoerd waardoor circa 90% van het areaal voldoet aan kwaliteitsniveau C. Er zijn extra werkzaamheden uitgevoerd om de schade aan de bomen van de winterstormen Eunice en Franklin te herstellen. Groenproject 't Wedde fase 3 is afgerond. Op basis van Europese wetgeving wordt de duizendknoop en de reuzenberenklauw bestreden. Het frequent maaien en het maaisel van de duizendknoop af voeren heeft ervoor gezorgd dat het oppervlakte op enkele locaties is afgenomen. De proactieve bestrijding van de eikenprocessierups in Voorschoten heeft tot gevolg gehad dat deze rupsen niet voor overlast hebben gezorgd. Vanuit het bijenactieplan zijn er samen met de bijenambassadeurs diverse beheermaatregelen uitgevoerd, zoals aanpassingen in het maai-beheer, aanplant van bomen, beplanting en bloembollen voor extra voedsel.
Integraal waterketenplan 2019-2023 (IWKP)	Basis	Riool: circa 144 km Gemalen: 100 stuks	In afwachting van de nieuwe programmering op basis van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) is de vervanging van oude riolering hier en daar vertraagd. Door dit uitstel is de onderhoudsachterstand van de riolering toegenomen van 19% naar 30%. De toename van achterstallig onderhoud is verspreid over het hele dorp. In 2023 worden de plannen gemaakt voor om deze achterstand in te halen in de komende jaren. In Q2 2023 wordt gestart met de (riool)renovatie van Raadhuislaan / Oranjeboomstraat e.o. en wordt er een start gemaakt met het vervangen van de hoofdpersleiding van gemaal Molenlaan.

Openbare verlichting (Notitie exploitatiekosten Openbare Verlichting)	C	Lichtmasten: 4.439 stuks Armaturen, ABRI's, MUPI's, en digitale informatieborden: 4.589 stuks Lampen: 4.628 stuks Kabel: 56 km Voedingskasten: 14 stuks	Van het areaal zijn de lichtmasten en armaturen op orde en voldoen aan het kwaliteitsniveau C. Van alle armaturen is 47% uitgevoerd in een energiezuinige LED variant. Van deze LED armaturen is 26% voorzien van een dimscenario, de overige 74% is een ongedimd LED armatuur. Vrijwel alle conventionele armaturen zijn ongedimd.
Spelen 2023-2026	C	430 stuks	De periodieke veiligheidsinspecties zijn uitgevoerd, Alle speelvoorzieningen voldoen hierdoor aan het gewenste kwaliteitsniveau. Speeltoestellen die kapot of verouderd waren zijn 1 op 1 vervangen. De speelplekken Mathilde Wibauterf en Brunita J. Gemmekelaan zijn na participatie met omwonende opnieuw ingericht.
Tractie	Sober	20 motorrijvoertuigen	In 2022 zijn er 5 nieuwe voertuigen geleverd. Bij het aanschaffen van de voertuigen wordt waar mogelijk rekening gehouden met het milieu door te kiezen voor elektrische varianten.

Vastgoed		Maatschappelijk & commercieel:13 Sport & bewegen:5 Eigen huisvesting: 5 Woningen: 3 Bijzondere objecten: 6 Panden die worden afgestoten: 3	<p>In 2020 heeft de raad het beheerplan vastgoed 2021-2024 vastgesteld. Hierin is een indeling gemaakt naar een kern- en strategische portefeuille. Ook in 2022 was deze verdeling in de vastgoedportefeuille van kracht. Voor de kernportefeuille (het maatschappelijk vastgoed waar geen verandering in gebruik en functie is voorzien) is het uitgangspunt om deze sober en doelmatig in stand te houden. Zoals voorzien is het gebruik en de functie van de kernportefeuille niet veranderd.</p> <p>Er is buiten het planmatig onderhoud voor diverse panden ook het reguliere reparatie- en contractonderhoud voor alle panden verricht. Bij de strategische portefeuille, waar een verandering qua gebruik en functie in de nabije toekomst wordt voorzien, is het uitgangspunt om met calamiteitenonderhoud het object in feite wind- en waterdicht te houden. Uitzondering hierop is Leidseweg 25, het gemeentehuis, waar in 2022 maatregelen zijn doorgevoerd die als doel hadden om het gebruikscomfort te verhogen.</p> <p>In 2022 zijn ook de panden die in beheer en exploitatie zijn bij Sportfondsen conform het vastgestelde meerjarenonderhoudsplan onderhouden. In de loop van 2022 bleek echter dat niet alle geplande onderhoud diende of kon worden uitgevoerd. Voor Sporthal De Vliethorst was in 2022 gepland om de luchtbehandelingskast te vervangen. Dit bleek echter niet te kunnen daar het voorbereidende technisch werk daartoe niet in 2022 kon worden gedaan. Het ontbreken van menskracht is daar debet aan. Dit zal in 2023 worden gedaan. Ondanks dit zijn de panden conform wet- en regelgeving onderhouden. Het welzijn en veiligheid van bezoeker en gebruikers is niet in geding geweest. In 2023 wordt de herijking van het beheerplan ingezet.</p>
Verkeersregel- installaties update 2021-2022	C	11 stuks	In 2022 zijn de laatste VRI's aangesloten op mobimeastro en hiermee zijn alle VRI's aangesloten op provinciale netwerk. Het streven is om medio 2023 het beheer van de VRI's regionaal onder te brengen (gemeente Leiden).
Water BHP 2016-2020 IWKp 2019-2023	-	circa 22,4 km	In afwachting van de nieuwe programmering op basis van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) is de vervanging van waterbouwkundige kunstwerken waar mogelijk uitgesteld. Om de doorstroming van de watergangen te borgen worden baggerwerkzaamheden uitgevoerd. Ook wordt er een start gemaakt met de inspectie waar uit een meer jaren plan gemaakt zal worden.

Wegen 2023-2026	C	1.0790.000 m2	5% van het areaal ligt onder het ambitieniveau laag, kwaliteitsniveau C. Ten opzichte van eerdere jaren is er een opgaande trend in de kwaliteit waar te nemen. Deze kwaliteitsverbetering is het gevolg van de groot onderhoudsprojecten van de afgelopen jaren. Er is groot- en klein onderhoud aan de voet- en fietspaden verricht en aan de Veurseweg is de geluidsreducerend deklaag asfalt vervangen.
Wegmeubilair 2023-2026	C	Circa 7.620 stuks	Van het areaal wegmeubilair voldoet 81% aan het kwaliteitsniveau C. Alle borden zijn gereinigd. Verspreid over Voorschoten is er diverse onderhoud uitgevoerd zoals het vervangen van verkeers- en straatnaamborden, vervangen diverse fietsbewegwijzering, vervangen schrikhekplanken en het schilderen en vervangen van fietsnietjes.

Budgettair kader

Exploitatie

Kapitaalgoed	Begroot na wijziging	Werkelijk	Restant	Toelichting
Wegen	1.379	1.284	95	Herstelwerkzaamheden asfalt, bestrating, markeringen en inspecties
Civieltechnische kunstwerken	164	157	7	Reinigingen, schilderen, herstelwerkzaamheden en inspecties
Openbare verlichting	517	441	75	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen, elektrakosten
Verkeersregelinstallaties	215	171	44	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen
Wegmeubilair	71	56	15	Reinigen, herstellen en vervanging
Riolering (IWKP)	1.330	1.418	-87	Reparaties, verhelpen storingen, reiniging en inspecties
Oppervlaktewater	550	456	94	Maaien en krozen, baggeren, reparaties beschoeiingen
Groen & bomen	1.181	1.161	20	Onderhoud beplanting, bomen, maaien gras, verwijderen onkruid en zwerfvuil, herstellen en vervanging van beplanting en bomen
Speelvoorzieningen	290	248	42	Veiligheidscontroles, reparaties en onderhoud
Voertuigen	628	629	-1	Belastingen, verzekeringen, brandstof en onderhoud
Vastgoed	1.816	1.458	358	Dagelijks en planmatig onderhoud, elektra, water

Bedragen x € 1.000 (incl. dotatie voorziening en kapitaallasten, excl. interne uren)

Investerings

Kapitaalgoed	Begroot na wijziging	Werkelijk	Restant
Wegen	0	0	0
Civieltechnische kunstwerken	0	0	0
Riolering (IWKp)	1.930	5	1.925
Waterbouwkundige kunstwerken	0	40	-40
Tractie	48	0	48
Verduurzaming vastgoed	315	62	254

Bedragen x € 1.000 (toelichting: een groot aantal investeringen zijn bij de najaarsnota 2022 doorgeschoven naar toekomstige jaren)

In de tabel met de beheerplannen en areaalgegevens is aangegeven wat er het afgelopen jaar is uitgevoerd en hiermee wordt het grootste deel van de afwijkingen verklaard.

Onttrekking Voorzieningen

Kapitaalgoed	Begroot na wijziging	Werkelijk	Restant
Wegen	940	616	325
Civieltechnische kunstwerken	70	58	22
Openbare verlichting	188	123	65
Verkeersregelinstallaties	29	3	26
Speelvoorzieningen	163	76	87
Vastgoed	254	37	217

Bedragen x € 1.000

Paragraaf Financiering

Inleiding

Het beleid voor de financieringsfunctie is vastgelegd in het door burgemeester en wethouders op 29 juni 2021 vastgestelde treasurywet 2021. Het wettelijk kader geeft de kaders aan voor de invulling van de financieringsfunctie en sluit aan bij de aanscherping van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

Nota Schuldenbeheersing

In de geactualiseerde Nota schuldenbeheersing, vastgesteld in de raadsvergadering van 30 juni 2022, is besloten om niet meer te sturen op een schuldenplafond van € 53 miljoen, maar om de netto schuldquote leidend te maken. Hierbij is gekozen om de grens te leggen op een netto schuldquote van 130%. Wanneer de grenswaarde van 130% wordt bereikt vinden in principe geen investeringen meer plaats, ook geen vervangingsinvesteringen, tenzij dit leidt tot onveilige situaties.

De netto schuldquote wordt berekend door te kijken naar de realisatie van acht onderdelen. Eerst wordt gekeken naar de schulden, het totaal van de vaste schulden (A), netto-vlottende schulden (B) en de overlopende passiva (C). Vervolgens wordt gekeken naar de bezittingen, het totaal van financiële vaste activa (D), uitzettingen < 1 jaar (E), het totaal van liquide middelen (F) en het totaal van overlopende activa (G). De bezittingen worden van de schulden afgetrokken. Als laatste wordt gekeken naar het gerealiseerde totaal van de baten exclusief mutaties reserves (H). De uitkomst van de schulden, afgenomen door de bezittingen wordt dan gedeeld door de gerealiseerde baten. In formulevorm ziet dit er als volgt uit: $(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\%$. De cijfers voor de berekening van de netto schuldquote zijn te herleiden uit de balans en het overzicht baten en lasten in de jaarrekening. Hieronder wordt de berekening van de netto schuldquote schematisch weergegeven.

	Netto Schuldquote	Rekening 2022 (x €1000)
A	Vaste schulden	24.407
B	Netto vlottende schulden	5.183
C	Overlopende passiva	10.184
D	Financiële vaste activa	0
E	Uitzettingen	21.715
F	Liquide middelen	62
G	Overlopende activa	2.555
H	Totale baten exclusief mutaties reserves	74.367
	Netto schuldquote $(A+B+C-D-E-F-G) / H \times 100\%$	20,8%

Schatkistbankieren

Volgens de Wet fido (financiering decentrale overheden) moeten gemeenten hun overtollige kasmiddelen boven het drempelbedrag van 2% van het begrotingstotaal over 2022 bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën aanhouden. Het drempelbedrag over 2022 was € 1.273.080. In 2022 is deze drempelwaarde niet overschreden omdat met de huisbankier de afspraak is gemaakt om het surplus boven een bepaalde omvang van het rekeningcourantstelsel automatisch af te romen naar de bankrekening bij het Ministerie van Financiën. Voor de berekening van de onderschrijding van het drempelbedrag wordt verwezen naar de toelichting op de balans onderdeel kortlopende schulden met een looptijd korter dan een jaar.

Het bij het Rijk aangehouden overtollige kassaldo bedroeg over 2022 gemiddeld € 8,9 miljoen. Met een opbrengst van bijna € 50.000 bedroeg de rentevergoeding hierover gemiddeld 0,33%. Sinds 14 september 2022 is weer rente ontvangen over de tegoeden die op de schatkist worden

aangehouden. Deze rente is gedurende het jaar opgelopen van 0,66% op 14 september tot 1,89% aan het einde van het jaar.

Terugblik op de renteontwikkeling

In 2022 is veel gebeurd op het gebied van rente. De belangrijkste ontwikkeling is het verhogen van de rente door de Europese Centrale Bank (ECB). Vanwege de hoge inflatie die zich voordeed gedurende 2022, uitkomende op 10,0% waar 1,5% werd verwacht, voelde de ECB zich genooddaakt om de rente meermaals te verhogen. De oorzaken van de hoge inflatie waren voornamelijk het gevolg van de gestegen prijzen van energie en grondstoffen, veroorzaakt door het einde van de coronapandemie en "schaarste" door de oorlog in Oekraïne.

Het verhogen van de rente door de ECB heeft zijn doorwerking gehad op zowel de korte als lange rentetarieven. De korte rente (1 maand Euribor) is in 2022 flink opgelopen. Begin 2022 lag deze rond de -0,6%, eind 2022 is dit opgelopen tot 1,9%. De lange rente is ook hard gestegen in 2022. Aan het begin van het jaar lag deze rond de 0,34%, eind 2022 is dit opgelopen tot 3,20%. In februari 2022 zijn twee langlopende geldleningen aangetrokken, één lening met de stortingsdatum in 2022 en één met de stortingsdatum in 2023. Omdat deze nog aan het begin van het jaar zijn aangetrokken zijn de rentepercentages nog gunstig, namelijk 0,997% en 1,197%. Voor leningen die in de nabije toekomst aangetrokken zullen moeten worden gaat een hoger rentetarief gelden en zullen de rentelasten ook flink hoger worden. Voor de berekening van de kapitaallasten van investeringen wordt een lange termijn rente van 0,5% gehanteerd (zie berekening omslagrente 2022).

Berekening renteresultaat 2022

a. Externe rentelasten over de lange en korte financiering		431.155
b. Externe rentebaten		112.927 -
Totaal door te rekenen externe rente		318.228
c1. Rente toe te rekenen aan GREX	36.980 -	
c2. Rente projectfinanciering toe te rekenen aan taakveld	0 -	
c3. Rentebaat van doorverstrekte lening bij projectfin. toe te rekenen aan taakveld	0 +	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		281.248
d1. Rente over eigen vermogen	0	
d2. Rente over voorzieningen	12.280 +	
Aan taakvelden toe te rekenen rente		293.528
e. Werkelijk aan taakvelden toerekende rente		322.069 -
f. Renteresultaat op taakveld Treasury		-28.541

Berekening omslagrente 2022

De aan de taakvelden toe te rekenen rente bedraagt € 293.528. Afgezet tegen een boekwaarde van de geactiveerde investeringen van circa € 67,3 miljoen resulteert dit in een werkelijke omslagrente van 0,44%. Het verschil tussen werkelijk en begroot bevindt zich binnen de toegestane bandbreedte van 25%.

Liquiditeitsontwikkeling

De jaarrekening over 2021 liet een liquiditeitsoverschot zien van € 4,0 miljoen, deze jaarrekening laat een liquiditeitsoverschot zien aan het eind van 2022 van € 12,3 miljoen. Bij de start van 2022 was sprake van een lage liquiditeit, mede door het aantrekken van een langlopende geldlening van € 5,0 miljoen is de liquiditeit gedurende het jaar opgelopen. Na het aantrekken van de langlopende lening is geen tussentijdse liquiditeitsbehoefte meer geweest.

Het saldo op de BNG was aan het eind van 2022 nog positief, er werd dus geen beroep gedaan op de rekening courant faciliteit. Het saldo op de rekening van het schatkistbankieren bedroeg per eind 2022 circa € 12,3 miljoen. De voornaamste reden van het hoge liquiditeitsaldo is het planningsoptimisme binnen de gemeente. In de begroting werd voorspeld dat er in 2022 sprake zou zijn van een financieringstekort van € 16,2 miljoen, echter is maar voor € 5,0 miljoen één

nieuwe lening aangetrokken voor 2022. Ook zijn er wijzigingen geweest in de inkomsten ten opzichte van de begroting. Zo is vanuit het Rijk geld ontvangen voor de opvang van Oekraïners en zijn veel middelen ontvangen (en in mindere mate betaald) uit de verschillende dienstverleningsovereenkomsten met Wassenaar.

Financieringspositie

In de oorspronkelijke begroting voor 2022 werd een aanvullende financieringsbehoefte verwacht van € 16,2 miljoen. Met name door het achterblijven van investeringsuitgaven bij de verwachtingen zijn in 2022 maar twee nieuwe langlopende geldlening aangetrokken van € 5,0 miljoen waarvan slechts één is gestort in 2022. De andere lening wordt gestort in mei 2023. De externe kapitaal financiering bedroeg eind 2022 € 24,4 miljoen. Eind 2021 bedroeg de omvang van de lange financiering € 23,45 miljoen. Door een combinatie van aflossing en de nieuw aangetrokken geldlening is de omvang van de lange financiering gestegen met € 0,95 miljoen tot € 24,4 miljoen.

Tabel Uitgezette / opgenomen middelen

Uitgezette / opgenomen middelen	Looptijd	Bedrag	Gemiddeld rente-percentage	Expiratie
		31-dec-22 (x €1.000)		
<i>Uitgezette gelden</i>				
Lang				
Startersleningen SVN	revolving fund	699	0,000	div.
Duurzaamheidsleningen SVN	revolving fund	371	0,000	div.
Stichtingen & verenigingen	div.	257	div.	div.
Alliander	60 jaar	2.479	2,075%	15-02-2081
Kort				
Schatkistbankieren	dag. opvraagbaar	12.252	0,333%	n.v.t.
<i>Opgenomen gelden</i>				
Lang				
BNG € 10,0 mln.	40 jaar	- 7.500	3,790	30-1-2052
BNG € 7,0 mln.	10 jaar	- 0	1,840	21-12-2022
NWB € 7,0 mln.	10 jaar	- 1.400	1,719	27-3-2024
BNG € 9,0 mln.	5 jaar	- 0	- 0,120	6-11-2022
BNG € 6,0 mln.	20 jaar	- 5.100	1,100	14-2-2039
BNG € 6,0 mln.	20 jaar	- 5.400	0,120	6-3-2040
BNG € 5,0 mln.	20 jaar	- 5.000	0,997	24-02-2042
Kort				
BNG-rek.courant	dag.opvraagbaar	- 0		n.v.t.
Saldo totaal		- 24.400		
Saldo lang		- 24.400		
Saldo kort		0		

Renteresultaat

In de gewijzigde begroting is een renteresultaat geraamd van - € 460.640.

Tabel Renteresultaat 2022

Renteresultaat 2022	Begroting		Jaarrekening	verschil
	Primitief	Gewijzigd		
Rentevergoeding verstrekte geldleningen	0	0	-112.927	112.927
Rentelasten aangetrokken geldleningen	426.794	415.015	431.155	-16.140
Rentevergoeding grondexploitaties	64.711	45.625	36.980	8.645
Rentebijbeschrijving vz. Grondexploitaties	304.299	0	0	0
Renteresultaat	795.804	460.640	355.207	105.433

Het renteresultaat over 2022 komt afgerond € 105.000 voordeliger uit dan de verwachting van € 461.000 aan renteresultaat. Dit verschil wordt voornamelijk verklaard door rentebaten waar in de begroting geen rekening mee was gehouden. Het gaat om rentebaten vanuit het Schatkistbankieren en de uitgezette lening aan Alliander. De hogere rentebaten op Alliander hebben een structureel effect. Het renteresultaat op de grondexploitaties is verwerkt in de boekwaarde van de resterende grondexploitatie voor de Duivenvoordecorridor.

Vermogenswaarden

De gemeente was op 31 december 2022 in het bezit van aandelen van NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Duin- en waterleidingbedrijf Dunea en het netwerkbedrijf Alliander. In de begroting wordt het dividend structureel behoudend geraamd op basis van uitkering in voorafgaande jaren gecorrigeerd voor incidentele ontwikkelingen. Van Alliander en BNG wordt dividend ontvangen, Dunea keert geen dividend uit. In 2022 is aan dividend € 418.000 ontvangen van Alliander en € 94.000 van de BNG. Ter vergelijking, in 2021 is aan dividend € 388.000 ontvangen van Alliander en € 75.000 van de BNG. Het dividend van Alliander is hoger omdat de winst van Alliander gestegen is van € 224 miljoen in 2020 naar € 242 miljoen in 2021. Voornaamste oorzaken hiervan zijn hogere gereguleerde tarieven en de groei van het aantal aansluitingen en getransporteerde volumes. Het dividend van de BNG is hoger omdat de winst van de BNG gestegen is van € 221 miljoen naar € 236 miljoen. De voornaamste oorzaak hiervan is het positieve resultaat op financiële transacties. Daarnaast is het besluit genomen om 60% van de winst uit te keren als dividend in plaats van 50%.

Leningenportefeuille

In 2022 is € 4.050.000 regulier afgelost op de bestaande portefeuille. Verder zijn twee nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken van beide € 5.000.000, hiervan is één lening gestort in 2022. Hiermee bedraagt de omvang van de extern aangetrokken lange financiering aan het eind van 2022 € 24,40 miljoen. De stijging in de uitgezette leningen wordt veroorzaakt door de lening aan Alliander ter hoogte van € 2,5 miljoen.

Tabel Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000.000)

Leningenportefeuille	31/12/2022	31/12/2021
(Uitgezette) Leningenportefeuille	3,8	1,4
Aangetrokken leningen	24,40	23,45

De omvang van de door de gemeente Voorschoten geborgde geldleningen nam af van € 129,5 miljoen naar € 125,4 miljoen. De afname wordt voornamelijk veroorzaakt door de reguliere aflossingen, daarnaast is één van de gewaarborgde leningen vroegtijdig en volledig afgelost.

De garanties hebben betrekking op leningen aan woningbouwverenigingen. Via de tertiaire

achtervangconstructie van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat de gemeente mede garant (nadat het vermogen van de corporaties zou zijn aangesproken).

Tabel Gewaarborgde leningenportefeuille (bedragen x € 1.000.000)

Gewaarborgde leningenportefeuille	31/12/2022	31/12/2021
Gewaarborgde leningenportefeuille:	125,4	129,5
waarvan gewaarborgde bedragen:	63,3	65,1

Risicobeheer

Debiteurenrisico

Bij debiteuren loopt de gemeente het risico dat een vordering geheel of gedeeltelijk oninbaar blijkt. Op basis van ervaringscijfers wordt een inschatting gemaakt van dat deel van het debiteurensaldo dat oninbaar is. Voor deze niet inbare vorderingen is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Dit komt er op neer dat de gemeente het verlies op deze vorderingen daarmee al heeft genomen. Daarmee is het risico op debiteuren afgedekt. De voorziening valt eind 2022 lager uit dan eind 2021, dit komt omdat de verdeling van de openstaande posten door de tijd heen is gewijzigd. De ouderdom van de individuele posten is 'verjongd'.

Tabel Saldo voorziening dubieuze debiteuren

	31/12/2022	31/12/2021
Saldo van de voorziening	€ 344.181	€ 350.898

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico wordt beperkt door de treasury activiteiten te baseren op een liquiditeitsplanning voor het meerjarenperspectief van de begroting. De rekening courant-faciliteit bij BNG bedraagt € 6,4 miljoen. De gemeente kan volgens de wet fido in 2022 kasgeld aantrekken tot een geraamde limiet van € 1,3 miljoen. Overschrijding van onderstaand te behandelen kasgeldlimiet gedurende drie opeenvolgende kwartalen is niet toegestaan.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de netto-vlokkende schuld en beperkt daarmee het renterisico op de korte schuld. De limiet wordt bepaald voor korte financiering met een looptijd van maximaal 1 jaar en bedraagt 8,5% van het primaire begrotingstotaal (lasten).

Uitgaande van een begrotingstotaal van circa € 63,7 miljoen bedroeg de kasgeldlimiet voor 2022 circa € 5,4 miljoen. Gedurende het jaar is gestuurd op het niet overschrijden van de kasgeldlimiet. Uit onderstaand overzicht blijkt dat deze in 2022 niet is overschreden. Voor meer inzicht in het liquiditeitssaldo wordt verwezen naar de liquiditeitsontwikkeling.

Tabel Ontwikkeling kasgeldlimiet 2022 (bedragen x € 1.000)

Ontwikkeling kasgeldlimiet 2022	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Liquiditeitssaldo (netto; - = tekort)	4.063	4.203	9.460	15.641
2. Kasgeldlimiet	5.411	5.411	5.411	5.411
3a. Ruimte onder de kasgeldlimiet (2.+1.>0)	9.474	9.614	14.870	21.051
3b. Overschrijding van de kasgeldlimiet (2.+1.<0)				

Het renterisico op de lange financiering (langer dan een jaar) is begrensd door de renterisiconorm. Die norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal (lasten) en geeft aan in hoeverre er sprake is van een verantwoord geachte spreiding van aflossing en herfinanciering in de leningenportefeuille. De renterisiconorm is in 2022 niet overschreden. Op basis van de toekomstige geplande aflossingen op onze huidige leningenportefeuille zijn de aflossingen mooi gespreid over de jaren en zal de renterisiconorm in het meerjarenperspectief evenmin worden overschreden.

Tabel Renterisico vaste schuld 2022-2026 (bedragen x € 1.000)

Renterisico vaste schuld 2022						
		2022	2023	2024	2025	2026
1	Renteherzieningen	0	0	0	0	0
2	Aflossingen	4.050	1.880	2.416	1.908	2.010
3	Renterisico (1 + 2)	4.050	1.880	2.416	1.908	2.010
4	Renterisiconorm	12.731	14.451	14.994	14.638	13.791
5a	Ruimte onder renterisiconorm	8.681	12.570	12.578	12.730	11.782
5b	Overschrijding renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	63.654	72.253	74.969	73.190	68.957
4b	percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4	Renterisiconorm	12.731	14.451	14.994	14.638	13.791

EMU-saldo

Gemeenten moeten het kastekort van hun exploitatie beperken tot de overeengekomen percentages van hun totale begroting. Met het EMU-saldo wordt gecontroleerd of de decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen. De VNG adviseert gemeenten om niet heel strak te sturen op het maximaal toegestane kastekort. Dat staat een uitruil van over- en onderschrijdingen tussen gemeenten in de weg en leidt daardoor mogelijk tot een onnodig uitstel van investeringen. In plaats daarvan kunnen gemeenten beter sturen op de ontwikkeling van de hoogte van de schuld. Voor 2022 is voor Voorschoten de referentiewaarde voor het EMU-saldo vastgesteld op circa € 2,3 miljoen. Deze waarde is gebaseerd op een macro-norm voor het totaal van gemeenten van 0,27% van het bruto binnenlands product. Bij overschrijding van de landelijke norm kunnen sancties/maatregelen worden opgelegd al naar gelang gemeenten mede verantwoordelijk zijn voor de overschrijding. Het herziene BBV schrijft voor dat ook in het jaarverslag wordt gerapporteerd over het EMU-saldo.

Tabel Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)

				Begroting	Rekening	Vershil
EMU-SALDO				-6.137	4.682	10.819
EMU-SALDO referentiewaarde				-1.983	-2.282	-299
Vershil EMU-saldo & referentiewaarde				-4.154	6.964	11.118
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-19	-11	8
			Uitzettingen	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	0	8.587	8.587
			Liquide middelen	0	3	3
			Overlopende activa	0	-333	-333
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	6.625	950	-5.675
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-506	1.026	1.532
			Overlopende passiva	0	1.587	1.587
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is het geraamde EMU-saldo fors afgenomen van een tekort van € 6,1 miljoen tot een overschot van € 4,7 miljoen. In andere woorden: Van de begroting ging een aanmerkelijke toename van de geldhoeveelheid uit, terwijl deze volgens de jaarrekening juist flink verminderd is en uiteindelijk € 7,0 miljoen onder de referentiewaarde blijft.

De verbetering van € 10,8 miljoen ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door de forse toename van de middelen op het Schatkistbankieren. Ook het aantrekken van de nieuwe geldlening in 2022 speelt een rol. Verder is de vlottende passiva harder gestegen dan aanvankelijk gedacht.

Tabel staat van herkomst en besteding

Staat van herkomst en besteding

Bedragen x € 1.000

Jaarrekening 2022

Stand liquide middelen* per 1 januari			59
Toename:			
Afschrijvingen	2.351		
Toename kortlopende schulden	1.026		
Storting in reserves (per saldo)	827		
Storting in voorzieningen (per saldo)	1.209		
Nog te bestemmen rekeningsaldo 2022	5.934		
Afname verstrekte geldleningen	11		
Toename langlopende schulden	950		
Toename overlopende passiva	1.566		
Afname overlopende activa	<u>333</u>		
	totale toename	14.207	
Afname:			
Netto investeringen	-2.444		
Afname vorderingen / uitzettingen < 1 jaar	-8.587		
Toename boekwaarde bouwgrondexploitatie	-670		
Bestemming resultaat voorgaande jaar	<u>-2.503</u>		
	totale afname	<u>-14.204</u>	
	Mutatie liquide middelen		3
Stand liquide middelen per 31 december			62

* Liquide middelen zijn de geldelijke bezittingen van een gemeente, zoals bank- en kasgeld.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor de taken die zij door verbonden partijen laat uitvoeren. Het is daarom van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de benodigde informatie krijgt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen en te laten meewegen in het proces van horizontale sturing en verantwoording.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen als om de deelneming in of inschakeling van privaatrechtelijke rechtspersonen. Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waarin de gemeente zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft. In geval van gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid, met name openbare lichamen en bedrijfsvoering organisaties ingesteld op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Voor een adequate verantwoording hoe verbonden partijen bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van de programma's is het niet alleen noodzakelijk inzicht te hebben in de beleidsmatige prestaties van verbonden partijen, maar ook in hun financiële positie.

Inzicht in de bijdragen van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's zijn in de respectievelijke programma's voor de realisatie waarvan ze worden ingezet opgenomen.

Tabel Verbonden partijen

LIJST VERBONDEN PARTIJEN	
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	Bijdrage 2022
Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland	€ 887.345
Veiligheidsregio Hollands Midden	€ 1.418.674
Hecht (Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden)	€ 1.530.000
Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	€ 383.563
Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	€ 84.024
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)	€ 321.180
Totale gemeentelijke bijdrage	€ 4.624.786
VENNOOTSCHAPPEN	Dividend
BNG N.V.	€ 93.900
Alliander N.V.	€ 417.738
Dunea N.V.	-
Totaal ontvangen dividend	€ 511.638

Overzicht verbonden partijen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling		
Vestigingsplaats	Leiden		
Webadres	hollandrijnland.nl		
	Publiek belang		
Doelstelling	Holland Rijnland draagt binnen de regio zorg voor een optimale verbinding, ontmoeting en samenwerking op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied.		
	Holland Rijnland faciliteert de gemeenten om in staat te zijn om tijdig analyses te maken van nieuwe, strategisch belangrijke ontwikkelingen en hier naar te kunnen acteren en draagt daardoor bij aan een krachtige regiosamenwerking.		
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur is de gemeente Voorschoten vertegenwoordigd door een raadslid en een collegelid. Daarnaast wordt Voorschoten ook door een wethouder vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.		
	Financieel belang		
			Bijdrage 2022
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)			€ 887.345
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022	
Eigen vermogen	€ 3.120.337*	€ 1.666.519*	
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022	
Vreemd vermogen	€ 51.948.756*	€ 58.808.553*	
			Hele jaar 2022
Gerealiseerde resultaat			
Toelichting	*De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekening 2021.		
	Visie, beleidsdoelstelling en risico's		
Visie en beleidsvoornemens	Door gezamenlijk op te treden, vergroot Holland Rijnland de slagkracht en de impact van projecten. Denk hierbij aan uitdagingen die te complex zijn voor individuele gemeenten, die de gemeentegrenzen overschrijden of waarbij samenwerking tot meer efficiëntie leidt. Verder lobbyt Holland Rijnland bij de provincie, het rijk en externe partijen om de ambities van de samenwerkende gemeenten te realiseren.		
	Hiernaast voert Holland Rijnland ook verschillende taken uit op het gebied van leerplicht, jeugdhulp, woonruimteverdeling en doelgroepenvervoer.		

Bijdrage aan beleidsdoelstelling Regionaal samenwerken is voor veel opgaven noodzakelijk, waaronder mobiliteit, energie en de woonruimteverdeling. Ook biedt het meerwaarde om maatschappelijke en economische waarden in Voorschoten te versterken. HRL is een stevige partner in de lobby (en subsidiewerving) bij hogere overheden en in de samenwerking met het bedrijfsleven in de regio. Samenwerken in HRL levert schaalvoordelen op bij de inkoop en uitvoering van diensten op het onderdeel Maatschappij en jeugd, Voorschoten is nu al betrokken bij een deel van de WMO-voorzieningen, onder andere volwasseneneducatie.

Gemeente Voorschoten werkt binnen HRL, in lijn met het vastgestelde werkprogramma 2022-2026, samen met de andere gemeenten op de gebieden:

- Regionale opgaven ruimte en Energie;
- Regionale opgaven Maatschappij;

N.B. vanaf 1-1-'24 zal Voorschoten ook voor Jeugdzorg samenwerken in HRL, dit wordt ondergebracht in een onafhankelijke GR: SOZ Holland Rijnland.

Risico's De risicobepaling wordt bepaald aan de hand van het aandeel wat de gemeente heeft t.o.v. van de overige gemeenten. Dit aandeel in de GR is voor de gemeente Voorschoten: 4,7%.

Naam		Veiligheidsregio Hollands Midden	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling		
Vestigingsplaats	Leiden		
Webadres	vrhm.nl		
Publiek belang			
Doelstelling	Het doel van de VRHM is regionale bestuurlijke en operationele integratie van de bij de veiligheidsregio ondergebrachte brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Lokale verankering blijft van belang. De integratie moet leiden tot doelmatige en slagvaardige hulpverlening, op basis van een gecoördineerde voorbereiding. De VRHM wil door samenwerking met en tussen allerlei partners de veiligheid en het gevoel van veiligheid in de regio vergroten.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur van de VRHM (art. 11.1 WvR).		
Financieel belang			
			Bijdrage 2022
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)			€ 1.418.674
		Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 6.823.000*	€ 6.440.000*	
		Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Vreemd vermogen	€ 41.692.000*	€ 66.772.000*	
			Hele jaar 2022
Gerealiseerde resultaat			€ 1.739.000*

Toelichting * De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de voorlopige jaarrekening 2022.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	<p>De VRHM is een samenwerkingsverband op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's. Achttien gemeenten en de hulpverleningsdiensten werken in de veiligheidsregio nauw samen aan de taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en handhaving van openbare orde en veiligheid.</p>
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	<p>In het Regionaal Beleidsplan VRHM 2020-2023 staan de ambities beschreven. Wij kennen en duiden de risico's uit het regionaal risicoprofiel en vertalen deze naar maatregelen voor de hele veiligheidsketen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij maken burgers meer zelfredzaam en richten ons op risicogroepen. • Wij zijn competente adviseurs binnen het nieuwe omgevingsrecht. • Wij maken meer en slimmer gebruik van informatie. • Wij vergroten het inzicht in ons presteren. • Wij kennen onze partners (partnerprofiel). • Wij werken met en voor gemeenten aan (fysieke) veiligheid. <p>Doel voor bevolkingszorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werken aan een voor en meer slagvaardige gemeentelijke crisisorganisatie.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en het brandweerpersoneel (Er bestaat een reële kans dat brandweervrijwilligers als deeltijdmedewerkers moeten worden aangemerkt. Dat betekent dat zij een arbeidscontract moeten hebben, pensioen opbouwen etc.); • Evaluatie van de Wet veiligheidsregio's; • Nieuwe Omgevingswet (medio 2023); • Project Overdracht werkgeverschap centralisten brandweermeldkamer Hollands Midden van politie naar Veiligheidsregio Haaglanden.

Naam	Hecht (Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden)
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	https://www.rdoghm.nl/
Publiek belang	
Doelstelling	Hecht bestaat uit: de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Midden (GGD HM), de Regionale Ambulancevoorziening Hollands Midden (RAV HM), de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR HM), het Zorg- en veiligheidshuis (ZVH) Hollands Midden. Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden, in zowel reguliere als crisisomstandigheden.

Bestuurlijk belang Het Algemeen Bestuur van Hecht bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de achttien gemeenten. Namens de gemeente Voorschoten, heeft wethouder P. de Bruijn zitting in het Algemeen Bestuur van de RDOG Hollands Midden.

Financieel belang		
		Bijdrage 2022
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 1.530.000
		Beginstand per 1-1-2022
		Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 10.012.000*	€ 5.539.000*
		Beginstand per 1-1-2022
		Eindstand per 31-12-2022
Vreemd vermogen	€ 45.292.000*	€ 33.931.000*
		Hele jaar 2022
Gerealiseerde resultaat		- € 731.000

Toelichting *De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarstukken 2022.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisissituaties. Daarnaast probeert Hecht de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken. De missie is om die opdracht resultaatgericht op een innoverende manier in samenwerking met betrokkenen vorm te geven.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Hecht draagt in regionaal verband bij aan preventie van gezondheidsproblemen.

Ontwikkeling Hecht24

Heeft als doel dat Hecht in 2024 een wendbare, moderne en klantgerichte organisatie is. Een organisatie die kan meebewegen met veranderingen in de maatschappij en met integrale gezondheidsdeskundigheid kan blijven bijdragen aan een gezonder en veiliger Hollands Midden. Daarbij heeft de organisatie extra oog voor inwoners in kwetsbare situaties. De kracht van het programma ligt in het verbeteren van de interne processen, zodat de inwoners merkbaar betere ondersteuning krijgen. Dit terwijl de taken van Hecht voor de opdrachtgevers op een moderne, datagedreven wijze worden uitgevoerd tegen aanvaardbare kosten (kostenbeheersing).

Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden

In Nederland is er een kleine groep kwetsbare mensen met (ernstig) risicogedrag en een opeenstapeling van problemen. Hecht Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden helpt deze mensen. Passende zorg is nodig om hen volwaardig te laten deelnemen aan de maatschappij. Ook staat de veiligheid van deze mensen, hun omgeving en de samenleving voorop. Door beter samen te werken worden deze (kwetsbare) inwoners geholpen en heeft dit ook een positief maatschappelijk effect: betere kwaliteit van leven en minder overlast en veiligheidsproblemen.

Risico's   Uitgangspunt is dat Hecht naar aanleiding van deze programmabegroting voor de komende jaren met een dusdanige reële indexering en algemene reserve kan werken dat RDOG niet meer met een begrotingswijziging terug hoeft naar de gemeenten.

Coronacrisis

Het coronavirus kregen we als samenleving in 2022 steeds meer onder controle, mede dankzij de succesvolle vaccinatiecampagnes. De taken voor coronabestrijding namen dan ook in 2022 af ten opzichte van het jaar daarvoor. Denk aan testen, vaccineren, callcenter en het houden van bron- en contactonderzoek.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling	
Vestigingsplaats	Leiden	
Webadres	bsgr.nl	
Publiek belang		
Doelstelling	Het verbeteren van de kwaliteit, continuïteit en efficiency door samen te werken bij de beleidsuitvoering, heffing en invordering van waterschaps- en gemeentelijke belastingen, bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Voorschoten is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met een wethouder.	
Financieel belang		
		Bijdrage 2022
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 383.563
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 1.286.000*	€ 781.000*
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Vreemd vermogen	€ 6.491.000*	€ 16.205.000*
		Hele jaar 2022
Gerealiseerde resultaat	Over 2022 is een jaarresultaat behaald van € 86.000.	

Toelichting   *De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarrekening 2022.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	De belastingtaken efficiënt, tegen lage kosten en kwalitatief hoogwaardig uitvoeren.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Door het juist, tijdig en volledig opleggen en invorderen van gemeentelijke belastingen worden de geraamde opbrengsten gerealiseerd.

Risico's De BSGR betreft een uitvoeringsorganisatie. Op grond van artikel 32 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (GR BSGR), zijn de deelnemers verplicht er zorg voor te dragen dat de BSGR te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Dit betekent dat de deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken.

Het grootste ingeschatte risico is het uittreden van één van de deelnemers. Op grond van artikel 38 van de GR BSGR wordt voor uittrading een opzegtermijn van ten minste een jaar in acht genomen en vindt uittrading plaats aan het einde van het kalenderjaar. Uittreding gedurende de eerste 5 jaar na toetreding is niet mogelijk. Er zijn geen deelnemers die te kennen hebben gegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden.

Naam		Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Webadres	https://sbjh.nl/		
Publiek belang			
Doelstelling	Het behartigen van de belangen van de betrokken gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken op taakonderdelen binnen het sociaal domein.		
Bestuurlijk belang	Namens de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer is de wethouder van de gemeente Pijnacker-Nootdorp lid van het bestuur.		
Financieel belang			
			Bijdrage 2022
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)			€ 84.000
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022	
Eigen vermogen	€ 84.000*	€ 122.000*	
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022	
Vreemd vermogen	€ 1.338.000*	€ 2.120.000*	
			Hele jaar 2022
Gerealiseerde resultaat	Over 2022 is een jaarresultaat behaald van € 37.000*.		
Toelichting	*De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarrekening 2022.		

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	De betrokken gemeenten zijn verantwoordelijk voor de beleidsvorming. Het Servicebureau Jeugd Haaglanden voert de technische inkoop uit. Door gezamenlijke inkoop en afhandeling facturering zijn efficiency voordelen (door synergie-effecten) te behalen.

Bijdrage aan beleidsdoelstelling Door gezamenlijke op een efficiënte manier inkoop voor jeugdhulp beschikbaar krijgen.

Risico's In de begroting 2022 heeft de GR Serviceorganisatie Jeugdhulp Haaglanden de risico's niet gekwantificeerd. Als zich binnen de gemeenschappelijke regeling tegenvallers voordoen zijn de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de financiële gevolgen. De GR heeft een beperkt weerstandsvermogen. Het aandeel van de gemeente in deze risico's bedraagt ca 2,24%.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)		
Naam	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling	
Vestigingsplaats	Leiden	
Webadres	https://www.odwh.nl/	
Publiek belang		
Doelstelling	Doel en taken zijn geformuleerd in artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling. Deze is getroffen ter ondersteuning van de belangen van de deelnemers op het gebied van omgeving en milieu, met name ter behartiging van het gemeentelijk belang van de beleidsontwikkeling op het gebied van omgeving en milieu, alsmede gericht op een efficiënte en doelmatige uitvoering van de gemeentelijke en provinciale taken en bevoegdheden als bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland.	
Bestuurlijk belang	Namens de gemeente Voorschoten zijn 2 wethouders lid van het algemeen bestuur.	
Financieel belang		
Bijdrage 2022		
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 321.180	
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 594.305*	€ 1.383.543*
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Vreemd vermogen	€ 11.787.589*	€ 11.269.061*
Hele jaar 2022		
Gerealiseerde resultaat	€ 567.238*	

Toelichting *De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekening 2021.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	Het gaat om regionaal afgestemd beleid waaraan inbreng wordt geleverd en dat indien nodig en mogelijk lokaal wordt vastgesteld.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	De ODWH voert een overeengekomen takenpakket uit op het beleidsveld milieu met name op het vlak van toetsing en vergunningverlening, toezicht

en handhaving.

Risico's Er is een volledige inventarisatie van de risico's nader uitgewerkt. Vervolgens is de verwachte omvang van de risico's ingeschat, rekening houdend met doorgevoerde beheersmaatregelen. Op basis van de spelregels in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, is de financiële impact van het risico bepaald. De omvang van de risico-impact geeft uiteindelijk de benodigde omvang van de algemene reserve weer. Met de algemene reserve kunnen de geïnventariseerde risico's van € 650.500 voor 91% gedekt worden. Door de verhuizing is de algemene reserve verminderd. Dit is echter incidenteel en vanaf 2021 zal de algemene reserve versneld worden opgehoogd tot een optimaal vermogen.

Naam		BNG NV	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Webadres	bngbank.nl		
Publiek belang			
Doelstelling	De BNG behartigt het maatschappelijk belang met gespecialiseerde financiële dienstverlening aan overheden en maatschappelijke instellingen. De gemeente ziet het aandelenbezit als een duurzame belegging.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de in haar bezit zijnde aandelen (41.184 aandelen a € 2,50 nominaal). Via dit aandelenbezit wordt 0,07%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van BNG.		
Financieel belang			
Bijdrage 2022			
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 93.900 dividenduitkering		
		Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 5,1 miljard*		€ 4,6 miljard*
		Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Vreemd vermogen	€ 144,0 miljard*		€ 107,5 miljard*
Hele jaar 2022			
Gerealiseerde resultaat	In 2022 is € 93.900 aan dividend over 2021 ontvangen.		

Toelichting *De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de jaarrekening 2022.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens

Bijdrage aan beleidsdoelstelling

Risico's Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam	Alliander NV	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap	
Vestigingsplaats	Amsterdam	
Webadres	alliander.com	
Publiek belang		
Doelstelling	<ul style="list-style-type: none"> • Voortdurend beter presteren op dienstverlening, leveringszekerheid en kosten; • Verbeteren van beheersing van energiestromen; • Inzicht in energieverbruik; • Klanten helpen energie te besparen en over te schakelen naar duurzame energiebronnen. 	
Bestuurlijk belang	Voorschoten heeft een belang van 565.227 aandelen van € 5,- nominaal per aandeel in NV Alliander. Via dit aandelenbezit wordt 0,4%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van Alliander.	
Financieel belang		
Bijdrage 2022		
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 417.738	
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 4,5 miljard	€ 4,6 miljard
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Vreemd vermogen	€ 5,7 miljard	€ 6,1 miljard
Hele jaar 2022		
Gerealiseerde resultaat	In 2022 is € 417.738 aan dividend over 2021 ontvangen.	
Toelichting	*De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de jaarrekening 2022.	

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	
Risico's	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam	Dunea NV
-------------	-----------------

Juridische vorm	Naamloze Vennootschap
------------------------	-----------------------

Vestigingsplaats	Den Haag
-------------------------	----------

Webadres	www.dunea.nl
-----------------	--

Publiek belang

Doelstelling	<p>Het doel van Dunea is het voorzien in de behoefte van drinkwater en industriewater zowel binnen als buiten het distributiegebied. Daarbij moet Dunea voldoen aan de eisen van verantwoord natuurbeheer van het toevertrouwde duingebied met de inachtneming van de eisen van een verantwoorde waterwinning. Tevens beheert Dunea andere onderdelen van de waterketen zoals riolering en afvalwaterzuivering zowel binnen als buiten het distributiegebied.</p> <p>Eind 2019 heeft de algemene vergadering van aandeelhouders er mee ingestemd de infrastructuur en kennis van Dunea verder in te zetten om bij te dragen aan de energietransitie met wat Dunea van nature al in huis heeft: duurzame warmte en koude uit water.</p>
---------------------	--

Bestuurlijk belang	Het aandelenbezit is groot 77.218, met een nominale waarde van € 5,- per aandeel. Via het aandelenbezit kan 1,9% zeggenschap worden uitgeoefend op de besluitvorming van Dunea.
---------------------------	---

Financieel belang

Bijdrage 2022

Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	n.v.t. *
--	----------

Beginstand per 1-1-2022

Eindstand per 31-12-2022

Eigen vermogen	€ 236.753.000**	€ 245.294.000**
-----------------------	-----------------	-----------------

Beginstand per 1-1-2022

Eindstand per 31-12-2022

Vreemd vermogen	€ 364.190.000**	€ 366.902.000**
------------------------	-----------------	-----------------

Hele jaar 2022

Gerealiseerde resultaat	Het resultaat na belasting bedroeg over 2021 € 8,5 miljoen.
--------------------------------	---

Toelichting	<p>* Dunea kent een statutaire beperking op de uitkering van winst aan de aandeelhouders. De winst blijft in het bedrijf om daarmee een betere solvabiliteit en een lagere financieringsrente te bewerkstelligen.</p> <p>**De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekening 2021.</p>
--------------------	---

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens

Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Belangrijke voorwaarde bij de winstbestemming is dat de kernactiviteiten door de activiteiten van de warmtedochter niet negatief beïnvloed worden, zelfs niet bij een volledig verlies. De meerjarenbegroting is al gebaseerd op nieuw in te slane wegen als de rivierwaterinname en een multibronnenprogramma. De solvabiliteit is dusdanig dat in het onwaarschijnlijke geval dat de warmtedochter-gelden volledig verloren zouden gaan (met een 1%-afname van de solvabiliteit tot gevolg) de risico-
---	--

opslag op vreemd vermogen niet verhoogd wordt. De invloed op de wateractiviteiten is daarmee nihil.

Risico's

Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Voor een goede dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en instellingen is een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering randvoorwaardelijk. De bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie in de publieke dienstverlening, bij haar toezichthoudende en handhavende taken, in de realisatie van beleidsdoelen in het sociaal en ruimtelijk domein.

Organisatieontwikkeling

2022 was het eerste jaar dat de gemeentelijke organisatie weer op eigen benen stond. Dit jaar heeft in het teken gestaan van doorontwikkeling van de organisatie. Het organisatieplan heeft daarvoor een belangrijke aanzet gegeven. Het gaat over hoe we willen werken in Voorschoten, en het werken aan nieuwe werkwijzen. Dit gebeurt langs de lijnen van onze kernwaarden: vakkundig, betrouwbaar en in eenvoud.

In dit jaar zijn er aanpassingen gedaan op het oorspronkelijke inrichtingsplan. In 2022 is geconstateerd dat er een aantal functies niet waren opgenomen in het inrichtingsplan, die wel noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het vastgesteld beleid. Via een structurele formatie- en begrotingswijziging is dit bij de Voorjaarsnota gecorrigeerd.

Communicatie

Het team communicatie heeft veel tijd besteed aan de opvang van Oekraïense ontheemden en statushouders en de bijbehorende communicatie. Al doende ervaren we, hoe krachtig een dorp kan zijn als het erop aankomt. De opvang brachten we succesvol tot stand, mede door de inzet van lokale organisaties en actieve inwoners.

Doordat het communicatieteam in 2022 nog niet op volle sterkte was, moesten we keuzes maken. Eind 2022 is gestart met extra inzet op de sociale media, zodat we onze inwoners nog beter bereiken. Tegelijk voorzien we de pers van steeds meer nieuwsberichten, zodat we inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden steeds tijdig en volledig informeren over alles wat in Voorschoten speelt.

Inwonersparticipatie

Om concreet inhoud te geven aan participatie, betrekken we inwoners steeds tijdiger bij bouwplannen. Ook bevorderen we het werken met het participatiekompas binnen de gemeente. Daarnaast is een start gemaakt met de ontwikkeling van een participatieverordening en onderzoeken we het opzetten van een digitaal burgerplatform, mede met het oog op de nieuwe Wet open overheid.

Leren en ontwikkelen

De medewerkers moeten goed worden gefaciliteerd in het werk en hun ontwikkeling. Daarbij wordt gestreefd naar een cultuur waarin talentontwikkeling prominent aanwezig is. Daarnaast ligt de focus op het benutten van de sterktes en talenten van de medewerkers vanuit de gedachte dat zij hier meer werkplezier uit halen en goed presteren. In de praktijk komt dit nog onvoldoende van de grond en worden medewerkers te weinig opgeleid en getraind. In de voortgangsgesprekken met de medewerkers komt leren en ontwikkelen aan bod, maar de ontwikkeling van medewerkers zal meer nadruk moeten krijgen.

Verzuim

We hebben in 2022 een verzuimpercentage van 8,5%. Dit is een vrij hoog percentage t.o.v. het gemiddelde in de sector dat 5 tot 6% bedraagt. Het verzuimpercentage wordt mede veroorzaakt door een behoorlijk aantal langdurig zieken (ca. 6,5%). Voor een groot percentage van deze langdurig zieke medewerkers geldt dat de oorzaak van het verzuim geen relatie heeft met het werk. Voor een klein percentage is er wel een (gedeeltelijke) relatie met het werk. Dit komt deels door de veranderingen in de organisatie en in een enkel geval ook door de werkdrukbeleving.

Daar waar er een relatie is met het werk kijken we goed naar de oorzaken van het verzuim waarbij we uiteraard inzetten op een succesvolle re-integratie. Met behulp van de inzet van een vitaliteitscoach en geïntensiveerde aandacht vanuit HR is er aandacht voor het tegengaan van ziekteverzuim en (te) hoge werkdruk.

Vacatures en werving

Er is sprake van een krappe arbeidsmarkt. We zetten daarbij in op goede arbeidscommunicatie en de werving van vacatures via de website www.voorschoten.nl en maken we gebruik van ons eigen netwerk. Het afgelopen jaar zijn er 53 medewerkers in dienst en 34 medewerkers uit dienst getreden. Door de krapte op de arbeidsmarkt duurt het langer om nieuw personeel te werven en is ook het aanbod aan tijdelijk personeel beperkt. Het tijdelijk invullen van vacatures met extern personeel lukte helaas ook niet altijd. De krappe arbeidsmarkt is dus ook te merken bij externe invulling.

Huisvesting

Post corona en mede door de huisvesting van de ontheemde Oekraïners in het gemeentehuis is hybride werken het "nieuwe normaal" geworden. In 2022 zijn er in de organisatie structurele afspraken gemaakt over de invulling van het hybride werken. Één van die afspraken is de richtlijn dat medewerkers 50% op kantoor en 50% thuiswerken. . (volgens mij voegt dit weinig toe + uitloot declareren thuiswerkplek is 2023)

Het is belangrijk dat onze medewerkers ook op kantoor een werkplek hebben die past bij de behoeften en waarin het prettig werken is. Ons kantoorpand is verouderd en is niet optimaal. In 2022 is een start met het opknappen van het gemeentehuis aan de Leidseweg 25, door het vervangen van de vloeren, keukens en de binnenmuren te verven.

Verbijzonderde interne controle

De verbijzonderde interne controle (VIC) toetst of de maatregelen van interne controle in de financiële processen goed werken en rapporteert hierover aan de concerncontroller en het management. De VIC rapportage wordt vervolgens gebruikt om de kwaliteit van de processen te verbeteren. De controlerend accountant maakt voor haar controle gebruik van de VIC-werkzaamheden en de bevindingen die daaruit volgen.

In 2020 is de verbijzonderde interne controle (VIC) opgezet. In 2022 is de aanpak verder doorontwikkeld op de ervaringen uit 2021. In 2022 is gestart met een nieuwe gemeentelijk accountant. De controleaanpak en het VIC plan voor 2022 zijn met de accountant afgestemd. Aandachtspunt voor de VIC was in 2022 opnieuw de verbijzonderde controle op de WMO en Jeugd. In 2023 zal aanzienlijk meer worden ingezet op de verbijzonderde interne controle, omdat het College van B&W vanaf 2023 voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording moet opnemen in de jaarrekening.

Informatie & Automatisering

Wassenaar verleent vanaf 1 september 2021 op basis van een dienstverleningsovereenkomst producten en diensten op het gebied van Data- en Informatiemanagement aan de gemeente Voorschoten. In de dienstverleningsovereenkomst zijn de afspraken over het hoe en wat daaromtrent vastgelegd. Op basis van het jaarplan Informatie & Datamanagement 2021-2022 zijn diverse I&A-projecten uitgevoerd om de informatiehuishouding te verbeteren.

Uitgevoerde projecten ter verbetering van de dienstverlening in het primaire proces:

- De informatiesystemen zijn ingericht om te kunnen voldoen aan de uitvoering van de Wet Open Overheid. De verwachting is de Wet Open Overheid in de komende jaren een impuls geeft aan het actief openbaar maken van beleidsstukken.
- De Wmo-systemen zijn in het kader van het omklappen van het sociaal domein ingericht op basis van het Leids arrangementen model. De voorzieningen voor Huishoudelijk Hulp zijn overgezet naar het Leidse Arrangementen model.
- In 2022 heeft de Antea groep samen met de gemeenten een implementatietraject van de basisregistratie Ondergrond (BRO) uitgevoerd.

- Er is gewerkt aan de doorontwikkeling van de geo-basisregistraties. Er is een praktische start gemaakt met het vaststellen van de wijk- en buurtgrenzen. Dat is voorbereid in 2022 en wordt bestuurlijk vastgesteld in 2023.

Uitgevoerde projecten ter verbetering van de dienstverlening van ondersteunende afdelingen:

- Er wordt een campagne informatieveiligheid uitgevoerd waarmee medewerkers bewust worden gemaakt hoe veilig om te gaan met informatie van de gemeente.
- In 2022 heeft met de implementatie van het personeelsinformatiesysteem Motion een belangrijke doorontwikkeling plaatsgevonden binnen het eHRM domein.

Paragraaf informatieveiligheid en privacy

Paragraaf informatiebeveiliging & privacy

De afgelopen jaren heeft de gemeente Voorschoten een transitie doorgemaakt naar een digitaal georiënteerde bedrijfsvoering. Deze digitalisering maakt de gemeentelijke dienstverlening een stuk efficiënter, maar gaat ook gepaard met toenemende risico's. De uitvoer van de gemeentelijke dienstverlening is namelijk afhankelijk van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie en informatiesystemen. De gemeente Voorschoten besteed veel aandacht aan digitale veiligheid om de risico's tot een acceptabel niveau te beperken. In 2022 zijn er flinke stappen gezet om de informatieveiligheid binnen de organisatie verder te vergroten.

Bewustzijn

Een van de grootste risico's voor de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie is de mens. Het vergroten van het bewustzijn voor informatieveiligheid en privacy is dan ook erg belangrijk. In 2022 heeft de gemeente Voorschoten hier extra aandacht aan besteed door over te stappen naar een nieuwe bewustzijnsplatform. Iedere medewerker die nieuw in dienst komt doorloopt een e-learning, gericht op basiskennis over informatiebeveiliging & privacy. Eenmalige bewustzijnsacties zijn echter niet voldoende. Om deze reden krijgen alle medewerkers wekelijks een vraag toegestuurd met betrekking tot een actueel thema over digitale veiligheid. 50% van de medewerkers beantwoordt deze vraag iedere week en 86% van de vragen wordt correct beantwoord.

Monitor & response

In 2022 heeft de gemeente Voorschoten de eerste stappen gezet met het implementeren van een monitor & response dienst. Met deze dienst wordt het digitale verkeer van de gemeente 24/7 gemonitord en kan er in het geval van verdacht gedrag direct actie worden ondernomen. De implementatie van de monitor & response dienst wordt in het eerste kwartaal van 2023 afgerond, waarmee de digitale veiligheid van de gemeente Voorschoten naar een hoger volwassenheidsniveau wordt getild.

Incidenten

In 2022 heeft de gemeente Voorschoten ook te maken gehad met een aantal kleinschalige digitale incidenten. Er zijn verschillende phishingmails gemeld door medewerkers en raadsleden. In november zijn geïnfecteerde documenten aangetroffen op een server. Voor dit laatste incident is forensisch onderzoek uitgevoerd, waarna duidelijk is geworden dat er geen misbruik is gemaakt binnen het netwerk. Alle geïdentificeerde incidenten zijn volgens vastgestelde procedures verholpen en er is geen impact geweest op de digitale gemeentelijke dienstverlening. Er wordt veel aandacht besteed aan het belang van een correcte gebruik van de gemeentelijke communicatievoorzieningen (Whatsapp, Teams en mail).

Privacy

In het jaar 2022 zijn er drie meldingen gemaakt van een datalek. Alle drie de meldingen zijn door de privacyfunctionaris als zodanig gekwalificeerd en afgehandeld, waarbij in alle gevallen corrigerende maatregelen zijn getroffen. Twee van deze meldingen zijn bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gemeld. Dit had te maken met de ernst van de meldingen. Bij de ene melding waren twee persoonslijsten die inwoners ontvangen bij een nieuwgeboren kind per ongeluk omgewisseld en opgestuurd naar het verkeerde adres. In het andere geval betrof het een back-up van al het e-mailverkeer over 2017 en 2018 dat verloren is gegaan. Het onbedoeld vernietigen van persoonsgegevens wordt immers ook gekwalificeerd als een datalek. Het is niet duidelijk welke persoonsgegevens daarbij precies verloren zijn gegaan, maar het is duidelijk dat het om veel gegevens moet zijn gegaan.

De derde melding betrof het versturen van een perslijst. Daarbij was onbedoeld elk e-mailadres voor eenieder in de mailwisseling zichtbaar. Omdat de impact op de privacy van de betrokkenen als beperkt werd beoordeeld hoefde hiervan geen melding te worden gedaan bij de AP.

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De paragraaf Grondbeleid beschrijft de visie op het grondbeleid en de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Dit in relatie tot de doelstellingen die in de begroting zijn opgenomen, met een aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid is uitgevoerd.

Grondbeleid richt zich op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren. Het biedt instrumenten om de regie over de ruimtelijke ontwikkelingen te kunnen voeren. De Nota Grondbeleid is een 'toolbox' voor het door de gemeente Voorschoten te voeren grondbeleid.

Beleidsstukken

Het grondbeleid in 2022 is gevoerd aan de hand van een tweetal beleidsstukken:

Nota Grondbeleid

De Nota Grondbeleid geeft inzicht in het gemeentelijk beleid op een breed scala aan aspecten die samenhangen met het grondbeleid. Onze voorkeur is: op basis van het beperken van risico's en gemeentelijke investeringen, faciliteren waar kan en actief waar nodig.

Grondprijnsbrief

In de Grondprijnsbrief worden, voor zover mogelijk, concrete (minimum) grondprijzen worden benoemd. De in de Nota Grondbeleid genoemde grondprijsmethodieken zullen dan als uitgangspunt gelden voor de concreet te benoemen grondprijzen. Er zijn verschillende tarieven voor verschillende functies. Zo is in het algemeen de grondprijs voor sociale woningbouw lager dan voor maatschappelijke/commerciële functies.

Grondexploitaties

Eind 2022 is het project Duivenvoorde Corridor de enige actieve grondexploitatie. De jaarrekening geeft hiervan de financiële voortgang weer.

Risico's

De risico's die zich tijdens de uitvoering van de nakomende werkzaamheden kunnen voordoen worden op de gebruikelijke manier opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en jaarrekening. Zo ook de risico's voor het project Duivenvoorde Corridor. De mutaties die volgen uit de jaarlijkse actualisatie van de risico's van dit project worden verrekend met de concernreserve. De grondexploitatie (inclusief risico's en verliesvoorziening) wordt minimaal één keer per jaar geactualiseerd namelijk ten tijde van de jaarrekening. Ook via de voor- en najaarsnota wordt over dit project gerapporteerd.

Wettelijke/landelijke grondslagen:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);

- Wet voorkeursrecht Gemeenten (Wvg);
- Gemeentewet (Gemw);
- Wet Markt en Overheid (Wet MenO).

Intentieovereenkomst

Voor potentieel grotere initiatieven en/of projecten maakt de gemeente Voorschoten, daar waar nodig, gebruik van een intentieovereenkomst. Veelal is het wenselijk voor zowel de gemeente als de ontwikkelaar om voordat een project wordt uitgewerkt een aantal inhoudelijke punten te verkennen om te kunnen komen tot een haalbaar plan, zowel financieel als ruimtelijk. In deze periode wordt er al een aanzienlijke inzet van de ambtelijke capaciteit gevraagd.

Onderdeel van de intentieovereenkomst is een afspraak over vergoeding voor deze ambtelijke inzet. Dit maakt het voor de gemeente mogelijk om capaciteit beschikbaar te stellen om ontwikkelende partijen te begeleiden in de initiatieffase van een project. De intentieovereenkomst kent over het algemeen een beperkte looptijd. En heeft als doel de haalbaarheid van een gewenste ontwikkeling te onderzoeken.

Voor het geval dat partijen niet meer met elkaar verder willen, is er in de intentieovereenkomst meestal een exit-regeling beschreven, al dan niet met een regeling over vergoeding van kosten of overhandiging van geproduceerde stukken. Met het afsluiten van een (privaatrechtelijke) intentieovereenkomst wordt nadrukkelijk nog geen besluit genomen over de uitvoering van een project. Dit komt pas later in de (publiekrechtelijke) ruimtelijke procedure.

Anterieure Overeenkomst en kostenverhaal

Indien de gemeente zelf eigenaar is van de ontwikkellocatie worden de kosten voor de verwerving van de grond, waarbij de prijzen uit de grondprijnsbrief leidend zijn, in uitgifteprijs van de grond verwerkt. Daarbij komen kosten voor bouw- en woonrijp maken voor rekening van de koper. Voor plankosten en/of overige kosten (zoals afkoop beheerkosten) worden gelijktijdig een anterieure overeenkomst afgesloten. Kostenverhaal vindt hierdoor plaats bij verkoop en is dus anderszins verzekerd.

Als de ontwikkellocatie in eigendom is bij een derde, dan kunnen de kosten op twee manieren verhaald/verzekerd worden. Door het sluiten van een anterieure overeenkomst voordat de gemeente het ruimtelijk besluit neemt die de bouwplannen van de eigenaar mogelijk maakt (privaatrechtelijke weg). Of door gelijktijdig met het ruimtelijk besluit een exploitatieplan vast te stellen (publiekrechtelijke weg).

Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over de bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen die waren opgenomen in de begroting 2022 en voor 2022 nog verder uitgewerkt moesten worden.

De volgende definities zijn van toepassing op deze paragraaf:

Een bezuiniging wordt rechtstreeks op de baten en lasten van de begroting verwerkt. Bij de kadernota wordt vaak aangekondigd op welke posten wordt bezuinigd, in de begroting die de raad vervolgens vaststelt zijn deze bezuinigingen verwerkt.

Een taakstelling is een opgave die de organisatie voor de langere termijn wordt opgelegd. Hieronder valt bijvoorbeeld het voornemen om het personeelsbestand terug te brengen met een opgelegd bedrag of percentage. Om dit te kunnen realiseren moet er nog een plan worden opgesteld en moet er nog rekening gehouden worden met frictiekosten en dergelijke. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten.

Ombuigingen hebben een beleidsinhoudelijk overweging en hebben daardoor een politieke lading. Een voorbeeld hiervan is de afweging of de gelden van het sociaal domein voor andere zaken dan het sociaal domein zouden kunnen worden ingezet.

De realiteitswaarde is hieraan gekoppeld:

- Een op programma verwerkte bezuiniging is reëel. Het budget is verlaagd en er is een verantwoordelijk budgethouder.
- Bij een taakstelling is de onderliggende toelichting van belang, het realiteitsgehalte kan pas later beoordeeld;
- Een ombuiging vergt een beleidsinhoudelijke afweging, de besluitvorming in de raad is hiervoor van belang.

Er waren in 2022 geen bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen meer te realiseren.

Paragraaf Corona

Voor wat betreft de afhechting van de coronacrisis is in 2022 een 'plan van aanpak nafase corona' uitgewerkt. De focus ligt bij de nafase op het bijdragen aan een terugkeer naar de 'normale' situatie. Daarbij is het doel dat iedereen de dagelijkse gang van zaken kan oppakken zonder aanvullende zorg of ondersteuning (ideaal plaatje). De nafase richt zich primair op het deel van de betrokkenen die beperkt of niet in staat zijn zonder aanvullende zorg terug te keren naar 'normaal'.

Als gevolg van Covid-19 is een aantal landelijke specifieke regelingen ingezet in de gemeente Voorschoten. Een aantal van deze regelingen liep nog door in 2022. Dit betreft de afhandeling van Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemer (TOZO), de regeling Bijzondere bijstand zelfstandigen light, de Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK), de regeling tegemoetkoming verhuur sport en het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Op basis van een analyse uit de verschillende werkvelden zien we dat de aandacht voor doorlopende acties in relatie tot corona in de reguliere werkprocessen zijn geland.

Openbaarheidsparagraaf WOO

Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo is bedoeld om de overheid nog transparanter te maken. Dit zijn de belangrijkste veranderingen:

1. Een Woo-verzoek (*passieve openbaarheid*) moet nog steeds *binnen vier weken* worden afgehandeld. Maar bij een omvangrijk of ingewikkeld verzoek kan de termijn met maximaal twee weken worden verlengd. Bij de Wob was dat vier weken.

In 2022 zijn in totaal 23 verzoeken binnengekomen. 20 verzoeken zijn afgehandeld. De meeste verzoeken uit de samenleving hadden betrekking op bouwprojecten, woningen en verkeersbesluiten.

Het afwickelen van de verzoeken vergt veel ambtelijke inzet, die bij omvangrijke verzoeken ontoereikend is om deze binnen een redelijke termijn af te handelen. De gelden die beschikbaar zijn gesteld door het ministerie van BZK zijn grotendeels ingezet voor tijdelijke inhuur van een jurist en een administratieve medewerker, bovenop de vaste bezetting voor de Woo. Ter illustratie: om de 20 verzoeken af te doen zijn 4.198 documenten overlegd.

In een tweetal zaken is een bezwaar ingediend: één bezwaar is gedeeltelijk gegrond verklaard en één bezwaar is ingetrokken. Tegen voornoemde besluiten is geen beroep ingesteld.

2. Iedere overheidsorganisatie heeft een of meer *Woo-contactpersonen* aangewezen om op laagdrempelige wijze vragen over de bij de gemeente beschikbare informatie te beantwoorden.

De gemeente Voorschoten heeft meerdere medewerkers als Woo-contactpersoon aangewezen.

3. De gemeente zal documenten, nota's en andere informatie *actief openbaar* moeten maken. De wettelijke plicht tot actieve openbaarmaking (het uit eigen beweging openbaar maken) is nog niet in werking getreden.

Vooruitlopend op wettelijke verplichtingen wordt door de gemeente al veel openbaar gemaakt. Op de website zijn bijv. de vergaderstukken, verslagen en video-opnames van de gemeenteraad te vinden. Ook worden de besluitenlijsten van de collegevergaderingen via de website beschikbaar gesteld. Sinds eind september 2022 wordt daarbij naast het genomen besluit zelf ook de kernboodschap van het besluit gepubliceerd. De kernboodschap is een korte samenvatting in voor burgers begrijpelijke taal. De achterliggende gedachte is dat de inwoner hiermee een helder beeld krijgt bij de besluiten die het college neemt.

Het ministerie van BZK heeft een landelijke systeem Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI), ontwikkeld wat zou zorgen voor een centrale opslag, aanleverloket en een aanlever API. Op 23 december 2022 is besloten dat PLOOI niet meer in die vorm wordt gebruikt. Het zal een eenvoudiger verwijssysteem worden met een zoekfunctie. Dit zal tot gevolg hebben dat gemeenten meer zelf zullen moeten (laten) ontwikkelen, wat meer kosten met zich mee zal brengen.

4. Voorstellen, standpunten of adviezen van een ambtenaar of bestuurder zullen ook steeds vaker openbaar worden gemaakt. Zo is het duidelijker hoe beslissingen van de overheid tot stand komen.

In een tweetal zaken is een bezwaar ingediend: één bezwaar is gedeeltelijk gegrond verklaard en één bezwaar is ingetrokken. Tegen voornoemde besluiten is geen beroep ingesteld.

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

Activa	31 december 2021	31 december 2022
Bedragen * € 1.000		
<u>Vaste activa</u>		
Immateriële vaste activa	9.000	9.000
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	9.000	9.000
Materiële vaste activa	54.062	54.156
- Investerings met economisch nut	25.514	24.494
- Investerings met economisch nut heffingen	20.249	20.749
- Investerings met maatschappelijk nut	8.299	8.912
Financiële vaste activa	4.107	4.096
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
* deelnemingen	290	290
- Leningen aan:		
* deelnemingen	2.479	2.479
- Overige langlopende leningen u/g	1.338	1.327
Totaal vaste activa	<u>67.169</u>	<u>67.251</u>
<u> Vlottende activa </u>		
Vorraden	3.079	3.749
- Onderhanden werk (incl. gronden in expl.)	3.079	3.749
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	13.128	21.715
- Vorderingen op openbare lichamen	5.426	5.753
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	4.008	12.252
- Rekening-courantverhouding niet-financiële instellingen	117	0
- Overige vorderingen	3.578	3.710
Liquide middelen	59	62
- Kas	4	15
- Bank	55	47
Overlopende activa	3.303	2.555
- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.863	552
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.440	2.002

Totaal vlottende activa	<u>19.569</u>	<u>28.081</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>86.738</u>	<u>95.332</u>

PASSIVA	31 december 2021	31 december 2022
----------------	-----------------------------	-----------------------------

Bedragen * € 1.000

Vaste passiva

Eigen vermogen	36.807	41.065
Algemene reserve	20.538	18.509
Bestemmingsreserves	13.765	16.622
Gerealiseerde resultaat	2.503	5.934
Voorzieningen	13.284	14.493
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	23.457	24.407
- Onderhandse leningen o/g van * banken en overige financiële instellingen	23.450	24.400
- Waarborgsommen	7	7
Totaal vaste passiva	<u>73.547</u>	<u>79.965</u>

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.572	5.183
- Banksaldi	0	0
- Overige schulden	4.572	5.183
- Overige kasgeldleningen	0	0
Overlopende passiva	8.619	10.184
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.734	8.039
- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	885	1.789
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	356
Totaal flottende passiva	<u>13.191</u>	<u>15.367</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>86.738</u>	<u>95.332</u>

Waarborgen en garanties	129.505	125.385
-------------------------	---------	---------

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening 2022 is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 16 december 2021 (raadsbesluit Z/21/059893/276108) de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling van de gemeente Voorschoten.

In tegenstelling tot voorgaand boekjaar zijn geen correcties geboekt voor vooruitbetaalde bedragen en het saldo crediteuren. De vergelijkende cijfers 2021 zijn hierop aangepast.

Behoudens het bovengenoemde, zijn de grondslagen voor waardering van activa en passiva en van de resultaatbepaling ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar (2021). Er hebben verder geen stelsel- en/of schattingswijzigingen plaatsgevonden in 2022.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Investerings die tot 2003 hebben plaatsgevonden zijn inclusief BTW geactiveerd. De investeringen die vanaf 2003 hebben plaatsgevonden zijn, mits deze compensabel zijn in het kader van de Wet op het BTW- compensatiefonds, exclusief BTW geactiveerd.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengst van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend wordt vastgesteld.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die door het CAK worden vastgesteld en geïnd en in de jaarrekening worden verantwoord geldt de onzekerheid over de omvang en hoogte van deze eigen bijdragen door het ontbreken van de inkomensgegevens.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor overige arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume is geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen mogen desgewenst in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag. De verkregen bijdrage wordt als bate verantwoord.

Met ingang van het boekjaar 2016 worden bijdragen aan activa in eigendom van derden niet langer verantwoord als onderdeel van de financiële vaste activa maar als onderdeel van de immateriële vaste activa. Deze wijziging is doorgevoerd voor de berekening van het EMU-saldo.

Het aanvangsmoment voor de afschrijving op bijdragen aan activa in eigendom van derden is het moment van ingebruikneming van de betrokken investering.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden dienen afzonderlijk in de balans te worden opgenomen. In de toelichting op de balans dient te worden aangegeven welke methode van afschrijving zal worden berekend. Tevens zal een verloopoverzicht worden opgenomen voor de verschaffing van het vereiste inzicht.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut/ Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Conform de financiële verordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan €20.000 niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op de voltooiing, verwerving of het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. Maximaal 60 jaar: rioleringen;
- b. Maximaal 40 jaar:
  - tunnels, viaducten en bruggen;
  - parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
  - kades en waterkeringen;
  - waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
  - nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
  - nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
- c. Maximaal 30 jaar:
  - wegen, pleinen en rotondes;
  - openbare verlichting;
- d. 25 jaar:
  - Geluidswallen (maximaal 25 jaar);
  - renovatie, restauratie en aankoop woonruimten;
  - renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
  - aanleg tijdelijke terreinwerken.
- e. 15 jaar:
  - technische installaties in bedrijfsgebouwen;
  - pompen en gemalen;
- f. 10 jaar:
  - nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
  - veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
  - kantoormeubilair en schoolmeubilair;
  - straatmeubilair;
  - aanhangwagens en schaftwagens;

- g. 7 jaar:
  - zware transportmiddelen;
  - personenauto's en lichte motorvoertuigen;
- h. 5 jaar:
  - telefooninstallaties;
  - automatiseringsapparatuur.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Dit betreft investeringen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen en openbaar groen. Deze investeringen genereren geen middelen en er is geen markt voor. Het vernieuwde BBV bepaalt dat vanaf het begrotingsjaar 2017 deze investeringen, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd worden en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven worden. Voor een aantal investeringen is ter dekking van de afschrijvingsbedragen een kapitaallastenreserve beschikbaar.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden.

Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs.

Vlottende activa

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte individuele inningkansen.

Liquide middelen en overlopende activa.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

- 1) Reserves, gespecificeerd naar:
  1. algemene reserve;
  2. bestemmingsreserve;
- 2) Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de raad van de gemeente Voorschoten.

Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming (beklemming) heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het de algemene reserve genoemd.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De backservice verplichting ten behoeve van de wethouders is gewaardeerd op de berekening van de verzekeraar. De wachtgeldverplichting ten behoeve van wethouders is gewaardeerd op een interne berekening.

Vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn vaste activa die niet tastbaar zijn. Het betreft bezittingen die wel een rol spelen in het financiële proces, maar nooit in het fysieke bedrijfsproces. Immateriële activa kunnen alleen dan op de balans opgevoerd worden, wanneer zij een objectief bepaalbare waarde hebben. De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	9.000	9.000
Totaal	9.000	9.000

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2022
Bijdragen aan activa in eigendom van derden:Rijnlandroute	9.000	0	0	0	9.000
Totaal	9.000	0	0	0	9.000

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Investerings met economisch nut	25.514	24.494
Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.249	20.749
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	8.299	8.912
Totaal	54.062	54.156

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de materiële vaste activa met een economisch nut:

Materiele vaste activa met economisch nut	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen	2.703	0	0	0	2.703
Woonruimten	18	0	0	6	12
Bedrijfsgebouwen	21.112	0	0	1.173	19.940
Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut	27	0	0	22	5
Vervoermiddelen	361	251	0	45	566
Machines, installaties en apparaten economisch nut	172	47	0	15	204
Overige	1.122	0	0	57	1.065
Totaal	25.514	298	0	1.319	24.494

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Materiele vaste activa met economisch nut / heffingen	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	178	0	0	15	162
Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut	19.421	1.177	0	625	19.973
Vervoermiddelen	35	0	0	3	31
Machines, installaties en apparaten economisch nut op heffingsbasis	424	15	0	24	415
Overige	191	0	0	23	168
Totaal	20.249	1.192	0	691	20.749

De belangrijkste in het boekjaar 2022 gedane (des) investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht:

Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut heffing

	<i>Investeringen 2022</i>
Adegeest riolering	323.000
Leidseweg Noord Riolering	565.000
Waterbouwkundige kunstwerken	222.000
	1.110.000

Vervoermiddelen economisch nut

	<i>Investeringen 2022</i>
FUSO Canter gesloten nieuw 236+241	120.000
Borstelmachine	85.000
	205.000

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een maatschappelijk nut weer:

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundig maatschappelijk nut	8.275	954	0	339	8.890
Ov. mat. vaste act. maatschappelijk nut	24	0	0	1	22
Totaal	8.299	954	0	341	8.912

De belangrijkste in het boekjaar 2022 gedane (des) investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht:

Grond-, weg- en waterbouwkundig maatschappelijk nut

Investerings 2022

Bruggen Valkeweg	386.000
Steiger Hofvliet Starrenburg II	131.000
Verkeersinstallatie herontwikkeling Intratuin	115.000
Civieltechnische kunstwerken	282.000
	914.000

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2022
<i>Kapitaalverstrekking aan deelnemingen:</i>					
- Aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten	102	0	0	0	102
- Aandelen NV Alliander	188	0	0	0	188
<i>Leningen aan deelnemingen:</i>					
- Alliander	2.479	0	0	0	2.479
<i>Overige langlopende leningen</i>					
- Renteloze leningen div. personen	257	0	0	0	257
- Kasteel Duivenvoorde	18	0	18	0	0
- Startersleningen - Toegewezen Startersleningen	337	0	27	0	310
- Duurzaamheidsfonds - Toegewezen Duurzaamheidsfonds	354	35	0	0	389
	139	0	102	0	37
	232	101	0	0	334
Totaal	4.106	136	147	0	4.095

De post kapitaalverstrekking aan deelnemingen bestaat uit:

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022	Aantal aandelen	Nominale waarde/aandeel
Aandelen NV Bank				
Nederlandsen Gemeenten	102	102	102	100
Aandelen NV Alliander	188	188	188	100
Totaal	290	290	290	

Flottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Vorraden	Boekwaarde per 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde per 31-12-2022
Onderhanden werk (gronden in exploitatie)	3.678	685	0	4.363
AF: Voorzieningen verlieslatende complexen	599	15	0	614
Handelsgoederen	0			0
Totaal	3.079	670	0	3.749

Betreft grondexploitatie Duivenvoorde Corridor.

Parameters Grondexploitatie 1-1-2023

Conform uitgangspunten in de BBV-regelgeving mag het rentepercentage niet meer bedragen dan de werkelijke rente. Er wordt aangesloten op het gewogen gemiddelde van de gemeentelijke leningenportefeuille, deze is per 1-1-2023 0,98% en wordt gehanteerd voor de resterende looptijd. Op grond van dezelfde regelgeving dient de disconteringsvoet bij grondexploitaties die sluiten op een negatief saldo 2,0% te zijn.

	GREX 2023	GREX 2022
Prijspeildatum ramingen	1-1-2023	1-1-2022
Startdatum	1-1-2023	1-1-2022
Einddatum	31-12-2026	31-12-2025
Index Opbrengstenstijging	0,00%	0,00%
Kostenstijging	2,00%	1,50%
Rente Lasten	0,98%	0,98%
Baten	0,98%	0,98%
Discontovoet	2,00%	2,00%

Grond-exploitaties	Balans-waarde 1-1-2023	Geraamde nog te maken kosten 2023 t/m 2026	Rente-toerekening	Geraamde nog te realiseren opbrengsten 2023 t/m 2026	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
OHW GREX Duivenvoorde corridor	-4.362	-4.264	-104	8.067	663	614

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:

	Boekwaarde per 31-12- 2021	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12- 2022	Boekwaarde per 31-12- 2022
Vorderingen op openbare lichamen	5.426		5.753	5.753
Rekeningcourantverhouding met het Rijk	4.008		12.252	12.252
Rekeningcourantverhouding met niet-financiële instellingen	117		0	0
Overige vorderingen	3.578	344 *)	4.054	3.710
Totaal	13.128	344	22.059	21.715

****) Voorziening oninbaarheid***

Het opvangen van het (risico van het) niet betalen van facturen en verplichtingen jegens de gemeente door debiteuren

Toelichting op de mutaties in euro	Saldo 2021	Storting	Aanwending	Saldo 2022
Debiteuren algemeen	20.818	0	6.853	13.965
Debiteuren belastingen	31.176	45.443	39.685	36.934
Debiteuren SoZa	298.905	112.885	118.506	293.283
Totaal	350.898	152.825	159.542	344.181

Schatkistbankieren

De wet 'verplicht schatkistbankieren' schrijft voor dat decentrale overheden hun overtollige (liquide) middelen, boven een bepaald drempelbedrag, moeten aanhouden in de schatkist van het Rijk. Gerekend over een heel kwartaal, mogen de gemiddelde overtollige middelen per dag niet hoger zijn dan deze drempel. In 2022 is voldaan aan deze regeling.

In de onderstaande tabel is de benutting drempelbedrag schatkistbankieren opgenomen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2022					
(1)	Drempelbedrag	1.273			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	101	81	137	87
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.172	1.192	1.136	1.186
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	63.654			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	63.654			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.273			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	9.079	7.381	12.584	8.013
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	101	81	137	87

Liquide middelen.

Deze activa wordt tegen nominale waarde opgenomen en zijn niet beklemd. De gemeente beschikt over een kredietfaciliteit in de vorm van een rekening-courant van € 6,4 miljoen bij de BNG.

Overlopende Activa

Overlopende Activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

1.863

552

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

1.440

2.002

Totaal

3.303

2.555

De in de balans opgenomen overlopende activa kan als volgt gespecificeerd worden:

Overlopende Activa	Boekwaarde per 31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	1.530
Diversen/vooruitbetaalde contributies e.d.	1.024
Nog uit te zoeken betalingen	1
Totaal	2.555

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen bedragen overheid	Saldo 31-12-2021	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022
Rijk:				
<i>Algemene Uitkering o.b.v. dec circulaire</i>	285	0	285	0
<i>BBZ Budgetdeel en declaratiedeel</i>	3	24	3	24
<i>Huisvesting statushouders</i>	38	43	38	43
<i>SPUK</i>	140	0	140	0
<i>Toeslagenaffaire</i>	58	8	54	12
<i>Noodopvang Oekraïne</i>	0	55	0	55
<i>Kwijtschelding gemeentelijke belastingen</i>	5	0	0	5
Overige overheid:				
<i>Gemeente Wassenaar - DVO MO</i>	1.220	163	1.220	163
<i>Provincie Zuid-Holland</i>	10	43	10	43
<i>Gemeente Leidschendam-Voorburg</i>	0	0	0	0
<i>Holland Rijnland</i>	0	13	0	13
<i>BSGR</i>	105	15.242	15.153	194
Totaal	1.863	15.591	16.903	552

De post overige nog te ontvangen bedragen kan als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen bedragen overig	
Sportfondsen Overschot Exploitatiebijdrage 2019+2020	210
Sportfondsen Overschot Planmatig Onderhoud	343
Jeugdhulp Haaglanden	46
Vluchtelingenwerk	28
Rente	48
Nedvang 2020	129
Plankosten verhaal	90
Overig	84
	978

De post vooruitbetaalde bedragen kan als volgt worden gespecificeerd:

Diversen/vooruitbetaalde contributies e.d.	
RDOG - Voorschotten gemeentelijke bijdrage 1e kwartaal 2023	393
BSGR Deelnemersbijdrage 1e kwartaal 2023	104
Centraal Beheer verzekeringen	87
VNG Contributie 2023	44
Sportfondsen 1e kwartaal 2023	287
POO / GOO januari 2023	20
Sportcoördinator 2023	40
Overig	49
	1.024

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Algemene reserve	20.538	18.509
Bestemmingsreserves	13.766	16.622
Gerealiseerde resultaat	2.503	5.934
Totaal	36.807	41.065

Overzicht reserves

Overzicht reserves per 31 december	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat 2021	Saldo 31-12-2022
Algemene reserves					
Concernreserve	16.538	20	-5.729	2.479	13.309
Reserve weerstandsvermogen	4.000	1.200	0	0	5.200
Totaal algemene reserves	20.538	1.220	-5.729	2.479	18.509
Bestemmingreserves					
Best.res. bovenwijkse voorzieningen	520	0	0	0	520
Best.res. Volkshuisvesting	399	0	0	0	399
Best.res. egalisatieres.sociaal domein	2.340	0	-441	0	1.899
Best.res. regionale investeringen	1.328	0	-572	0	756
Best.res. duurzaamheid	84	0	0	0	84
Best.res. Gemeentewerf	805	0	0	0	805
Best.res. rekenkamercommissie WVO	68	0	0	24	92
Best.reserve monumenten	290	0	0	0	290
Best.res. kapitaallasten (Hoofdrekening)	3.384	20	-206	0	3.199
BR Accommodaties gemeentelijk personeel	142	0	0	0	142
BR Reorganisatie	1.526	0	-252	0	1.274
BR egalisatiereserve omgevingsvergunning	675	1.225	0	0	1.900
BR invoering Omgevingswet	337	0	0	0	337
BR Maatschappelijke agenda	160	0	-40	0	120
BR Klimaatgelden	89	150	-51	0	187
BR Brede adviesraad	19	0	0	0	19
BR Exploitatiebijdrage zwembad	1.001	0	-100	0	901
BR Culturele accommodatie	0	3.000	0	0	3.000
BR Groot onderhoud zwembad	500	0	0	0	500
BR Verevening sociale woningbouw	100	0	0	0	100
BR Noodfonds	0	100	0	0	100
Totaal bestemmingreserves	13.766	4.495	-1.663	24	16.622
Totaal Reserves	34.304	5.715	-7.391	2.503	35.131

Toelichting op de reserves

Soort reserve	Algemene reserve
Naam	Concernreserve
Doelstelling	Het verwerken van incidentele baten en lasten en resultaatbestemming van de jaarrekening. De reserve heeft een directe relatie met het weerstandvermogen.
Functie	Bufferfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	<p>Totaal onttrekkingen in 2022: € 5.752.106</p> <p>Resultaatbestemming 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalisering BGT € 10.845 - Invoering Wet Inburgering € 33.252 - Beeldkwaliteitsplan € 14.034 - Tunnel Horst en Voordelaan € 3.775 - Valkewegbruggen € 10.500 - Bijdrage economische agenda € 8.400 - Projecten agenda Leidse regio € 7.850 - Juridische bijstand ruimtelijke vraagstukken € 807 - Woonvisie € 30.000 - Kerkenvisie € 8.848 - Aansluiting VRI's op Mobimaestro € 15.882 - Groot onderhoud groen Leidseweg Noord € 40.000 - Opstellen cultuurvisie € 5.000 - Projectgelden versnelling infrastructuur € 21.825 - Verkeersveiligheid Multatulilaan € 51.891 - Samenwerking Warmteling € 69.106 - Versnellingsgeld infra projecten € 47.769 - Saldo Rekenkamercommissie € 23.572 - Aanvulling voorziening wethouderspensioenen € 1.123.240 <p>Projecten wonen en bouwen € 19.520 Instellen BR Culturele accommodatie € 3.000.000 Aanvulling reserve Weerstandsvermogen € 1.200.000 Actualisatie GREX Duivenvoorde Corridor € 5.990</p>
Toevoeging	<p>Totaal toevoegingen in 2022: € 2.523.082</p> <p>Resultaat 2021 € 2.503.028 Afkoop beheer+onderhoud Intratuin € 20.054</p>
Omvang per 1-1-2022	€ 16.538.093
Omvang per 31-12-2022	€ 13.309.069
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve weerstandsvermogen
Doelstelling	Financiële buffer voor algemene en onbenoemde risico's.
Functie	Bufferfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Ottrekking	Geen
Toevoeging	Aanvulling weerstandsvermogen € 1.200.000
Omvang per 1-1-2022	€ 4.000.000
Omvang per 31-12-2022	€ 5.200.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Soort reserve	Bestemmingsreserve
----------------------	---------------------------

Naam	Reserve bovenwijkse voorzieningen
Doelstelling	Ter aanwending voor (verkeerskundige) bovenwijkse voorzieningen na afsluiting van de grondexploitatieprojecten.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Ottrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 520.094
Omvang per 31-12-2022	€ 520.094
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve volkshuisvesting
Doelstelling	Het verrekenen van bijdragen uit grondexploitaties en boetes opgelegd aan projectontwikkelaars waarmee specifieke investeringen ten behoeve van het volkshuisvestingbeleid van de gemeente worden gefinancierd.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Ottrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 398.825
Omvang per 31-12-2022	€ 398.825
Minimale omvang	
Maximale omvang	

Bijzonderheden	Geen
Naam	Reserve egalisereserve Sociaal Domein
Doelstelling	Dekking toekomstige overwachte uitgaven binnen het Sociaal Domein.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2022: € 440.873 Langer thuis wonen € 25.000 Decentralisatie beschermd wonen € 28.316 Kostenombuiging jeugdhulp € 333.110 Suïcidepreventie € 20.000 Sociale activering € 20.000 Herindicaties Wmo € 14.447
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 2.340.331
Omvang per 31-12-2022	€ 1.899.458
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen
Naam	Reserve regionale investeringen (RIF)
Doelstelling	Het financieren van de uitvoering van grootschalige infrastructurele werken in regionaal verband.
Functie	Financieringsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	RIF bijdrage 2022 € 572.420
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 1.328.000
Omvang per 31-12-2022	€ 755.580
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen
Naam	Reserve duurzaamheid
Doelstelling	Het realiseren van de ambitie om Voorschoten CO2-neutraal te maken.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 83.589
Omvang per 31-12-2022	€ 83.589

Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve gemeentewerf
-------------	-----------------------------

Doelstelling	Dekking van de kapitaallasten huisvestingsvoorzieningen.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 804.747
Omvang per 31-12-2022	€ 804.747
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve rekenkamercommissie WVO
-------------	--

Doelstelling	Het egaliseren van de jaarrekeningresultaten van de gezamenlijke rekenkamercommissie van de gemeenten Voorschoten, Wassenaar, Oegstgeest en Leidschendam Voorburg
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Resultaatbestemming 2021: € 23.572 - Saldo Rekenkamercommissie € 23.572
Omvang per 1-1-2022	€ 68.062
Omvang per 31-12-2022	€ 91.634
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Monumenten
-------------	---------------------------

Doelstelling	Het restaureren, rehabiliteren, reconstrueren en in standhouden van monumentale panden in Voorschoten.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 290.020
Omvang per 31-12-2022	€ 290.020
Minimale omvang	

Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve kapitaallasten
Doelstelling	Ter de dekking van kapitaallasten van reeds gerealiseerde investeringen meer dan € 20.000, waarvan bepaald wordt deze niet te laten drukken op de begroting. De kapitaallasten worden berekend van de bruto-investering en de reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn aangewend om de kapitaallasten (geheel dan wel gedeeltelijk) af te dekken.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Onttrekking kapitaallasten 2022 € 205.585
Toevoeging	Instellen reserve kapitaallasten Sportvelden € 20.322
Omvang per 1-1-2022	€ 3.384.026
Omvang per 31-12-2022	€ 3.198.763
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve accommodaties gemeentelijk personeel
Doelstelling	Om de huidige huisvesting van ambtenaren op een adequaat niveau te onderhouden of op niveau te brengen.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 141.545
Omvang per 31-12-2022	€ 141.545
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve reorganisatie
Doelstelling	Bestemmingsreserve ter dekking van de frictiekosten ontvlechting werkorganisatie per 31-12-2022
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Lasten uittreding WODV € 252.237
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 1.526.092
Omvang per 31-12-2022	€ 1.273.855

Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Egalisatiereserve omgevingsvergunning
-------------	--

Doelstelling	Egalisatiereserve ter borging van stabiliteit van tarieven en opbrengsten
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Bouwleges Intratuin € 1.225.000
Omvang per 1-1-2022	€ 675.100
Omvang per 31-12-2022	€ 1.900.100
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Invoering Omgevingswet
-------------	---------------------------------------

Doelstelling	Dekking van de incidentele kosten voor de invoering van de omgevingswet vanaf 2020.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 336.910
Omvang per 31-12-2022	€ 336.910
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve maatschappelijke agenda
-------------	--

Doelstelling	Het verlenen van subsidies voor de uitvoering van niet-wettelijke taken binnen de kaders van het subsidieplan 2020-2023.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	31-12-2023
Onttrekking	Sportcoördinator € 40.000
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 160.000
Omvang per 31-12-2022	€ 120.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	

Bijzonderheden	Geen
Naam	Reserve klimaatgelden
Doelstelling	Opstellen van transitievisies voor warmte en de informatievoorziening via energieloketten
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Transitieviesie warmte € 51.456
Toevoeging	Middelen Klimaatakkoord meicirculaire € 150.000
Omvang per 1-1-2022	€ 88.556
Omvang per 31-12-2022	€ 187.100
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve brede adviesraad
Doelstelling	Het dekken van de kosten die gemoeid zijn met de vorming van een brede adviesraad die over het sociaal en ruimtelijk domein heengaat.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 18.790
Omvang per 31-12-2022	€ 18.790
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve exploitatiebijdrage zwembad
Doelstelling	
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	31-12-2030
Onttrekking	Exploitatiebijdrage zwembad € 100.000
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 1.001.196
Omvang per 31-12-2022	€ 901.196
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve culturele accommodatie
Doelstelling	het dekken van de kosten die gemoeid zijn met de realisatie van een nieuwe culturele accommodatie
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Instellen bestemmingsreserve € 3.000.000
Omvang per 1-1-2022	€
Omvang per 31-12-2022	€ 3.000.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve groot onderhoud zwembad
Doelstelling	Het dekken van de kosten die gemoeid zijn met het onderhoud van het zwembad
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 500.000
Omvang per 31-12-2022	€ 500.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve verevening sociale woningbouw
Doelstelling	Verevening van alle bijdragen en uitnamen die ten grondslag liggen aan de Beleidsregel Woningbouw Voorschoten
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 100.000
Omvang per 31-12-2022	€ 100.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve onderwijshuisvesting
Doelstelling	Dekking toekomstige lasten onderwijshuisvesting

Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 0
Omvang per 31-12-2022	€ 0
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve noodfonds
Doelstelling	Dekking van lasten die samenhangen met maatschappelijke crises
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Instellen bestemmingsreserve € 100.000
Omvang per 1-1-2022	€
Omvang per 31-12-2022	€ 100.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Opvang Oekraïners
Doelstelling	Dekking van de financiële risico's door onzekerheden rondom de opvang van ontheemden uit de Oekraïne
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2022	€ 0
Omvang per 31-12-2022	€ 0
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Overzicht voorzieningen

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

Voorzieningen	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.101	5.408
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.550	4.777
Voorziening van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (art.44 lid 2 BBV)	3.632	4.307
Totaal	13.284	14.493

Overzicht voorzieningen per 31 december	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Voorzieningen verplichtingen, verliezen					
Voorz. pensioenen & wachtgeldbestuur	1.790	1.123	-789	0	2.124
Voorz. spaarcontracten	40	0	0	0	40
Voorz. beeldenplan	27	0	0	-27	0
Voorz. parkeergarage Rabobank Deltaplein	3.226	0	0	0	3.226
Voorzieningen voor risico's					
Voorz. Vd Hoevenpark stimul.subs. woning	19	0	0	0	19
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.101	1.123	-789	-27	5.408
Voorzieningen voor onderhoudsegalisatie					
Voorziening openbare verlichting	338	120	-123	0	335
Voorziening baggerwerkzaamheden	40	11	0	0	51
Voorziening speelplaatsen	426	173	-76	0	524
Voorziening buitenonderhoud schoolgeb.	232	0	0	-232	0
Voorziening onderhoud wegen	1.951	853	-617	0	2.187
Voorziening onderhoud VRI	284	69	-3	0	351
Voorziening onderhoud bruggen	88	55	-58	0	85
Voorziening onderhoud zwembad	965	0	-224	0	741
Voorziening planmatig onderhoud vastgoed	225	316	-37	0	504
Totaal voorzieningen voor onderhoudsegalisatie	4.550	1.596	-1.137	-232	4.777
Voorzieningen vervangingsinvesteringen					
Totaal voorzieningen vervangingsinvesteringen / heffing	0	0	0	0	0
Voorziening middelen derden					
Voorziening riolering	2.557	0	0	-198	2.359
Voorziening afvalstoffenheffing	1.076	873	0	0	1.948
Totaal voorzieningen middelen derden waarvan de bestemming gebonden is	3.632	873	0	-198	4.307
Totaal voorzieningen	13.284	3.592	-1.926	-457	14.493

Toelichting op de voorzieningen

VZ verplichtingen, verliezen en risico's

Naam	Voorziening pensioenen en wachtgeld bestuursders
Doelstelling	Ter dekking van de opgebouwde pensioenrechten en wachtgeldverplichtingen van (voormalige) bestuurders.
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2022: € 1.123.240 Jaarlijkse dotatie € 126.575 Aanvulling voorziening pensioenen € 996.665
Vermindering	Totaalbedrag pensioenen en wachtgeld in 2022 € 788.571
Omvang per 1-1-2022	€ 1.789.619
Omvang per 31-12-2022	€ 2.124.288
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening spaarcontracten
Doelstelling	Om bij langdurige afwezigheid van medewerkers die een spaarcontract hebben afgesloten, de loonkosten te kunnen bekostigen.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 40.106
Omvang per 31-12-2022	€ 40.106
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening beeldenplan
Doelstelling	Dekking voor de uitvoering van het beeldenplan.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Vrijval voorziening € 27.056
Omvang per 1-1-2022	€ 27.056
Omvang per 31-12-2022	€
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Er is op dit moment geen wettelijke basis om deze voorziening in stand te houden.

Naam	Voorziening van der Hoevenpark stimuleringsfonds woningen
Doelstelling	Nog uit te keren stimuleringsubsidies 11 woningen Van der Hoevenpark.
Toevoeging	Geen

Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 18.500
Omvang per 31-12-2022	€ 18.500
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening parkeergarage Rabobank - Deltaplein
Doelstelling	Ter dekking van het door de gemeente verschuldigde bedrag inzake parkeergarage Rabobank - Deltaplein.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 3.225.584
Omvang per 31-12-2022	€ 3.225.584
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

VZ onderhoudsegalisatie

Naam	Voorziening onderhoud openbare verlichting
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van de openbare verlichting.
Toevoeging	Dotatie in 2022 € 120.000
Vermindering	Onderhoud in 2022 € 122.952
Omvang per 1-1-2022	€ 337.716
Omvang per 31-12-2022	€ 334.764
Onderhoudsplan	Beheerplan openbareverlichting 2019-2023
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud baggerwerkzaamheden
Doelstelling	Egalisatie van kosten groot onderhoud op basis van het meerjaren beheerplan.
Toevoeging	Dotatie in 2022 € 10.570
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 40.359
Omvang per 31-12-2022	€ 50.929
Onderhoudsplan	Beheerplan water 2019-2023
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud speelplaatsen
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van speelvoorzieningen.
Toevoeging	Dotatie in 2022 € 173.000
Vermindering	Onderhoud in 2022 € 75.623
Omvang per 1-1-2022	€ 426.187
Omvang per 31-12-2022	€ 523.564
Onderhoudsplan	Beheerplan spelen 2019-2023
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening buitenonderhoud schoolgebouwen
Doelstelling	Dekking van de onderhoudslasten voor de buitenzijde van de schoolgebouwen van het primair onderwijs.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Vrijval voorziening: € 232.378
Omvang per 1-1-2022	€ 232.378
Omvang per 31-12-2022	€
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Er is op dit moment geen wettelijke basis om deze voorziening in stand te houden.

Naam	Voorziening onderhoud wegen
Doelstelling	Egalisatie van kosten van groot onderhoud o.b.v. het meerjaren beheerplan.
Toevoeging	Dotatie in 2022 € 853.000
Vermindering	Onderhoud in 2022 € 616.606
Omvang per 1-1-2022	€ 1.950.969
Omvang per 31-12-2022	€ 2.187.364
Onderhoudsplan	Beheerplan wegen 2019-2023
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud VRI
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van voetgangersoversteekplaatsen en verkeersinstallaties.
Toevoeging	Dotatie in 2022 € 69.000
Vermindering	Onderhoud in 2022 € 2.672
Omvang per 1-1-2022	€ 284.498
Omvang per 31-12-2022	€ 350.826
Onderhoudsplan	Beheerplan VRI 2019-2023

Bijzonderheden	Geen
----------------	------

Naam	Voorziening onderhoud bruggen
Doelstelling	Exploitatie van kosten groot onderhoud o.b.v. het meerjaren beheerplan Bruggen.
Toevoeging	Dotatie in 2022 € 54.500
Vermindering	Onderhoud in 2022 € 57.815
Omvang per 1-1-2022	€ 88.356
Omvang per 31-12-2022	€ 85.041
Onderhoudsplan	Beheerplan bruggen 2019-2023
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud zwembad
Doelstelling	
Toevoeging	Geen
Vermindering	Onderhoud in 2022 € 224.500
Omvang per 1-1-2022	€ 965.004
Omvang per 31-12-2022	€ 740.504
Onderhoudsplan	Onderhoudsplan zwembad 2021-2030
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening planmatig onderhoud vastgoed
Doelstelling	Het egaliseren van de kosten planmatig onderhoud vastgoed.
Toevoeging	Dotatie in 2022 € 316.016
Vermindering	Planmatig onderhoud in 2022 € 36.987
Omvang per 1-1-2022	€ 225.023
Omvang per 31-12-2022	€ 504.051
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

VZ middelen derden / bestemming gebonden

Naam	Voorziening riolering
Doelstelling	Het egaliseren van de uitgaven op het product Riolering.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Saldo riolering 2022: € 197.951
Omvang per 1-1-2022	€ 2.556.906
Omvang per 31-12-2022	€ 2.358.955

Onderhoudsplan	VGRP 2019-2023
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing
Doelstelling	Ter voorkoming van grote tarieffluctuaties wordt het saldo van het product afvalverwerking verrekend met het saldo van de voorziening.
Toevoeging	Saldo afvalstoffenheffing 2022: € 872.821
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2022	€ 1.075.550
Omvang per 31-12-2022	€ 1.948.371
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Vaste schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer is als volgt:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Onderhandse leningen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	23.450	24.400
	<u>23.450</u>	<u>24.400</u>
Waarborgsommen	7	7
Totaal	23.457	24.407

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer over het jaar 2022.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	Saldo 31-12-2021	Vermeerdering	Aflossing	Saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen	23.450	5.000	4.050	24.400
Waarborgsommen	7	0	0	7
Totaal	23.457	5.000	4.050	24.407

Rentelast vaste schulden

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De totale werkelijke rentelast in 2022 bedroeg € 428.132 (in 2021: € 424.910).

Vlottende passiva

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.572	5.183
Overlopende passiva	8.619	10.184
Totaal	13.191	15.367

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Banksaldi	0	0
Overige schulden	4.572	5.183
Kasgeldleningen	0	0
Totaal	4.572	5.183

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.734	8.039
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	885	1.789
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van de volgende begrotingsjaren	0	356
Totaal	8.619	10.184

De post nog te betalen bedragen 2022 kan als volgt worden gespecificeerd:

Woonzorg infrastructuur	1.880
Deltaplein Ontwikkeling B.V.	363
Gemeente Wassenaar - DVO SD	311
Gemeente Wassenaar - DVO ICT	162
Ministerie Sociale Zaken - BBZ_TOZO	194
BBZ	65
BNG Transitorische rente 2021	376
Afrekening RTA 2018 t/m 2022	1.156
Afrekening LTA 2018 t/m 2022	326
Sportfondsen	719
Ministerie van VWS - Stimulering sport	159
Afrekening jaarplan W&I 2022	133
St. Financiële Zekerheid Zorg - afrekening huishoudelijke hulp	196
SVB Afrekening PGB	51
Gemeentelijke bijdrage WSW	122
Vaststellingsovereenkomst AB huis	350
Feltz Juridische bijstand	388
Subsidie vakleerkrachten	71
Huize Bijdorp	51
Overige posten <50k	966
	8.039

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel dienen ter dekking van lasten van volgernde begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2022
Ministerie OCW				
- Subsidie GOAB	74	234	250	59
- Subsidie huisvesting vluchtelingen	0	45	6	39
- Nationaal Programma Onderwijs	59	146	50	154
Ministerie SOZA				
- Uitvoering TOZO	21	0	21	0
- Sport- en preventieakkoord	0	20	0	20
- G10 Wet inburgering 2021	0	167	68	100
- G13 inburgering onderwijsroute	0	22	0	22
Ministerie BIZA				
- Spuk Energiearmoede	0	303	0	303
Rijksdienst Ondernemend Nederland				
- RREW gelden	90	0	90	0
- C32 SUVIS	16	0	0	16
Overig	9	0	9	0
Provincie				
- Duivenvoorde Corridor wandelpaden	317	0	0	317
- Energiek Dobbewijk	21	0	0	21
- Huize Bijdorp	118	103	0	221
- Jan Wagtendonkstraat	60	60	0	120
- Raadhuislaan-Churchillplein	100	100	0	200
- Project Intratuin	0	40	0	40

- Fietsparkeren station de Vink	0	156	0	156
Gemeente Leiden				
- SiSa Reductie Energieverbruik	0	0	0	0
Totaal	885	1.396	493	1.789

Overige vooruitontvangen bedragen	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2022
Overig				
- Kabels en leidingen	0	173	0	173
- Toeristenbelasting COA	0	183	0	183
Totaal	0	356	0	356

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Waarborgen en garanties	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant 1-1-2022	Restant 31-12-2022
Verenigingen op terreinen sport, cultuur en recreatie	350	div.	0	0
Instellingen ziekenzorg en ouderenzorg	2.360	div.	756	681
Natuurlijke personen (gem. garanties woningen)	17.672	div.	0	0
Woningbouwcorporaties (WSW)	146.062	div.	128.749	124.705
Totaal	166.444		129.505	125.385

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur- en lease verplichtingen 2022

Leverancier	Product	Bedrag x €1,-	Frequentie	Einddatum
Mercedes-Benz	Huisvuilwagen	2.564	maand	18-6-2025
Econocom Nederland BV	Huisvuilwagen	34.746	jaar	31-3-2028
ABC Finance	Huisvuilwagen	2.665	maand	31-3-2031
Makelaarskantoor Groot	Kantoorruimte	20.039	jaar	31-7-2023
Kruispunt Voorschoten B.V.	Kantoorruimte	1.400	maand	30-9-2023

Exploitatiebijdrage Sportfondsen Voorschoten B.V.

De gemeente Voorschoten verstrekt jaarlijks op basis van een exploitatieovereenkomst met Sportfondsen Voorschoten B.V. een exploitatiebijdrage aan Sportfondsen Voorschoten B.V. In de overeenkomst zijn partijen overeengekomen dat een positief exploitatieresultaat in enig jaar in de jaarrekening van Sportfondsen Voorschoten B.V. zal worden toegevoegd aan de post 'Nog te besteden exploitatiebijdrage'. Een eventueel nadelig exploitatieresultaat zal allereerst worden verrekend met deze post. Via de jaarrekening heeft Sportfondsen Voorschoten B.V. zich verantwoord over de omvang van deze post. Feitelijk is sprake van een niet uit de balans blijkend recht en is deze situatie op deze wijze toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Exogene ontwikkelingen, zoals de extreme inflatie zorgen voor een explosieve kostenstijging. Daarnaast nemen de risico's in de openbare ruimten toe door achterstaand werk en klimaatveranderingen. De omvang van de risico's op de grondexploitatie, garantstellingen en personele bezetting zijn afgenomen. Een concrete uiteenzetting van bovenstaande is uitgewerkt in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Voorts is februari 2023 een subsidie toegekend aan Voorschoten (ad. 37k€) vanuit de provincie Zuid-Holland in het kader van verkeersmaatregelen Multatulilaan. Deze subsidie heeft betrekking op 2022, maar zal worden verwerkt in 2023.

Programmarekening

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	45.206	-17.080	28.126	52.125	-21.780	30.345	52.688	-19.592	33.096
P1 Veiligheid	220	-2.202	-1.982	250	-2.279	-2.029	233	-2.252	-2.018
P2 Verkeer en vervoer	125	-3.230	-3.105	167	-3.648	-3.481	244	-3.444	-3.200
P3 Economie	205	-420	-216	155	-461	-306	160	-454	-294
P4 Onderwijs	302	-1.862	-1.560	739	-2.318	-1.579	720	-2.068	-1.348
P5 Sport, cultuur en recreatie	267	-4.864	-4.596	893	-6.079	-5.186	1.028	-6.015	-4.987
P6 Sociaal Domein	5.468	-21.958	-16.491	8.278	-26.842	-18.564	7.996	-25.134	-17.138
P7 Volksgezondheid en milieu	7.340	-7.435	-95	8.354	-8.512	-158	8.452	-8.283	169
P8 Wonen en bouwen	3.212	-4.582	-1.371	4.070	-4.357	-287	2.746	-2.768	-22
Totaal programma's	62.345	-63.634	-1.289	75.030	-76.276	-1.246	74.267	-70.009	4.258
Reserves									
P0 Bestuur en ondersteuning	997	0	997	3.558	-1.200	2.358	3.181	-1.200	1.981
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	130	0	130	284	0	284	198	0	198
P3 Economie	0	0	0	63	0	63	30	0	30
P4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P5 Sport, cultuur en recreatie	197	-20	177	3.264	-3.020	244	3.251	-3.020	231
P6 Sociaal Domein	286	0	286	908	-100	808	500	-100	400
P7 Volksgezondheid en milieu	93	0	93	187	-150	37	168	-150	18
P8 Wonen en bouwen	57	0	57	231	-1.245	-1.014	63	-1.245	-1.182
Mutaties reserves	1.760	-20	1.740	8.496	-5.715	2.780	7.391	-5.715	1.676
Gerealiseerde resultaat	64.105	-63.654	451	83.526	-81.991	1.534	81.658	-75.724	5.934

Een toelichting op de verschillen per programma is opgenomen in het jaarverslag.

Ten laste van de post onvoorziene uitgaven hebben geen aanwendungen plaatsgevonden.

Incidentele baten en lasten

INCIDENTELE LASTEN				INCIDENTELE BATEN			
Omschrijving	Begroting 2022	Begr. na wijziging g	Rekening 2022	Omschrijving	Begroting 2022	Begr. na wijziging g	Rekening 2022
<u>P0 Bestuur en ondersteuning</u>				<u>P0 Bestuur en ondersteuning</u>			
				Verkoop percelen grond	-	59.300	137.580
<u>P5 Sport, cultuur en recreatie</u>				<u>P5 Sport, cultuur en recreatie</u>			
Verkoopprocedure Voorstraat 12	-	-80.000	-474.242				
<u>P6 Sociaal Domein</u>				<u>P6 Sociaal Domein</u>			
Amendement Noodfonds	-	-100.000	-100.000				
Totaal	0	180.000	574.242	Totaal	0	59.300	137.580
Saldo	0	120.700	436.662	Saldo			

Om te kunnen beoordelen of een begroting materieel in evenwicht is (structurele lasten worden door structurele baten afgedekt) moeten de incidentele baten en lasten inzichtelijk worden gemaakt. De commissie BBV heeft in 2018 een notitie Structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd. Het doel van de notitie is het verduidelijken wat de begrippen 'structureel' en 'incidenteel' precies inhielden, zodat deze begrippen meer eenduidig toegepast worden. In de praktijk werd dit onderscheid nog niet altijd volledig conform de notitie gemaakt, vandaar dat in 2021 een nieuwe notitie is opgesteld ter verduidelijking van deze begrippen. Bij de beoordeling van de baten en lasten worden de volgende drie criteria gehanteerd:

- Aard van de baten en lasten
- Looptijd van de baten en lasten
- Materiële omvang van de incidentele baten en lasten

Tevens is aangegeven dat als incidentele baten en lasten in relatie staan tot elkaar en per saldo in evenwicht zijn, deze niet worden meegenomen. De jaarrekening 2022 bevat hierdoor veel minder incidentele baten en lasten dan gepresenteerd bij de begroting 2022.

In de rekening is sprake van een nadelig saldo van € 437.000 op de incidentele baten en lasten. Dit betekent dat er per saldo meer incidentele lasten dan baten zijn verantwoord in de jaarrekening.

Materieel resultaat 2022

Presentatie van het structureel saldo (bedragen x € 1.000)	2022
Saldo baten en lasten	4.258
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.676
Gerealiseerde resultaat	5.934
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-437
Materieel resultaat	6.37

Het jaar 2022 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 5.934.000. Uit het overzicht incidentele baten en lasten is te zien dat per saldo € 437.000 meer incidentele lasten dan incidentele baten in de jaarrekening 2022 zijn verwerkt. Omdat in de resultaten per saldo meer baten zijn opgenomen, dient dit incidentele saldo uit het resultaat gehaald te worden. Hierdoor wordt duidelijk dat ook het materieel resultaat positief is. Het materieel resultaat voor 2022 is € 6.371.000.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Analyse begrotingsafwijkingen

In de jaarrekening is toelichting gegeven op de programma's en de algemene dekkingsmiddelen.

Verantwoording en goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie speelt een belangrijke rol bij het verkrijgen van een goedkeurende accountantsverklaring. Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden dan wordt in beginsel een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Wordt de goedkeuringstolerantie wel overschreden dan kan dit gevolgen hebben.

Voor de financiële of begrotingsrechtmatigheid (getrouwheid en rechtmatigheid van de wetsuitvoering) is de goedkeuringstolerantie gesteld op 1% van de som van de lasten van de gemeentelijke jaarrekening. Het bedrag van onzekerheden mag niet meer zijn dan 3% van de som van de lasten van de gemeentelijke jaarrekening. Uitgaande van een lastentotaal in de jaarrekening van € 68,4 miljoen, betekenen deze percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van € 0,68 miljoen en een totaal van onzekerheden van € 2,05 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en programmarekening worden gemaakt. Deze verplichte analyse is ook bruikbaar om een analyse inzake de begrotingsrechtmatigheid te vervaardigen. Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet (GW) zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" van belang.

Omdat het budgetrecht van de gemeenteraad formeel van toepassing is op het niveau van programma's wordt in de onderstaande tabel een overzicht gegeven van alle begrotingsafwijkingen op programmaniveau.

bedragen x C 1.000,- ("-" = nadeel "+" = voordeel)

Programma	Begroting na wijziging			Realisatie 2022			Begrotingsafwijking			lasten
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	
P0 Bestuur en ondersteuning	-21.780	52.125	30.345	-19.592	52.688	33.096	2.188	563	2.751	
P1 Veiligheid	-2.279	250	-2.029	-2.252	233	-2.018	27	-17	10	
P2 Verkeer en vervoer	-3.648	167	-3.481	-3.444	244	-3.200	205	76	281	
P3 Economie	-461	155	-306	-454	160	-294	7	5	12	
P4 Onderwijs	-2.318	739	-1.579	-2.068	720	-1.348	250	-19	232	
P5 Sport, cultuur en recreatie	-6.079	893	-5.186	-6.015	1.028	-4.987	65	135	199	
P6 Sociaal Domein	-26.842	8.278	-18.564	-25.134	7.996	-17.138	1.708	-281	1.426	
P7 Volksgezondheid en milieu	-8.512	8.354	-158	-8.283	8.452	169	229	98	327	
P8 Wonen en bouwen	-4.357	4.070	-287	-2.768	2.746	-22	1.589	-1.324	265	
Resultaat voor mutatie reserves	-76.276	75.030	-1.246	-70.009	74.267	4.258	6.267	-763	5.504	-
Mutatie reserves:										
P0 Bestuur en ondersteuning	-1.200	3.558	2.358	-1.200	3.181	1.981	-	-378	-378	-
P1 Veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P2 Verkeer en vervoer	-	284	284	-	198	198	-	-86	-86	-
P3 Economie	-	63	63	-	30	30	-	-33	-33	-
P4 Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P5 Sport, cultuur en recreatie	-3.020	3.264	244	-3.020	3.251	231	-	-13	-13	-
P6 Sociaal Domein	-100	908	808	-100	500	400	-	-408	-408	-
P7 Volksgezondheid en milieu	-150	187	37	-150	168	18	-	-19	-19	-
P8 Wonen en bouwen	-1.245	231	-1.014	-1.245	63	-1.182	-	-167	-167	-
Subtotaal mutatie reserves	-5.715	8.496	2.780	-5.715	7.391	1.676	-	-1.105	-1.105	-
Resultaat na bestemming	-81.991	83.526	1.534	-75.724	81.658	5.934	6.267	-1.867	4.400	-

Er is geen begrotingsonrechtmatigheid geconstateerd.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Hieronder staat een overzicht van de mutaties in de reserves. Van zowel de begrote als de werkelijke mutaties is weergegeven welk deel een structureel karakter kent.

(bedragen x € 1.000)

Toevoeging aan de reserves	Raming Begrotingsjaar Na wijziging	Waarvan Structureel	Realisatie Begrotingsjaar	Waarvan Structureel
P0 Bestuur en ondersteuning	1.200		1.200	
P5 Sport, cultuur en recreatie	3.020	20	3.020	20
P6 Sociaal domein	100		100	
P7 Volksgezondheid en milieu	150		150	
P8 Wonen en bouwen	1.245		1.245	
Totaal	5.715	20	5.715	20
Onttrekking aan de reserves	Raming Begrotingsjaar Na wijziging	Waarvan Structureel	Realisatie Begrotingsjaar	Waarvan Structureel
P0 Bestuur en ondersteuning	3.558		3.181	
P2 Verkeer en vervoer	284	116	198	116
P3 Economie	63		30	
P5 Sport, cultuur en recreatie	3.264	57	3.251	57
P6 Sociaal Domein	908	25	500	25
P7 Volksgezondheid en milieu	187		168	
P8 Wonen en bouwen	231	7	63	7
Totaal	8.496	206	7.391	206

In het overzicht zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de concernreserve en de bestemmingsreserves opgenomen. Conform de geldende voorschriften BBV zijn stortingen en onttrekkingen in de jaarrekening opgenomen in overeenstemming met de genomen raadsbesluiten. Alleen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve kapitaallasten hebben een structureel karakter.

Voor een uitgebreide toelichting op de reservemutaties wordt verwezen naar de toelichting op de balans per 31 december 2022 (onderdeel toelichting op de reserves).

Specificatie gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Realisatie algemene dekkingsmiddelen per taakveld	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.5 Treasury	1.185.557	-428.243	757.314	879.436	-416.464	462.972	976.476	-437.976	538.500
0.61 OZB Woningen	6.677.259	-288.967	6.388.292	6.783.983	-313.559	6.470.424	6.814.526	-315.196	6.499.330
0.62 OZB Niet-Woningen	1.099.456	-52.651	1.046.805	1.124.951	-52.651	1.072.300	1.142.589	-52.651	1.089.938
0.64 Belastingen overig	245.697	-92.793	152.904	294.816	-92.793	202.023	299.065	-95.274	203.791
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	33.798.036	0	33.798.036	38.273.092	0	38.273.092	38.932.501	0	38.932.501
3.4 Economische promotie	163.583	0	163.583	86.572	0	86.572	103.183	0	103.183
Totaal gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	43.169.588	-862.654	42.306.934	47.442.850	-875.467	46.567.383	48.268.340	-901.097	47.367.243

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma: P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	160.000	-3.691.033	-3.531.033	254.000	-4.332.798	-4.078.798	260.219	-4.251.507	-3.991.288
0.2 Burgerzaken	281.835	-742.637	-460.802	409.309	-794.328	-385.019	372.290	-786.819	-414.529
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	43.430	-318.216	-274.786	102.730	-361.321	-258.591	170.705	-316.620	-145.915
0.4 Overhead	2.019.484	-10.471.854	-8.452.370	4.002.475	-15.316.896	-11.314.421	3.719.840	-13.293.167	-9.573.327
0.5 Treasury	1.185.557	-428.243	757.314	879.436	-416.464	462.972	976.476	-437.976	538.500
0.61 OZB Woningen	6.677.259	-288.967	6.388.292	6.783.983	-313.559	6.470.424	6.814.526	-315.196	6.499.330
0.62 OZB Niet-Woningen	1.099.456	-52.651	1.046.805	1.124.951	-52.651	1.072.300	1.142.589	-52.651	1.089.938
0.64 Belastingen overig	245.697	-92.793	152.904	294.816	-92.793	202.023	299.065	-95.274	203.791
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	33.798.036	0	33.798.036	38.273.092	0	38.273.092	38.932.501	0	38.932.501
0.8 Overige baten en lasten	-304.299	-993.678	-1.297.977	0	-99.203	-99.203	0	-39.940	-39.940
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	-3.185	-3.185
Saldo van baten en lasten programma	45.206.455	-17.080.072	28.126.383	52.124.792	-21.780.013	30.344.779	52.688.210	-19.592.335	33.095.875
Programma: P1 Veiligheid	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	119.086	-1.590.585	-1.471.499	119.086	-1.592.008	-1.472.922	113.446	-1.563.729	-1.450.283
1.2 Openbare orde en veiligheid	101.178	-611.789	-510.611	131.178	-687.213	-556.035	119.951	-688.147	-568.195
Saldo van baten en lasten programma	220.264	-2.202.374	-1.982.110	250.264	-2.279.221	-2.028.957	233.397	-2.251.876	-2.018.479
Programma: P2 Verkeer en vervoer	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	111.450	-3.146.739	-3.035.289	129.006	-3.568.337	-3.439.331	214.190	-3.355.566	-3.141.375
2.2 Parkeren	13.323	-62.089	-48.766	38.323	-60.149	-21.826	29.634	-68.307	-38.673
2.3 Recreatieve havens	0	-7.023	-7.023	0	-6.578	-6.578	0	-6.578	-6.578
2.5 Openbaar vervoer	0	-14.047	-14.047	0	-13.157	-13.157	0	-13.157	-13.157
Saldo van baten en lasten programma	124.773	-3.229.898	-3.105.125	167.329	-3.648.221	-3.480.892	243.824	-3.443.608	-3.199.783
Programma: P3 Economie	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3.1 Economische ontwikkeling	0	-301.592	-301.592	0	-276.644	-276.644	0	-269.107	-269.107
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	41.189	-37.588	3.601	68.189	-104.334	-36.145	56.739	-108.724	-51.985
3.4 Economische promotie	163.583	-81.252	82.331	86.572	-79.557	7.015	103.183	-76.007	27.176
Saldo van baten en lasten programma	204.772	-420.432	-215.660	154.761	-460.535	-305.774	159.922	-453.838	-293.916
Programma: P4 Onderwijs	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	12.000	-211.524	-199.524	124.042	-327.842	-203.800	105.432	-330.859	-225.427
4.2 Onderwijshuisvesting	45.305	-916.916	-871.611	61.105	-931.576	-870.471	277.683	-976.569	-698.887
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	244.241	-733.120	-488.879	553.540	-1.058.557	-505.017	336.938	-760.165	-423.227
Saldo van baten en lasten programma	301.546	-1.861.560	-1.560.014	738.687	-2.317.975	-1.579.288	720.053	-2.067.593	-1.347.540
Programma: P5 Sport, cultuur en recreatie	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
5.1 Sportbeleid en activering	0	-243.872	-243.872	20.000	-259.133	-239.133	150.916	-243.391	-92.475
5.2 Sportaccommodaties	49.492	-1.009.796	-960.304	628.044	-1.727.821	-1.099.777	616.316	-1.578.371	-962.055

5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	70.035	-175.028	-104.993	97.091	-284.258	-187.167	74.194	-203.441	-129.247
5.4 Musea	0	-7.723	-7.723	0	-7.234	-7.234	0	-7.234	-7.234
5.5 Cultureel erfgoed	25.919	-225.055	-199.136	25.919	-319.529	-293.610	27.811	-665.467	-637.657
5.6 Media	61.988	-380.117	-318.129	61.988	-465.252	-403.264	63.660	-461.203	-397.543
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	60.002	-2.822.099	-2.762.097	60.002	-3.016.267	-2.956.265	94.759	-2.855.790	-2.761.031
Saldo van baten en lasten programma	267.436	-4.863.690	-4.596.254	893.044	-6.079.494	-5.186.450	1.027.656	-6.014.897	-4.987.242
Programma: P6 Sociaal Domein	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	353.279	-1.922.141	-1.568.862	2.826.279	-4.544.899	-1.718.620	2.733.604	-3.660.550	-926.947
6.2 Wijkteams	30.107	-583.830	-553.723	30.107	-465.041	-434.934	37.607	-481.985	-444.378
6.3 Inkomensregelingen	4.923.602	-6.855.283	-1.931.681	5.138.640	-8.504.451	-3.365.811	4.910.044	-8.115.065	-3.205.021
6.4 Begeleide participatie	0	-212.584	-212.584	0	-192.568	-192.568	0	-131.992	-131.992
6.5 Arbeidsparticipatie	0	-861.152	-861.152	113.000	-989.180	-876.180	113.000	-869.914	-756.914
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	-1.046.363	-1.046.363	0	-923.528	-923.528	0	-965.425	-965.425
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	146.167	-3.061.947	-2.915.780	146.167	-3.225.174	-3.079.007	135.642	-3.231.973	-3.096.331
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	-6.092.794	-6.092.794	0	-6.466.550	-6.466.550	48.450	-6.029.684	-5.981.234
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	14.400	-258.934	-244.534	23.500	-312.199	-288.699	18.000	-282.847	-264.847
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	-1.063.311	-1.063.311	0	-1.218.204	-1.218.204	0	-1.364.840	-1.364.840
Saldo van baten en lasten programma	5.467.555	-21.958.339	-16.490.784	8.277.693	-26.841.794	-18.564.101	7.996.346	-25.134.274	-17.137.927
Programma: P7 Volksgezondheid en milieu	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
7.1 Volksgezondheid	59.952	-1.737.935	-1.677.983	79.952	-1.776.843	-1.696.891	80.230	-1.713.779	-1.633.549
7.2 Riolering	2.731.165	-1.633.583	1.097.582	2.993.082	-1.831.808	1.161.274	3.032.711	-1.832.082	1.200.629
7.3 Afval	4.231.214	-2.850.169	1.381.045	4.810.214	-3.385.853	1.424.361	4.897.030	-3.353.514	1.543.516
7.4 Milieubeheer	0	-900.579	-900.579	111.366	-1.195.951	-1.084.585	90.220	-1.051.687	-961.467
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	318.026	-312.594	5.432	359.000	-321.352	37.648	351.585	-331.791	19.794
Saldo van baten en lasten programma	7.340.357	-7.434.860	-94.503	8.353.614	-8.511.807	-158.193	8.451.776	-8.282.853	168.923
Programma: P8 Wonen en bouwen	Begroting primair 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	-900.330	-900.330	34.629	-1.185.530	-1.150.901	44.550	-1.044.423	-999.874
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	2.577.996	-2.641.407	-63.411	2.026.407	-2.044.671	-18.264	710.546	-678.178	32.369
8.3 Wonen en bouwen	633.828	-1.040.689	-406.861	2.008.828	-1.126.702	882.126	1.991.053	-1.045.134	945.919
Saldo van baten en lasten programma	3.211.824	-4.582.426	-1.370.602	4.069.864	-4.356.903	-287.039	2.746.149	-2.767.735	-21.586
Totaal saldo van baten en lasten programma's	62.344.982	-63.633.653	-1.288.671	75.030.048	-76.275.963	-1.245.915	74.267.333	-70.009.008	4.258.325
Reserves	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties
P0 Bestuur en ondersteuning	997.420	0	997.420	3.558.338	-1.200.000	2.358.338	3.180.567	-1.200.000	1.980.567
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	129.766	0	129.766	284.208	0	284.208	197.974	0	197.974
P3 Economie	0	0	0	63.120	0	63.120	30.284	0	30.284
P4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P5 Sport, cultuur en recreatie	197.159	-20.322	176.837	3.263.959	-3.020.322	243.637	3.251.007	-3.020.322	230.685
P6 Sociaal Domein	286.434	0	286.434	907.990	-100.000	807.990	499.559	-100.000	399.559
P7 Volksgezondheid en milieu	92.500	0	92.500	187.281	-150.000	37.281	168.331	-150.000	18.331
P8 Wonen en bouwen	56.543	0	56.543	230.760	-1.245.054	-1.014.294	63.383	-1.245.054	-1.181.671
Totaal reserves	1.759.822	-20.322	1.739.500	8.495.656	-5.715.376	2.780.280	7.391.105	-5.715.376	1.675.729
Resultaat	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Gerealiseerde resultaat	64.104.804	-63.653.975	450.829	83.525.704	-81.991.339	1.534.365	81.658.438	-75.724.384	5.934.054

Specifieke uitkeringen: Single information, Single Audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/05	
			€ 30.116	Ja	€ 0	€ 30.116	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbeoordeling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06
			€ 1.393.800	€ 609.303	€ 0	€ 84.691	€ 33.139	€ 57.665
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/11				
			€ 1.105	€ 42.000	€ 2.221.703	€ 2.221.703	Nee	

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
0	28	0	0	Ja	Ja			
Eindverantwoording (Ja/Nee)			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1			
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten				
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>			<i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09</i>				
Nee								
Reeks 1			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)			Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
Werkelijke kosten			Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>			<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>
€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reeks 2			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen
<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>			<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>
€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reeks 2			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)			
Keuze normbedragen			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen			
<i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>			<i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26</i>		
€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		

BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: C31/01</i>	<i>Aard controlen n.v.t. Indicator: C31/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0		Ja	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06</i>
			1 SUVIS-01209594	€ 0	€ 0		De bouwactiviteiten zijn uitgevoerd in het najaar van 2022 en afgerond in januari 2023. De afrekening wordt vóór 1 april naar de gemeente verstuurd door het schoolbestuur.	Nee
			2					
			50					
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C32/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09</i>			
			1 SUVIS-01209594	Ja				
			2					
			50					

BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw SISa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C41B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C41B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06</i>		
			1 030008 provincie Zuid-Holland	€ 1.920	€ 17.544	€ 4.386	1	1		
			2							
			3							
			4							
			5							
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09</i>					
			1 030008 provincie Zuid-Holland	187	Ja					
2										
3										
4										
5										
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C43/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06</i>		
			RREW2020-00449473	€ 90.220	€ 138.800	1.222	energiebesparing bij huur- en koopwoningen	Ja		
			Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?						
<i>Aard controle D1 Indicator: C43/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08</i>									
730	Ja									

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>						
0	€ 0	€ 0						
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, sponwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot oevolo.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>			
0	0	0	0	0	0			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>				
			€ 0	Nee				

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en neuterspeelzalen (conform	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
			€ 250.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 74.475	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag	
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>			
	1							
	2							
	100							
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 18.557	€ 0	€ 31.452	€ 0	€ 58.602	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>				
	1							
	2							
	10							

OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R</i> Indicator: D19/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: D19/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: D19/03			
			€ 5.600	€ 5.600	Nee			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Oopenbaar lichaam oovericht op	Besteding (jaar T) algemene bijsland Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijsland (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/06
			€ 4.272.394	€ 87.345	€ 202.240	€ 2.158	€ 26.802	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvoedingsproblemen Gemeente Participatiewet (PW)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/08	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/09	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/10	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/11	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/12
€ 155.037	€ 44.122	€ 0	€ 150.594	€ 0	€ 0			
Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)							
<i>Aard controle D2</i> Indicator: G2/13	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G2/14							
€ 0	Ja							

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam oovericht op	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 21.000	€ 3.746	€ 21.670	€ 0	€ 0	€ 7.434
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja				

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam oovericht oo	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 4.570	€ 0	€ 3.787	€ 29.841	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 4.118	€ 0	€ 3.305	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.262	€ 0	€ 4.345	€ 8.200	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 5.238	€ 395	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 2.449	€ 0	€ 3.726	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 12.399	€ 0	€ 20.401	€ 38.436	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0			

	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht). aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht). overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6	Totaal	0	0	0	

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>		
			€ 67.585	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/04</i>		
			€ 2.422	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			<i>Aard controle R Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 267.272	€ 11.499				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 Onroerende zaken	€ 4.130	€ 4.130	€ 0	€ 0	
2 Roerende zaken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
3 Verbonden lichamen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
4 Mengpercentage	€ 7.369	€ 0	€ 0	€ 7.369				
5								
100								
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			<i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>		
			1 1042435	€ 37.717	€ 0	€ 20.000	€ 13.500	€ 125.142
			4					
	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>						
1	1042435	Nee						
4								
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 20.000	Ja	Nee			

WNT-verantwoording 2022 Gemeente Voorschoten

De WNT is van toepassing op gemeente Voorschoten. Het voor gemeente Voorschoten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Het betreft hier het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Tabel 1a

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	B.J. Urban	A.R. de Graaf
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-9-2019	1-7-2018
In dienst tot en met (Datum einde functievervulling)	heden	heden
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0.025fte)	100%	100%
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	98.742	116.001
Voorziening ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	17.105	20.471
<i>Totale bezoldiging uit hoofde van functie van topfunctionaris</i>	<i>115.847</i>	<i>136.472</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Bezoldiging uit hoofde van nevenwerkzaamheden bij de WNT-instelling	0	0
Bezoldiging voor werkzaamheden bij gelieerde rechtspersoon	0	0
Totale bezoldiging	115.847	136.472
Vergelijkende cijfers 2021		
bedragen x € 1	B.J. Urban	A.R. de Graaf
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja

Deeltijdfactor (minimaal 0.025 fte)	100%	100%
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.855	109.125
Beloningen betaalbaar op termijn	16.912	21.702
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	107.767	130.827
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000

Het bezoldigingsmaximum voor de Gemeente secretaris en de Griffier bedraagt voor 2022 €216.000. Dit maximum wordt niet overschreden.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

Niet van toepassing.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Bezoldiging niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen (zijnde niet-topfunctionarissen) met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het controlejaar 2023 zal niet langer de accountant maar het College verantwoording af leggen over rechtmatigheid. Het controlejaar 2022 gebruiken we net als 2021 als oefenjaar voor deze nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. Omdat de wettelijke verplichting over 2022 nog niet geldt, is deze verantwoording niet opgenomen in de jaarrekening zelf maar in de toelichting op de jaarrekening.

Verantwoordelijkheid college

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het college aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het college in november 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 757.000.

Pro-forma rechtmatigheidsverantwoording

Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten

Bijlage A: Afgesloten investeringskredieten

bedragen x € 1

Omschrijving investeringskrediet	Begrote investering t/m 2022	Geïnvesteed t/m 2022	Restant krediet Ultimo 2022	Omschrijving
<i>Wegen/verkeer:</i>				
2019: Civieltechnische kunstwerken	285.000	283.594	1.406	Bij NJN afgesloten
2021: Investerings in bruggen	57.500	57.046	454	Afsluiten, project is afgerond
<i>Bruggen:</i>				
2019: Bruggen Valkeweg	405.000	421.170	-16.170	Bij NJN afgesloten
<i>Tractie:</i>				
2018: Volkswagen transporter	45.000	46.384	-1.384	Bij NJN afgesloten
2020: Fuso Canter gesloten ow 236 (tr)	55.000	60.015	-5.015	Bij NJN afgesloten
2020: Fuso Canter gesloten ow 241 (tr)	55.000	60.015	-5.015	Bij NJN afgesloten
2021: Ford tractor trekker+voorl	35.000	30.865	4.135	Bij NJN afgesloten
2021: VW LT 46 Veegwagen	75.000	0	75.000	Bij NJN afgesloten
2022: Borstelmachine	160.000	84.773	75.227	Bij NJN afgesloten
2022: Strooimiddelen 1 sneeuwruimen	5.000	0	5.000	Bij NJN afgesloten
2022: Strooimiddelen 2 sneeuwruimen	7.000	0	7.000	Bij NJN afgesloten
2022: Strooimiddelen 3 sneeuwruimen	7.500	0	7.500	Bij NJN afgesloten
2022: Strooimiddelen 4 sneeuwruimen	7.500	0	7.500	Bij NJN afgesloten
<i>Afvalbeleidsplan:</i>				
2019: Mini containers afvalbeleidsplan	287.680	222.475	65.205	Afsluiten, project is afgerond
<i>Containers:</i>				
2018: Puincontainer	6.000	0	6.000	Afsluiten, conform regels activabeleid
2018: Glascontainer VC 01	15.000	0	15.000	Afsluiten, conform regels activabeleid
2018: Schenk takkencontainer	10.000	0	10.000	Afsluiten, conform regels activabeleid
2018: Schenk containers	11.000	0	11.000	Afsluiten, conform regels activabeleid
<i>Riolering en water (IWKP):</i>				
2018: Adegeest riolering 2018	185.000	186.319	-1.319	Afsluiten, project is afgerond
2018: Leidseweg Nrd, riolering	1.568.000	1.577.892	-9.892	Afsluiten, project is afgerond
2019: Waterbouwkundige kunstwk. (grondw)	236.000	239.594	-3.594	Afsluiten, project is afgerond
2021: Waterkundige kunstwerken (IWKP)	150.000	148.744	1.256	Afsluiten, project is afgerond
2021: IWKP19-23 Jan van Brakelplantsoen	75.000	55.665	19.335	Bij NJN afgesloten
<i>Overige investeringen:</i>				
2020: Geluidsinstallatie raadszaal	75.000	77.620	-2.620	Bij NJN afgesloten
Totaal	3.818.180	3.552.171	266.009	

Bijlage B Doorlopende investeringskredieten conform activabeleid
bedragen x € 1

Omschrijving investeringskrediet	Begrote investering t/m 2022	Geïnvesteed t/m 2022	Restant krediet Ultimo 2022	Omschrijving
<i>Wegen/verkeer:</i>				
2021: Verkeersinstallatie herontwikkeling Intratuin	100.000	115.292	-15.292	Doorschuiven naar 2023, project loopt door. Bij NJN deel krediet doorgeschoven (€ 200.000).
2022: Investerings wegen	0	0	0	Bij NJN doorgeschoven (€ 300.000).
2022: Verkeersveiligheid rotonde Raadhuislaan	0	0	0	Bij NJN doorgeschoven (€ 155.000).
<i>Bruggen:</i>				
2021: Steiger Hofvliet Starrenburg II	75.000	130.782	-55.782	Doorschuiven naar 2023, project loopt door. Bij NJN deel krediet doorgeschoven (€ 150.000).
2022: Investering bruggen in Hofvliet	0	0	0	Bij NJN doorgeschoven naar 2026 (€ 389.000).
2022: Bruggen Horstlaan	30.000	36.554	-6.554	Doorschuiven naar 2023, project loopt door. Bij NJN deel krediet doorgeschoven (€ 320.000).
<i>Tractie:</i>				
2022: Knijperwagen	0	0	0	Bij NJN krediet doorgeschoven (€ 100.000).
2022: Strooimiddelen a	0	0	0	Bij NJN krediet doorgeschoven naar 2025 (€ 24.000).
2022: Strooimiddelen b	0	0	0	Bij NJN krediet doorgeschoven naar 2028 (€ 24.000).
2022: Rioned aanhanger	0	0	0	Bij NJN doorgeschoven naar 2025 (€ 30.000).
2022: Bestelbus BOA	50.000	0	50.000	Levering gaat plaatsvinden in 2023.
2022: Grafdelmachine	100.000	0	100.000	Levering gaat plaatsvinden in 2023.
<i>Containers:</i>				
2022: Containers	48.000	0	48.000	Levering gaat plaatsvinden in 2023.
2022: Perscontainer oud papier	30.000	0	30.000	Levering gaat plaatsvinden in 2023.
<i>Riolering en water (IWKP):</i>				
2021: IWKP19-23 Oranjeboom/Raadhuislaan	76.000	66.298	9.702	Doorschuiven naar 2023, project loopt door. Bij NJN deel krediet doorgeschoven (€ 75.000).
2022: IWKP 19-23 Adegeest onderzoek	0	0	0	Bij NJN krediet doorgeschoven (€ 425.000).
2022: IWKP 19-23 Oranjeboom/Raadhuislaan	0	0	0	Bij NJN krediet doorgeschoven (€ 1.505.000).
2022: Waterbouwkundige kunstwerken	0	39.771	-39.771	Doorschuiven naar 2023, project loopt door. Bij NJN krediet doorgeschoven (€ 150.000).
<i>Overige investeringen:</i>				

2021: Verduurzaming vastgoed	65.430	61.500	3.930	Doorschuiven naar 2023, project loopt door. Bij NJN deel krediet doorgeschoven (€ 250.000).
2022: Voorbereidingskosten Fortgensschool	35.000	0	35.000	Doorschuiven naar 2023, project loopt door. Bij NJN deel krediet doorgeschoven (€ 265.000).
Totaal	609.430	450.197	159.233	

Bijlage C: Doorlopende investeringskredieten afwijkend van activabeleid
bedragen x € 1

Omschrijving investeringskrediet	Begrote Investing t/m 2022	Geïnvesteed t/m 2022	Restant krediet Ultimo 2022	Omschrijving
<i>Tractie:</i>				
2020: Fuso Canter gesloten ow 239 (tr)	0	0	0	Bij NJN doorgeschoven naar 2023 (€ 55.000)
2020: Fuso Canter gesloten ow 242 (tr)	0	0	0	Bij NJN doorgeschoven naar 2023 (€ 55.000)
<i>Riolering en water (IWKP):</i>				
2019: Riolering Koninklijke Marinelaan	0	0	0	Bij NJN doorgeschoven naar 2023 (€ 75.000)
2020: IWKP19-23 Adegeest Oost	175.000	173.874	1.126	Doorschrijven naar 2023, project loopt door. Bij NJN deel krediet doorgeschoven (€ 150.000).
Totaal	175.000	173.874	1.126	
Totaal ABC	4.602.610	4.176.242	426.368	

Bijlage 2: Algemene uitkering

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1c Waarde niet-woningen eigenaren	2.012.500	-0,163111	-328.261
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	1.921.500	-0,131452	-252.585
1a Waarde woningen eigenaren	39.108.000	-0,083763	-3.275.803
Subtotaal			-3.856.649

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
1e OZB waarde niet-woningen	201,25	380,05	76.485
8a Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	302,33	2.173,29	657.058
3a Eén-ouder-huishoudens	808,00	1.040,35	840.603
2 Inwoners	25.627,00	162,68	4.169.000
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	6.082,00	101,03	614.464
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	2.138,00	26,49	56.636
7 Lage inkomens	2.723,00	30,96	84.304
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	1.561,70	1.041,54	1.626.573
12 Minderheden	1.170,00	327,99	383.748
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	1.071,33	87,11	93.324
3b Huishoudens	11.643,00	90,82	1.057.417
3c Eenpersoonshuishoudens	3.928,00	92,42	363.026
8b Loonkostensubsidie	9,00	1.972,65	17.754
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	5.404,00	878,77	4.748.873
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	475,55	323,53	153.855
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	10.118,41	-164,92	-1.668.728
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met kinderen	2.508,24	-645,23	-1.618.392
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik	285,18	4.760,61	1.357.643
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	296,00	1.684,75	498.686
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	101,00	868,53	87.722
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	79,33	2.300,33	182.493
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	769,00	1.360,82	1.046.471
11c-2 Wajong (wajongeren)	212,00	869,52	184.338
3i-2 Medicijngebruik met drempel	3.870,53	379,63	1.469.368
8e Re-integratie klassiek	0,42	367.155,38	152.369
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	19.545,00	4,25	83.066
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	3.087,00	0,19	587
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	857,00	0,19	163
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	733,00	16,50	12.095
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	725,00	65,89	47.770
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	414,00	115,38	47.767
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	263,04	129,39	34.035
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	199,16	517,19	103.005

7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	82,97	903,82	74.993
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	530,66	118,18	62.714
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	401,80	472,79	189.965
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	167,39	827,35	138.492
13 Klantenpotentieel lokaal	20.230,00	46,15	933.615
14 Klantenpotentieel regionaal	4.860,00	40,31	195.907
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	43,00	-2.152,32	-92.550
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	34,00	-3.377,61	-114.839
38 Bedrijfsvestigingen	2.993,00	75,76	226.750
29 Historische woningen in bewoonde oorden 1930	891,00	31,48	28.049
31a ISV (a) stadsvernieuwing	0,00	6.087.306,96	1.641
31b ISV (b) herstructurering	0,00	3.736.019,31	2.218
36 Kernen	1,00	9.113,30	9.113
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	1,01	14.878,30	15.027
36a Kernen met 500 of meer adressen	1,00	60.292,49	60.292
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	1.129,91	11,72	13.243
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	33.251,86	5,82	193.526
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	21.588,57	64,88	1.400.666
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	3,03	1.525,03	4.621
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	106,05	3.089,49	327.640
21 Oppervlakte bebouwing	104,00	588,37	61.190
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	3,00	1.921,87	5.766
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	101,00	2.284,96	230.781
19 Oppervlakte binnenwater	46,00	38,04	1.750
16 Oppervlakte land	1.109,00	41,11	45.591
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	1.142,27	26,89	30.716
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	11.613,00	57,21	664.380
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	12.193,65	50,79	619.315
39 Vast bedrag	1,00	297.627,30	297.627
Subtotaal			22.591.777

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Uitkeringsfactor		1,8230
Subtotaal (B x C (=uf))		41.184.810

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	-43.695	-43.695
Subtotaal		-43.695

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	10.215	10.215
103 Gezond in de stad (DU)	18.702	18.702
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	38.009	38.009

223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	81.516	81.516
266 Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	49.770	49.770
383 Inburgering (IU)	105.396	105.396
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	3.000	3.000
406 Handhaving quarantaine (DU)	440	440
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	3.624	3.624
419 Gemeenteraadsverkiezingen (DU)	52.256	52.256
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	33.113	33.113
424 Uitvoeringskosten klimaatakkoord (DU)	206.775	206.775
427 Invoeringskosten Omgevingswet (DU)	210.206	210.206
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	34.475	34.475
431 Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)	24.690	24.690
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	25.418	25.418
439 Versterken sociale basis (DU)	18.977	18.977
Subtotaal		916.582,00

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
260 Participatie (IU)	167.953	167.953
261 Voogdij/18+ (IU)	505.262	505.262
Subtotaal		673.215

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker

Aanvullingen van de gebruiker	Opgave	Uitkering
Gemeenteposten:		
Maatschappelijke begeleiding statushouders		42.660
Correctie WOZ-waarden		-1.517
Subtotaal		41.143

Totaal uitkering 2022: 38.915.405

Bijlage 3: Subsidies

Overzicht gerealiseerd subsidieplan 2022

Dit overzicht betreft alleen de subsidies die voortkomen uit het subsidieplan.

Taakveld	Organisatie	Bedrag in €
1.2 Openbare orde en veiligheid		
	Stichting Halt	6.942
	Reddingsbrigade Leidschendam	1.221
	Subtotaal	8.163
5.1 Sportbeleid- en activering		
	Badmintonvereniging EVBC-Vlietwijk	831
	Club de Pétanque De Six Prêt	975
	Eerste Voorschotense Zwemvereniging	1.500
	Handbalvereniging Voorschoten '70	2.500
	Scouting Impeesa	1.000
	Scoutinggroep Leif Erikson	5.000
	Stichting Scouting Mauritsgroep	1.250
	Stichting Panta Rhei	4.975
	Scoutinggroep Kimball O'Hara	5.000
	Schaakvereniging Voorschoten	450
	Subtotaal	23.481
5.3 Cultuurparticipatie, -productie en -participatie		
	Harmonie Voorschoten	3.138
	Muziekvereniging Laurentius Voorschoten	5.000
	Oranjevereniging Koningin Wilhelmina*	5.000
	Speeltheek Bij Tante Leen	1.500
	Podium Jong Professionals Jazz	2.500
	Stichting Filmtheater Voorschoten	3.700
	Stichting Het Weekend van Voorschoten	2.000
	Stichting Museum Voorschoten	5.000
	Stichting Musica Antica da Camera	3.000
	Stichting Paardensport Voorschoten	5.000
	Sinfonietta Voorschoten	3.490
	Toneelgroep Voorschoten	2.725
	Vereniging Cultuurfabriek Voorschoten	1.000
	Vox Clara Vocaal Vrouwenensemble	1.500
	Subtotaal	44.553
5.5 Cultureel erfgoed		
	Vereniging tot behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten	2.100
	Stichting 'Spuit 41' Voorschoten	835
	Subtotaal	2.935
5.6 Media		
	Stichting Openbare Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar	416.000

Stichting Agglomeratieomroep Holland Centraal	15.063
Subtotaal	431.063
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
Stichting Voorschoten Voor Elkaar	1.238.000
Subtotaal	1.238.000
6.5 Arbeidsparticipatie	
Stichting voor Inclusie en Discriminatiebestrijding (iDb)	15.980
Subtotaal	15.980
6.72 Maatwerkvoorzieningen 18-	
Voorschoten voor Elkaar	365.300
Subtotaal	365.300
Totaal	2.129.475

*Het college heeft de hardheidsclausule toegepast op een te laat ingediend subsidieverzoek voor 2022 van de Oranjevereniging Koningin Wilhelmina. Een afwijzing zou een zwaar ongewenst effect hebben op de rol van de Oranjevereniging en de activiteiten die zij jaarlijks verzorgen. Het college is hiertoe bevoegd op grond van artikel 16 van de Algemene subsidieverordening Voorschoten 2019 (ASV).

